

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Statistical Office in Rzeszów

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
W 2012 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF PODKARPACKIE VOIVODSHIP
IN 2012**

Maj 2013 May

Zespół Redakcyjny:
Editorial board :

Przewodniczący
President

Marek Cierpień-Wolan

Członkowie
Members

Dorota Jasiukiewicz, Teresa Krzemińska,
Paweł Markocki, Irena Polak, Anna Tworek-Ptak,
Jadwiga Uchman, Elżbieta Wojnar, Józef Wojtak

Sekretarz
Secretary

Barbara Błachut

Przygotowanie publikacji
Publication editing

Zespół pracowników Podkarpackiego Ośrodka
Badań Regionalnych
*Team of Podkarpackie Centre for Regional
Surveys*

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła
When publishing SO data please indicate source

URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE
ul. Jana III Sobieskiego 10, 35-959 Rzeszów
tel.: 17 8535210, 8535219; fax: 17 8535157
<http://www.stat.gov.pl/rzesz>
e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Rzeszowie oddaje do rąk Państwa drugie wydanie publikacji „Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2012 r.”. Niniejsze opracowanie analityczne jest kontynuacją wydawnictw opisujących rozwój społeczno-gospodarczy regionu w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju.

W raporcie poruszono szereg zagadnień dotyczących między innymi sytuacji demograficznej, tendencji obserwowanych na rynku pracy, wynagrodzeń, świadczeń społecznych, przemysłu, budownictwa, nakładów inwestycyjnych oraz wyników finansowych przedsiębiorstw. Zaprezentowano również wyniki badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na granicy polsko-ukraińskiej, która po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, stała się zewnętrzną granicą Wspólnoty.

W celu lepszego zobrazowania przestrzennego zróżnicowania poszczególnych zjawisk, wybrane dane ujęto w formie graficznej na wykresach i mapach.

Przekazując Państwu niniejszą publikację, wyrażam przekonanie, że okaże się ona przydatna wielu osobom i instytucjom zainteresowanym prezentowaną tematyką.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpiął-Wolan

PREFACE

Statistical Office in Rzeszów presents the second edition of the publication "Report on the socio-economic situation of Podkarpackie voivodship in 2012". This study is a continuation of a series of analytical papers describing the socio-economic development of the region from a dynamic perspective, and also in relation to the average values for the country.

The report raised several issues concerning, among other things, demographic situation, trends in the labour market, wages and salaries, social benefits, industry, construction, investments expenditures and financial results of enterprises. It also presents the results of the survey of goods and services turnover in border traffic on the Polish-Ukrainian border, which, after the Polish accession to the European Union, became the Union's external border.

In order to better illustrate the spatial variety of the various phenomena, selected data were showed graphically on charts and maps.

Presenting this publication, I believe it will prove to be useful to individuals and institutions interested in the presented topics.

*Director
of the Statistical Office
in Rzeszów*

Marek Cierpiat-Wolan, PhD

Rzeszów, May 2013

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Uwagi ogólne
PODSTAWOWE TENDENCJE
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA
LUDNOŚĆ
RYNEK PRACY
WYNAGRODZENIA
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE
CENY
ROLNICTWO
PRZEMYSŁ
BUDOWNICTWO
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
RYNEK WEWNĘTRZNY
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW NIEFINANSOWYCH
NAKŁADY INWESTYCYJNE
OBRÓT TOWARÓW I USŁUG W RUCHU GRANICZNYM NA GRANICY POLSKO-UKRAIŃSKIEJ

CONTENTS

	<u>Str.</u> <u>Page</u>
<i>Preface</i>	3-4
<i>General notes</i>	10
<i>BASIC TRENDS</i>	15-18
<i>VOIVODSHIP COMPARED TO THE COUNTRY</i> <i>VOIVODSHIP COMPARED TO OTHER</i> <i>VOIVODSHIPS</i>	19
<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	23
<i>POPULATION</i>	24
<i>LABOUR MARKET</i>	28
<i>WAGES AND SALARIES</i>	39
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	42
<i>PRICES</i>	47
<i>AGRICULTURE</i>	52
<i>INDUSTRY</i>	61
<i>CONSTRUCTION</i>	65
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	68
<i>INTERNAL MARKET</i>	71
<i>FINANCIAL RESULTS OF</i> <i>NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	74
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	77
<i>GOODS AND SERVICES TURNOVER</i> <i>IN BORDER TRAFFIC AT THE POLISH-</i> <i>UKRAINIAN BORDER</i>	80

SPIS TABLIC

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.
Ludność na podstawie bilansów
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw w województwie podkarpackim ...
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie podkarpackim
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

LIST OF TABLES

	<u>Nr</u> <u>No.</u>	<u>Str.</u> <u>Page</u>
<i>Selected data on Poland and voivodship</i> <i>in 2012</i>	1	19
<i>Population based on balances</i>	2	25
<i>Vital statistics and net migration per 1000</i> <i>population</i>	3	26
<i>Average paid employment in the enterprise</i> <i>sector</i>	4	28
<i>Average paid employment in the enterprise</i> <i>sector in Podkarpackie voivodship</i>	5	29
<i>Registered unemployed persons and</i> <i>unemployment rate</i>	6	30
<i>Registered unemployed persons and</i> <i>unemployment rate in Podkarpackie</i> <i>voivodship</i>	7	33
<i>Economic activity of population aged</i> <i>15 and more in the 4th quarter</i>	8	34

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.....	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	39
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Podkarpackie voivodship</i>	10	40
Świadczenia społeczne	<i>Social benefits</i>	11	42
Świadczenia społeczne w województwie podkarpackim	<i>Social benefits in Podkarpackie voivodship ..</i>	12	44
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	47
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim ..	<i>Price indices of consumer goods and services in Podkarpackie voivodship</i>	14	49
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	50
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	53
Przemysł	<i>Industry</i>	17	61
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim	<i>Indices of sold production of industry in Podkarpackie voivodship</i>	18	63
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	65
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie podkarpackim	<i>Indices of construction and assembly production in Podkarpackie voivodship ...</i>	20	67
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	68
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim	<i>Dwellings completed in Podkarpackie Voivodship</i>	22	69
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie podkarpackim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Podkarpackie voivodship</i>	23	70
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	71
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie podkarpackim	<i>Indices of retail sale in Podkarpackie voivodship</i>	25	72
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises</i>	26	76
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	77
Średnie wydatki poniesione przez 1 cudzoziemca w Polsce przekraczającego zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie województwa podkarpackiego w zł	<i>Average expenses incurred by one foreigner in Poland who crossed the European Union's external border on the territory of Podkarpackie voivodship in zł</i>	28	81
Średnie wydatki poniesione przez 1 Polaka za granicą przekraczającego zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie województwa podkarpackiego w zł	<i>Average expenses incurred by one Pole abroad who crossed the European Union's external border on the territory of Podkarpackie voivodship in zł</i>	29	82

SPIS WYKRESÓW

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.	
--	--

LIST OF GRAPHS

<i>Natural increase per 1000 population in 2012</i>	1	20
---	---	----

	Nr No.	Str. Page
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.	2	20
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2012 r.	3	20
Stopa bezrobocia według BAEL w 2012 r.	4	21
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.	5	21
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r.	6	21
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2012 r.	7	21
Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.	8	22
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2012 r.	9	22
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2012 r.	10	22
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	11	28
Stopa bezrobocia rejestrowanego	12	32
Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale	13	35
Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale	14	36
Stopa bezrobocia w IV kwartale	15	37
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale	16	37
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	17	41
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia	18	45
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	19	45
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	20	48
Plony zbóż podstawowych z mieszkami zbożowymi z 1 ha	21	55
Plony ziemniaków z 1 ha	22	55
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	23	55
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	24	55
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych	25	57
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem	26	57
Dynamika skupu mleka krowiego	27	57
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	28	59
Przyrost naturalny na 1000 ludności	29	60-61

		Nr <i>No.</i>	Str. <i>Page</i>
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	30	60-61
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Podkarpackie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	31	60-61
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Podkarpackie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	32	60-61
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections</i>	33	60-61
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	34	60-61
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	35	60-61
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	36	60-61
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Unemployment rate in Podkarpackie voivodship by subregions and powiats in 2012</i>	37	60-61
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale według BAEL	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter by LFS</i>	38	60-61
Struktura pracujących według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL	<i>Structure of employed persons by age in Podkarpackie voivodship in the 4th quarter by LFS</i>	39	60-61
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL	<i>Structure of unemployed persons by age in Podkarpackie voivodship in the 4th quarter by LFS</i>	40	60-61
Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2011 r. według BAEL	<i>Structure of unemployed persons by duration of job search in the 4th quarter of 2011 by LFS</i>	41	60-61
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2012 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected sections in 2012</i>	42	60-61
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie podkarpackim w 2012 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Podkarpackie voivodship in 2012</i>	43	60-61
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and marketplace prices of agricultural products</i>	44	60-61
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2012 r.	<i>Structure of sold production of industry by PKD 2007 sections in 2012</i>	45	60-61
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2012 r.	<i>Structure of average paid employment in industry by PKD 2007 sections in 2012</i>	46	60-61
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007.....	<i>Structure of construction and assembly production by PKD 2007 divisions</i>	47	60-61
Dynamika liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia	<i>Indices of number of dwellings for which building permits were issued</i>	48	60-61
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	49	60-61
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa ...	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	50	60-61

		Nr <i>No.</i>	Str. <i>Page</i>
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2012 r.	<i>Dwellings completed in Podkarpackie voivodship by subregions and powiats in 2012 ...</i>	51	60-61
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population ...</i>	52	60-61
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	53	60-61
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share of companies showing net profit in the total number of surveyed entities ...</i>	54	60-61
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity</i>	55	60-61
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu ...	<i>Indices of sold production of industry</i>	56	62
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	57	64
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	<i>Indices of sold production of construction ...</i>	58	66
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	59	66
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	<i>Indices of construction and assembly production</i>	60	67
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed</i>	61	69
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	62	72
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	63	75
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	64	75
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem	<i>Indices of total investment outlays</i>	65	77
Struktura cudzoziemców przekraczających zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie województwa podkarpackiego według częstotliwości przekraczania granicy	<i>Structure of foreigners crossing the European Union's external border on the territory of Podkarpackie voivodship by frequency of crossing the border</i>	66	81
ANEKS			
APPENDIX			
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM	<i>SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>	I	83
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP BY MONTHS</i>	II	87

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisach województw informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2012 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2012 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 December 2012.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Podkarpackie Voivodship in 2012”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

- 2) *sold production of industry and construction* concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) *financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments* refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI. Wszystkie prezentowane w publikacji współczynniki dotyczące 2010 r. zostały obliczone wyłącznie w odniesieniu do ludności faktycznej zbilansowanej w oparciu o wyniki NSP'2011 (patrz nota oraz tabl. 2 na str. 24).

14. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

15. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

Electricity, gas, steam and air conditioning supply

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja

Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje (dok.) <i>sections (cont.)</i>	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków <i>Construction of buildings</i>	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

17. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

17. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska	(–)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero:	(0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	(x)	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	(Δ)	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
„W tym” “Of which”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak	(*)	– oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>

SKRÓTY

ABBREVIATIONS

zł	– złoty <i>zloty</i>	m ²	– metr kwadratowy <i>square metre</i>
tys.	– tysiąc <i>thousand</i>	m ³	– metr sześcienny <i>cubic metre</i>
mln	– milion <i>million</i>	km ²	– kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	– gram <i>gram</i>	kpl	– komplet <i>set</i>
kg	– kilogram <i>kilogram</i>	szt.	– sztuka <i>piece, unit</i>
dt	– decytona <i>deciton</i>	pkt	– punkt <i>point</i>
l	– litr <i>litre</i>	p. proc.	– punkt procentowy <i>percentage point</i>
ha	– hektar <i>hectare</i>	PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

Podstawowe tendencje

W województwie podkarpackim w 2012 r. utrzymał się dodatni **przyrost naturalny**. W ciągu roku obniżył się współczynnik zawieranych na Podkarpaciu **małżeństw**. Ogólne **saldo migracji** ludności na pobyt stały w 2012 r. było ujemne, natomiast **saldo migracji zagranicznych** osiągnęło poziom zerowy.

Po dwóch latach wzrostu, rok 2012 był pierwszym, w którym zanotowano spadek **przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw** (o 0,9% w porównaniu z 2011 r.). W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby **zarejestrowanych bezrobotnych** (największy wśród osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy). W porównaniu z 2011 r. odnotowano wzrost liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia oraz wzrost **stopy bezrobocia rejestrowanego**. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2012 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku: zwiększyła się liczba bezrobotnych oraz wzrosła stopa bezrobocia, zmniejszył się udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej), wzrosło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi oraz zmniejszyła się liczba biernych zawodowo.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było o 3,5% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,9% w 2011 r.).

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż w roku ubiegłym (również wśród rolników indywidualnych pobierających świadczenia). Odnotowano wzrost **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**, przy czym wyższą dynamikę miały świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym, niż przez ZUS.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych rosły wolniej niż w 2011 r. Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług. Najwyższy wzrost odnotowano w zakresie transportu, towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz edukacji.

Większa niż przed rokiem była produkcja **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi), **rzepaku i rzepiku** oraz **buraków cukrowych**. W odniesieniu do roku poprzedniego zmniejszyło się pogłowie **bydła, trzody chlewnej i drobiu**, natomiast zwiększyło się pogłowie **owiec**. Odnotowano wzrost skupu **ziarna pszenicy, żyta, ziemniaków** oraz **mleka**, a mniej niż przed rokiem skupiono **żywca rzeźnego** (w wadze żywej). Odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych w skupie (z wyjątkiem żyta i ziemniaków), natomiast na targowiskach ceny były niższe niż przed rokiem (oprócz prosiąt z przeznaczeniem do dalszego chowu).

Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 5,0%. Na kształtowanie się dynamiki przemysłu decydujący wpływ miała sekcja przetwórstwo przemysłowe, w której produkcja wzrosła o 4,9%.

Niższa była **produkcja budowlano-montażowa** (spadek o 0,8% wobec wzrostu o 15,7% w poprzednim roku). Niską dynamikę produkcji odnotowano w podmiotach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze niż w roku poprzednim. Liczba i powierzchnia ogółem mieszkań **oddanych do użytkowania** wzrosła, aczkolwiek **przeciętna powierzchnia użytkowa** 1 mieszkania oddanego do użytkowania była niższa. Spadła liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia** oraz ilość **rozpoczętych budów**.

W porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła **sprzedaż detaliczna** (o 5,6%), spadła natomiast **sprzedaż hurtowa** w jednostkach handlowych (o 1,2%), w tym hurtowych (o 0,2%).

Wyniki finansowe osiągnięte przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były mniej korzystne niż w roku ubiegłym. Pogorszył się **wskaźnik poziomu kosztów**, nieznacznie spadły **wskaźniki rentowności**, natomiast niewielki wzrost zanotowały **wskaźniki płynności finansowej**.

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw wzrosły w stosunku do poprzedniego roku, z tego najwyższy wzrost osiągnęły nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia. Wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy mniejszej liczbie nowych inwestycji.

Wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez obcokrajowców przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego utrzymała się na podobnym poziomie co w 2011 r., natomiast **wartość wydatków poniesionych za granicą przez Polaków** zmniejszyła się o 15,0%.

Basic trends

In 2012 in Podkarpackie voivodship the **natural increase** remained positive. During the year the rate of marriages contracted in Podkarpacie decreased. The total **net migration** of population for the permanent residence in 2012 was negative, and the **international net migration** reached zero level.

After two years of increase, the **average employment in the enterprise sector** decreased for the first time in 2012 (by 0.9% compared with 2011). There was a rise in the total number of the **registered unemployed persons** during the year (the highest amongst persons remaining unemployed from 1 to 3 months). Compared with 2011 a increase in the number of job offers and increase in the **unemployment rate** were registered. The results of Labour Force Survey (LFS) carried out in the 4th quarter of 2012 show the following changes in comparison with the corresponding period of the previous year: increase in the number of unemployed persons as well as in the unemployment rate, decrease in the participation of employed persons in the population (aged 15 and over), increase in the burden of working persons with non-working persons and decrease in the number of economically inactive persons.

The **average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector** were 3.5% higher than a year ago (in comparison with 4.9% increase in 2011).

The **average number of retirees and pensioners** was lower than the last year (also amongst farmers receiving benefits). A rise in the **average monthly pension and disability** pensions was observed, with benefits paid to farmers having higher dynamics than the ones paid by ZUS.

The **prices of consumer goods and services** were rising slower than in 2011, and the rise was reported in most of the groups of goods and services. The highest one was in transport, goods and services associated with housing as well as education.

The production of **basic cereals** (with cereal blends), **rape** and **agrimony**, as well as **sugar beets** was higher than a year ago. With reference to the previous year the number of **cattle, pigs and poultry** decreased, however, the number of **sheep** increased. A rise in the purchase of **cereal of wheat, rye, potatoes and milk** was reported, and a drop in the purchase of **animals for slaughter** (in live weight). An increase in prices of the majority of agricultural outputs was observed in the collection points (except for rye and potatoes), whereas at marketplaces the prices were lower than a year ago (except for piglets for further breeding).

The **sold production of industry** increased by 5.0%. The dynamics of industry was mainly influenced by the manufacturing section, in which the production increased by 4.9%.

The **construction and assembly production** was lower by 0.8% compared with 15.7% in previous year. Low production dynamics was observed in entities dealing with civil engineering.

The effects of the housing industry were better than a year ago. The number and area of **dwellings completed** increased, however, the **average usable floor space** per dwelling completed was smaller.

*There was a decrease in the number of dwellings for which building **permits** were issued and in the number of **constructions started**.*

*Compared with 2011 there was an increase in **retail sales** (by 5.6%) and decrease in **wholesale** in retail outlets (by 1.2%), of which in the wholesale (by 0.2%).*

***Financial results** achieved by the surveyed non-financial enterprises were more beneficial than the last year. The **costs level indicator** was lower and the **profitability indicator** was slightly lower as well, however the **financial liquidity indicators** increased slightly.*

***Investment outlays** of the surveyed enterprises increased compared to the previous year, of which the highest growth was in transport equipment. The estimate value of investments started was higher, with lower number of newly started investments.*

*The **value of goods and services purchased in Poland by foreigners** crossing the Polish-Ukrainian border in Podkarpackie voivodship in was at similar level as in 2011, whereas the **value of the expenditure incurred by Poles abroad** in 2011 was lower by 15.0%.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

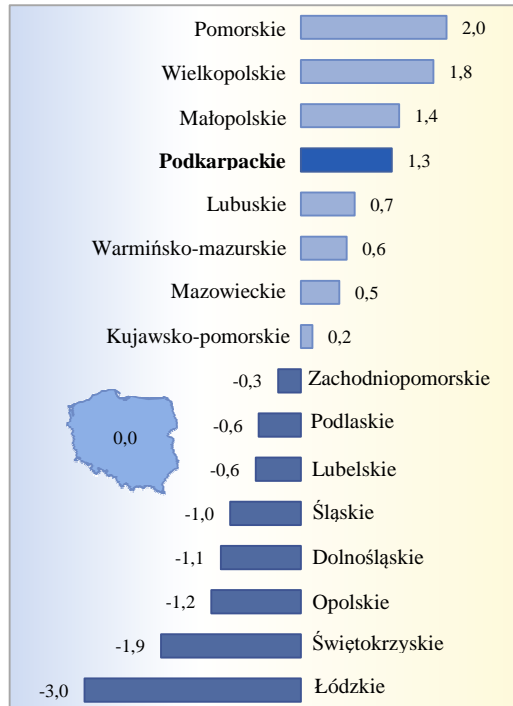
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2012 r.

Wyszczególnienie	Polska	woj. podkarpackie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	119
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,0	1,3
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,2	-0,9
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	55,9	56,3
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	50,2	48,8
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	10,1	13,2
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3728,36	3016,17
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1759,85	1514,64
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1054,61	1028,24
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	103,7	104,1
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w jednym gospodarstwie rolnym w ha	9,8	4,1
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych ^b w szt.	36,7	14,4
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	74,0	28,6
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł	460982	298638
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł	388800	289593
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	4,0	3,1
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1032	728
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	19	5
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w %	77,0	75,6
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,8	95,8
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100, ceny bieżące)	99,9	111,7
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca ^d w 2010 r. w zł	37096 ^e	24973

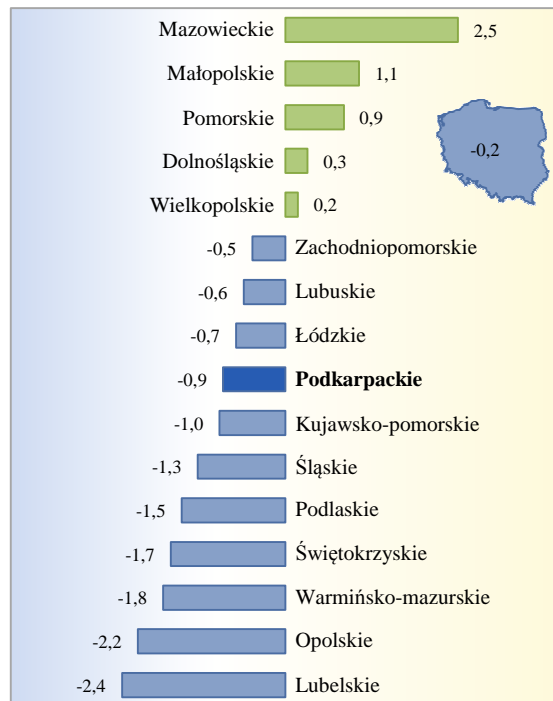
a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami opublikowanymi w poprzedniej edycji Raportu, patrz nota str. 34.
b Stan w grudniu. c Stan w końcu listopada. d Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. e Po uwzględnieniu w liczbie ludności wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 – 36778 zł.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

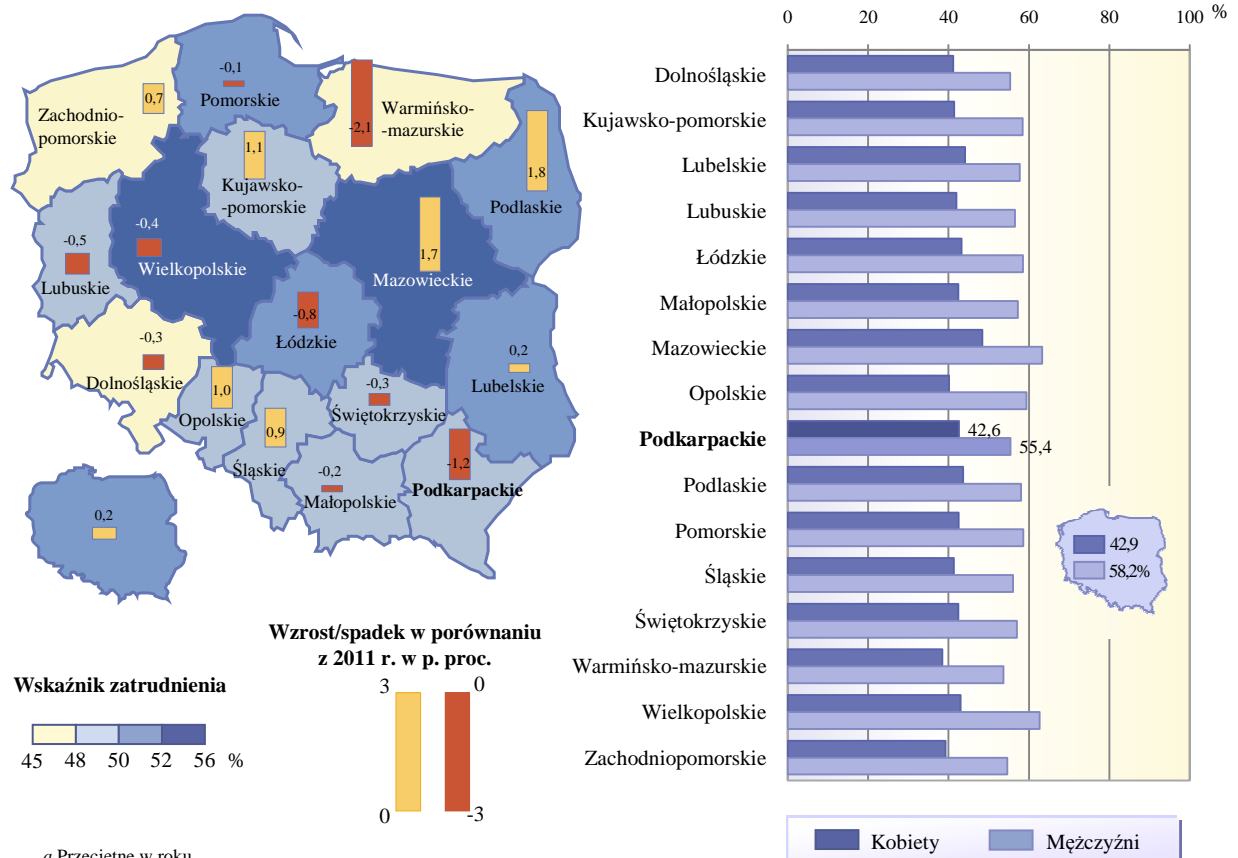
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2012 r.

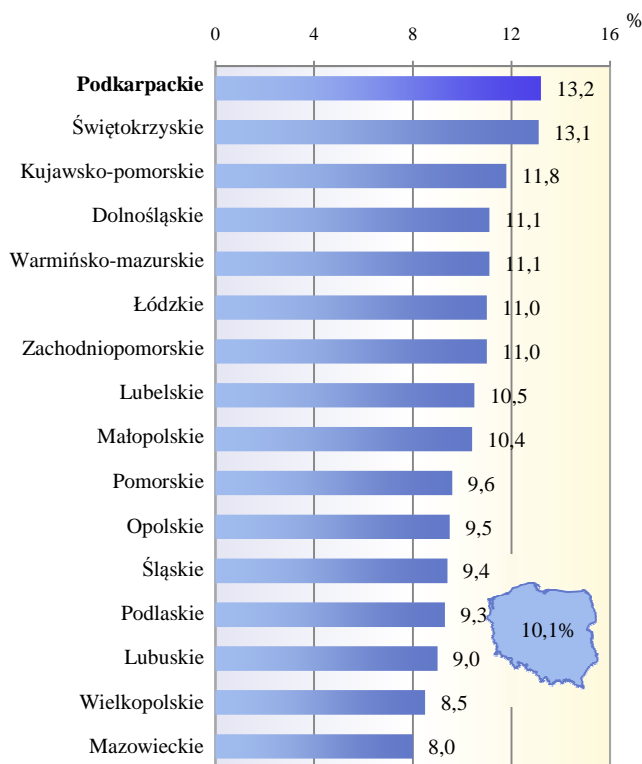
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

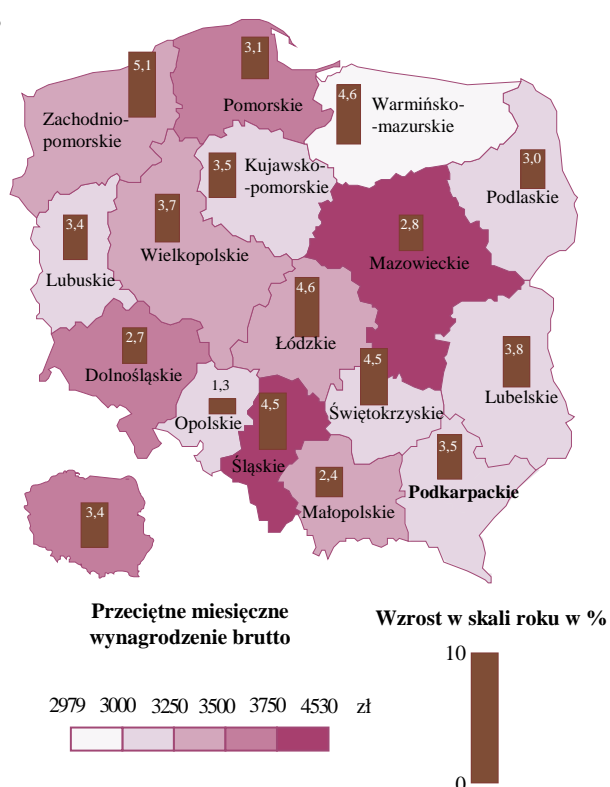
Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2012 r.

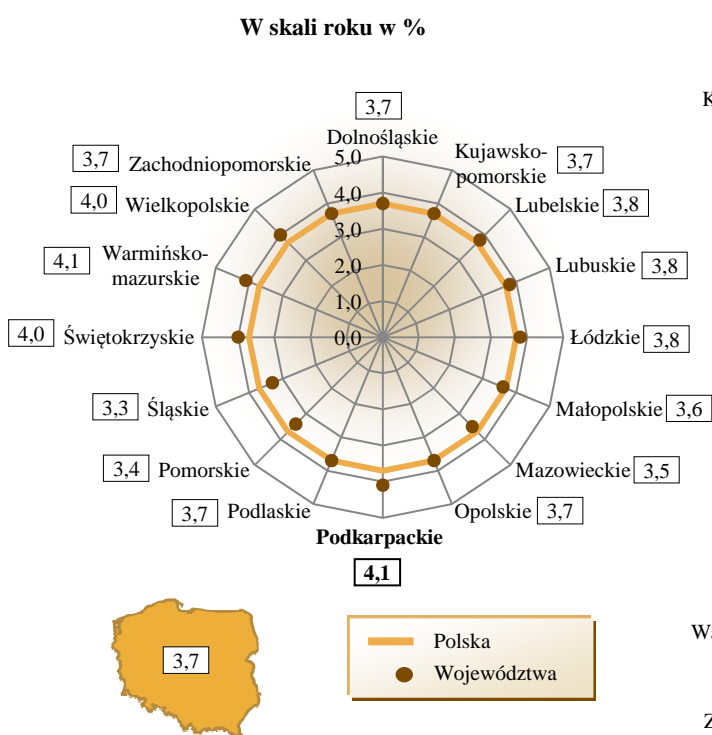
Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2012 r.

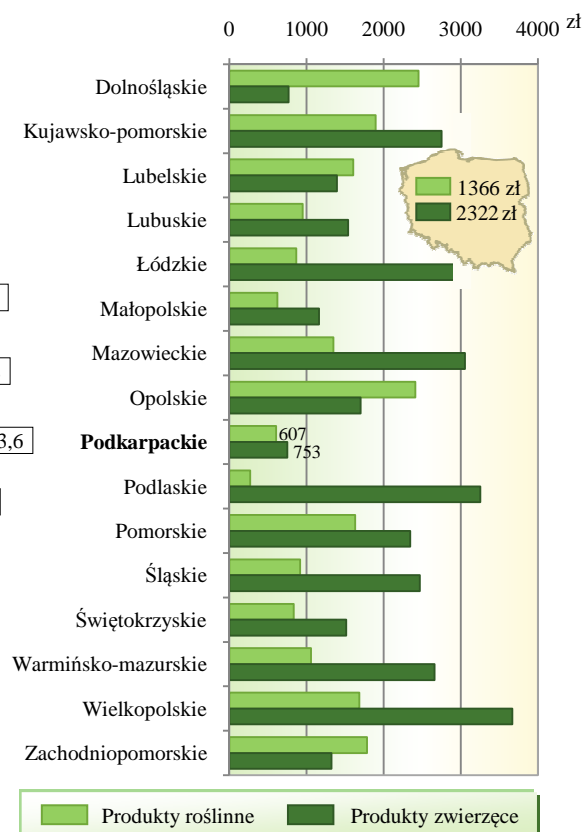
Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r.

Wykres 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r.

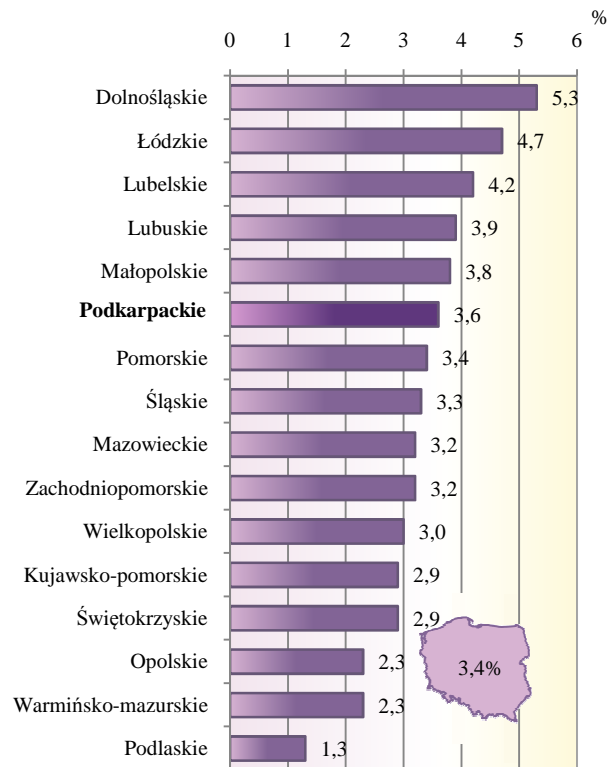
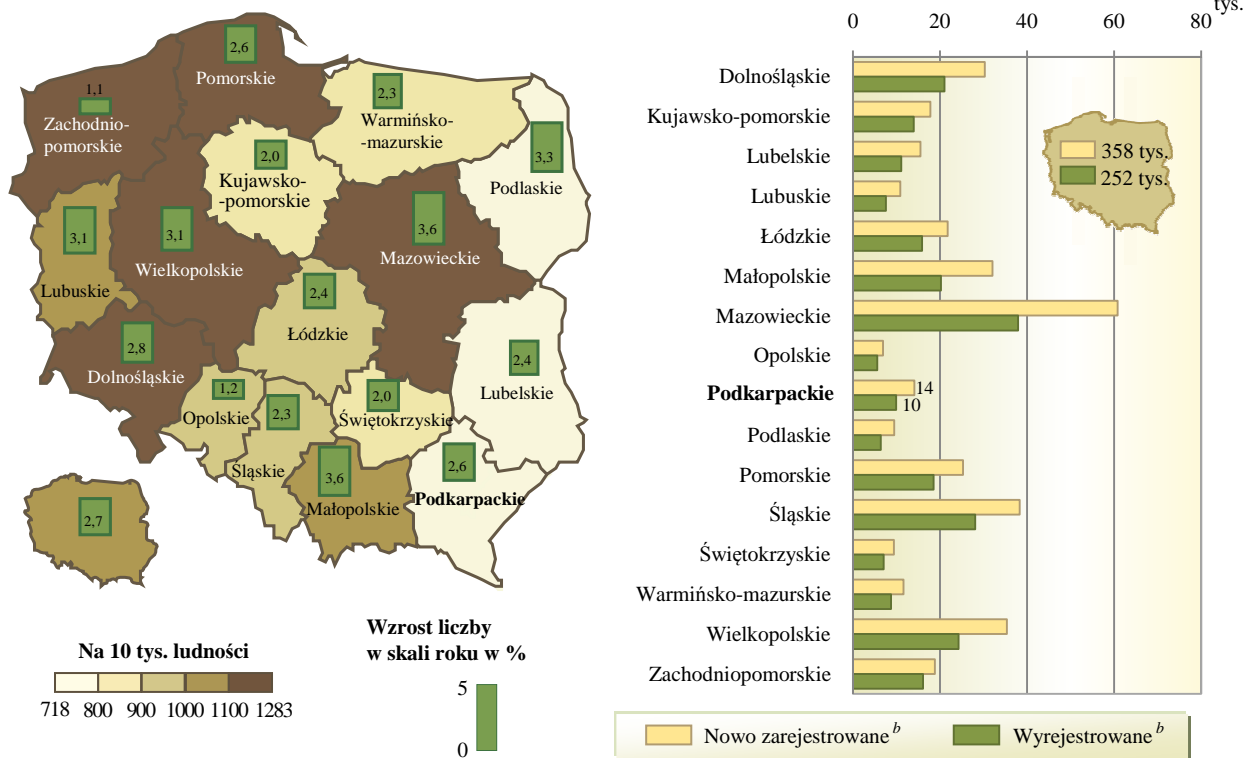
Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2012 r.

Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2012 r.

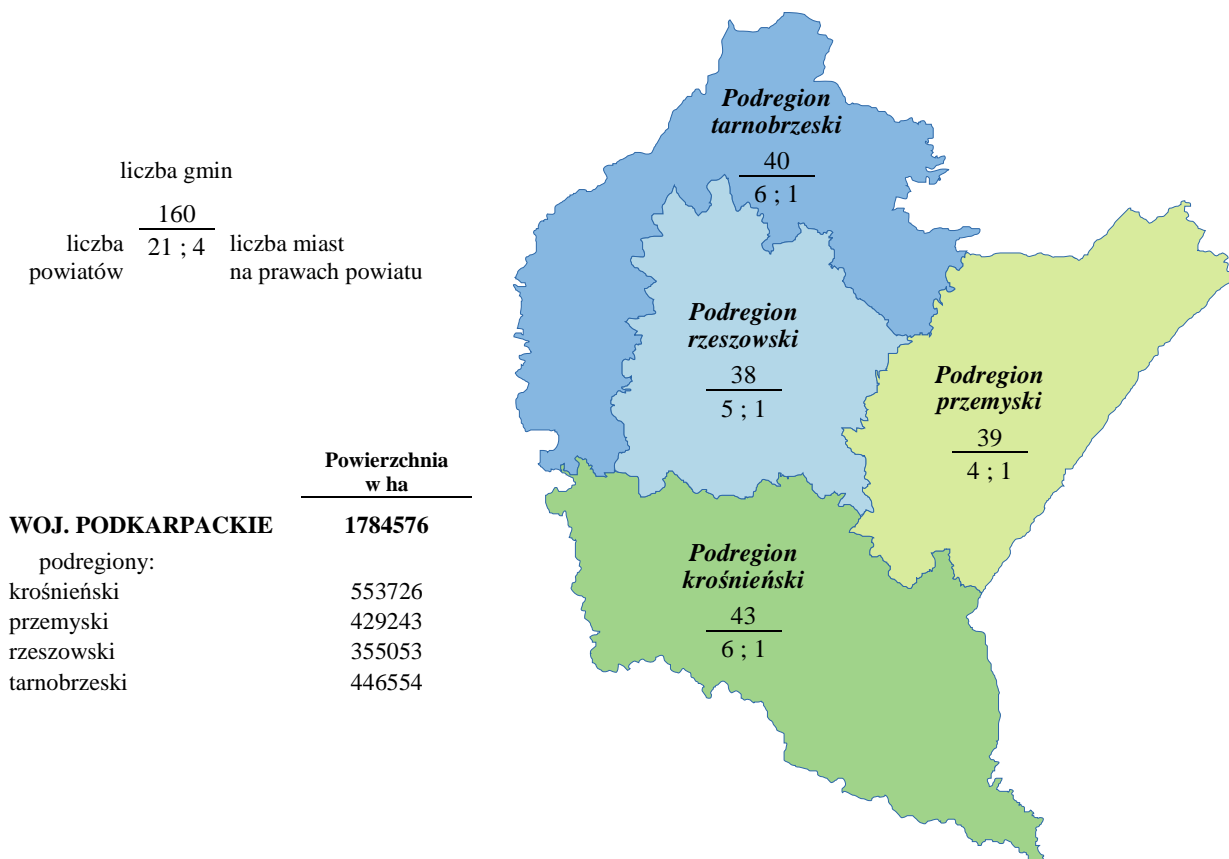
Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2012 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2012 R.

Stan w dniu 31 XII

Podregion krośnieński	Podregion przemyski	Podregion rzeszowski	Podregion tarnobrzeski
Miasto na prawach powiatu: Krosno	Miasto na prawach powiatu: Przemyśl	Miasto na prawach powiatu: Rzeszów	Miasto na prawach powiatu: Tarnobrzeg
Powiaty: bieszczadzki brzozowski jasielski krośnieński sanocki leski	Powiaty: jarosławski lubaczowski przemyski przeworski	Powiaty: kolbuszowski łańcucki ropczycko-sędziszowski rzeszowski strzyżowski	Powiaty: dębicki leżajski mielecki niżański stalowowolski tarnobrzeski

Według stanu w dniu 31 XII 2012 r. województwo podkarpackie zajmowało powierzchnię 17846 km² (1784576 ha), co stanowi 5,7% powierzchni kraju. Obszar województwa zamieszkiwało 2130,0 tys. osób, tj. 5,5% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 119 osób (siódma lokata w kraju). Ludność mieszkająca w miastach stanowiła 41,3% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

W województwie podkarpackim liczba ludności wykazuje tendencję wzrostową. W 2012 r. współczynnik urodzeń żywych był wyższy od współczynnika zgonów, co przełożyło się na utrzymanie dodatniego przyrostu naturalnego. W porównaniu z rokiem 2011 obniżył się współczynnik zawieranych na Podkarpaciu małżeństw. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały w 2012 r. było ujemne.

W województwie podkarpackim w końcu 2012 r. liczba ludności wyniosła 2130,0 tys. osób, tj. o 1,3 tys. więcej niż w 2011 r. i o 2,1 tys. więcej w porównaniu z 2010 r. Ludność wiejska w 2012 r. stanowiła 58,7% ogółu, a w mieście mieszkało 41,3%. Liczba mieszkańców miast nieznacznie maleje od 2010 r. – mimo, że co roku są nadawane prawa miejskie dotychczasowym miejscowościom wiejskim (Kołaczyce, Przecław, Pruchnik). Nie zmieniły się proporcje ludności według płci; w dalszym ciągu mężczyźni stanowią 49,0% ogółu ludności województwa podkarpackiego (kobiety 51,0%).

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Prezentowane dane dotyczą ludności faktycznie zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto:

- dla lat 2007-2009 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002;
- dla lat 2010-2012 wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.; dane za lata 2010 i 2011 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji;
- dodatkowo w tablicach 2 i 3 dane dla 2010 r. zaprezentowano w dwóch wariantach: A – bilans oparty na wynikach NSP'2002, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2007-2009 oraz B – bilans oparty na wynikach NSP'2011, w celu umożliwienia porównania z danymi dla lat 2011-2012.

W województwie podkarpackim w 2012 r. zanotowano 21064 urodzenia żywe, tj. o 66 mniej niż przed rokiem i o 926 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 9,9‰ (dla kraju – 10,0‰) i był taki sam jak rok wcześniej, natomiast niższy od notowanego w 2010 r. (10,3‰).

W 2012 r. w województwie podkarpackim zmarły 18402 osoby, tj. o 188 osób więcej niż przed rokiem i o 114 więcej niż w 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów wyniósł 8,6‰, co oznacza, że na 1000 ludności przypadało 8,6 zgonów (w Polsce 10,0). Wskaźnik ten był taki sam jak notowany w latach 2010-2011. Liczba zgonów przypadająca na 1000 mieszkańców w miastach wyniosła 7,7, a na wsi – 9,3. Wśród zmarłych osób przeważali mężczyźni, którzy w 2012 r. stanowili 52,1%.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
POLSKA							
Stan w dniu 30 VI w tys.	38116	38116	38153	38187	38517	38526	38534
w tym kobiety	19699	19708	19730	19748	19869	19876	19882
Miasta	23351	23305	23294	23284	23449	23405	23360
Wieś	14765	14811	14859	14903	15068	15121	15174
Stan w dniu 31 XII:							
w tysiącach	38116	38136	38167	38200	38530	38538	38533
na 1 km ²	122	122	122	122	123	123	123
w tym kobiety:							
w tysiącach	19704	19721	19739	19756	19877	19884	19884
na 100 mężczyzn	107	107	107	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23317	23288	23278	23264	23429	23386	23336
w %	61,2	61,1	61,0	60,9	60,8	60,7	60,6
Wieś: w tysiącach	14799	14848	14889	14936	15101	15153	15197
w %	38,8	38,9	39,0	39,1	39,2	39,3	39,4
WOJ. PODKARPACKIE							
Stan w dniu 30 VI w tys.	2097	2097	2100	2103	2127	2128	2129
w tym kobiety	1072	1072	1074	1075	1086	1086	1087
Miasta	852	860	864	870	883	881	880
Wieś	1245	1237	1237	1232	1244	1246	1249
Stan w dniu 31 XII:							
w tysiącach	2097	2099	2102	2104	2128	2129	2130
na 1 km ²	118	118	118	118	119	119	119
w tym kobiety:							
w tysiącach	1072	1073	1074	1075	1086	1087	1087
na 100 mężczyzn	105	105	105	105	104	104	104
Miasta: w tysiącach	851	859	863	870	882	881	881
w %	40,6	40,9	41,1	41,4	41,4	41,4	41,3
Wieś: w tysiącach	1247	1240	1239	1234	1246	1248	1249
w %	59,4	59,1	58,9	58,6	58,6	58,6	58,7

^a Patrz nota w ramce na str. 24.

W 2012 r. zarejestrowano 107 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). W stosunku do roku poprzedniego, jak i do roku 2010 umieralność niemowląt zmniejszyła się.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) w 2012 r. przyjął wartość 5,1‰. W analogicznym okresie 2011 r. ukształtował się na poziomie 5,3‰, natomiast w 2010 r. – 5,2‰.

Ludność Podkarpacia cechuje dość wysoki poziom przyrostu naturalnego, tj. różnicy między liczbą urodzeń żywych i zgonów. W 2012 r. ukształtował się on na poziomie 2662, podczas gdy rok wcześniej wyniósł 2916, a w 2010 r. – 3702.

Współczynnik przyrostu naturalnego w 2012 r. osiągnął wartość 1,3‰ i był niższy niż w roku 2011 (1,4‰), jak i w 2010 (1,7‰). Omawiany wskaźnik dla Polski osiągał znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych okresach, a w 2012 r. ukształtował się na poziomie 0,0‰.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI): do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały, od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

W większości powiatów województwa podkarpackiego przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyjmował wartości dodatnie, przy czym najwyższe w Rzeszowie i w powiecie ropczycko-sędziszowskim (po 3,7). Ujemne wartości współczynnika przyrostu naturalnego odnotowano w Przemyślu (-1,0) oraz w powiatach: lubaczowskim (-1,1), niżańskim (-0,6), leskim (-0,3) i tarnobrzeskim (-0,1).

W podkarpackich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2012 r. zarejestrowano 11859 nowo zawartych małżeństw, tj. o 464 mniej niż przed rokiem i o 1354 mniej niż w 2010 r. Niższy niż przed rokiem był również współczynnik małżeństw, który w omawianym okresie osiągnął poziom 5,6‰ (wobec 5,8‰ w 2011 r. i 6,2‰ w 2010 r.). Na wsi wskaźnik ten wyniósł 5,7‰ i był nieznacznie wyższy niż w mieście (5,4‰). We wszystkich analizowanych okresach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa na Podkarpaciu, niż średnio w Polsce.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
POLSKA							
Małżeństwa	6,52	6,76	6,57	5,98	5,93	5,36	5,29
Urodzenia żywe	10,18	10,87	10,95	10,82	10,73	10,08	10,02
Zgony	9,90	9,95	10,09	9,91	9,83	9,75	9,99
w tym niemowląt ^b	5,99	5,64	5,57	4,98	4,98	4,73	4,64
Przyrost naturalny ^c	0,28	0,92	0,86	0,91	0,90	0,34	0,04
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,54	-0,39	-0,03	-0,06	-0,05	-0,11	-0,17

^a Patrz nota w ramce na str. 24. ^b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^c Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności** (dok.)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010 ^a		2011	2012
				A	B		
WOJ. PODKARPACKIE							
Małżeństwa	6,54	6,59	6,62	6,26	6,21	5,79	5,57
Urodzenia żywe	9,95	10,55	10,61	10,42	10,34	9,93	9,89
Zgony	8,50	8,65	8,85	8,66	8,60	8,56	8,64
w tym niemowląt ^b	6,01	5,40	5,45	5,23	5,23	5,30	5,08
Przyrost naturalny ^c	1,45	1,90	1,75	1,75	1,74	1,37	1,25
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,47	-0,37	0,05	0,02	0,02	0,02	-
M. RZESZÓW							
Małżeństwa	6,51	6,78	6,69	6,70	6,45	5,64	4,92
Urodzenia żywe	9,67	10,68	11,06	10,72	10,32	10,54	10,99
Zgony	7,12	7,63	8,62	7,70	7,41	7,44	7,26
w tym niemowląt ^b	4,50	3,39	4,88	6,50	6,50	2,11	7,05
Przyrost naturalny ^c	2,54	3,04	2,45	3,01	2,90	3,10	3,73
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,35	-0,18	-0,01	-0,06	-0,06	0,02	-0,02

^a Patrz nota w ramce na str. 24. ^b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^c Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.

W 2012 r. w województwie podkarpackim saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały było ujemne (taką sytuację notuje się w województwie już od wielu lat). W wyniku migracji liczba ludności Podkarpacia zmniejszyła się w 2012 r. o 1947 osób, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wynosi minus 0,9 (w kraju minus 0,2). Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie.

Odnosząc się tylko do migracji zagranicznych należy stwierdzić, iż ostatnie lata pokazują spadek liczby wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały. O ile w Polsce w latach 2010, 2011 i 2012 liczba emigrantów przekraczała jeszcze liczbę imigrantów, to w województwie podkarpackim sytuacja była odwrotna. W latach 2010 i 2011 liczba osób powracających z zagranicy i meldujących się na pobyt stały w regionie przekroczyła liczbę tych, którzy wymeldowali się z pobytu stałego w związku z wyjazdem poza granicę kraju (w roku 2010 o 44 osoby, zaś w 2011 – o 35 osób), natomiast w 2012 r. liczba emigrantów była równa liczbie imigrantów.

Analizując saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie podkarpackim według powiatów w okresie styczeń-grudzień 2012 r. należy stwierdzić, iż przyjęło ono wartości dodatnie jedynie w 4 powiatach, tj.: krośnieńskim, przemyskim, rzeszowskim oraz w Rzeszowie.

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałne dostępne co rok, jak również w **Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe)**.

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

Sytuacja na rynku pracy w województwie podkarpackim w 2012 r. uległa pogorszeniu w stosunku do 2011 r. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było niższe w stosunku do ubiegłego roku. Jeszcze w I półroczu dynamika zatrudnienia była nieznacznie wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, ale jej tempo w kolejnych okresach narastających ulegało stopniowemu zmniejszaniu.

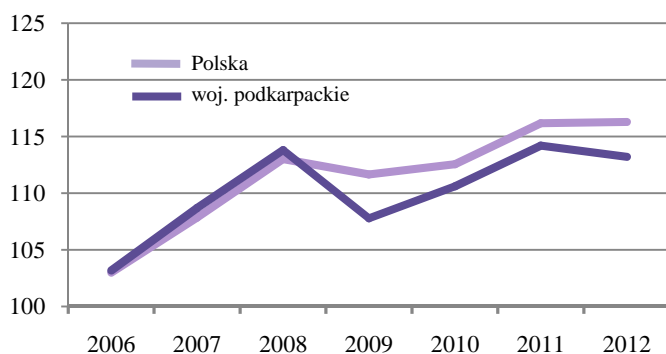
W 2012 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim ukształtowało się na poziomie 230,5 tys. osób, tj. o 0,9% niższym niż w 2011 r. (wobec wzrostu o 3,3% przed rokiem i o 2,6% w odniesieniu do 2010 r.). Dynamika przeciętnego zatrudnienia, w stosunku do ubiegłego roku, po spadku o 5,3% w 2009 r. w kolejnych dwóch latach miała tendencję wzrostową. Natomiast już w 2012 r. odnotowano spadek zatrudnienia. W kraju przeciętne zatrudnienie wyniosło 5548,7 tys. osób i wzrosło o 0,1% w stosunku do 2011 r. (wobec wzrostu o 3,2% przed rokiem).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012		
	w tysiącach			2005=100	2011=100
Polska	4769,3	5544,1	5548,7	116,2	100,1
Woj. podkarpackie	203,9	232,6	230,5	113,2	99,1
m. Rzeszów	39,0	48,1	46,2	118,3	96,1

Wykres 11. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2005 = 100

W 2012 r. udział sektora prywatnego wyniósł 91,2% i zwiększył się zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i z 2005 r. odpowiednio o 1,0 p. proc. i o 8,9 p. proc. W jednostkach sektora prywatnego przeciętne zatrudnienie wyniosło 210,2 tys. osób i było o 0,2% wyższe w stosunku do zanotowanego rok wcześniej i o 25,3% w odniesieniu do 2005 r. Przedsiębiorstwa sektora publicznego w omawianym

okresie zatrudniały 20,2 tys. osób, tj. o 11,1% mniej niż w 2011 r. i o 44,0% mniej w stosunku do 2005 r.

Czynnikiem wpływającym na rozwój gospodarki województwa jest m.in. udział i zmiany w strukturze zatrudnienia dwóch najliczniejszych sekcji. W 2012 r. przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 109,2 tys. osób, co stanowiło 47,4% ogółu zatrudnionych, a jego udział wzrósł do roku poprzedniego o 0,1 p. proc. W sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych zatrudnienie wyniosło 48,5 tys. osób, a udział tej sekcji stanowił 21,0% ogółu zatrudnionych i był niższy o 0,5 p. proc. w stosunku do 2011 r.

Tabl. 5. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim**

Wyszczególnienie	2011				2012				w tys. osób
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	105,3	104,7	103,9	103,3	101,4	100,2	99,8	99,1	230,5
w tym:									
Przemysł	103,9	103,2	102,2	101,8	100,0	99,2	99,5	99,1	119,3
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	104,2	103,5	102,9	102,4	100,6	99,8	99,7	99,3	109,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	92,8	92,7	83,1	84,8	87,1	86,5	97,2	97,2	3,7
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	106,4	106,8	105,1	104,9	97,5	96,9	96,6	96,4	4,6
Budownictwo	110,0	110,4	109,6	106,8	108,7	102,9	100,9	100,1	21,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	103,8	101,4	99,6	99,2	99,2	99,7	98,6	96,9	48,5
Transport i gospodarka magazy- nowa	100,0	103,1	104,3	105,2	108,3	105,5	104,7	103,9	8,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	111,0	109,7	110,7	108,4	104,5	97,7	93,5	90,8	2,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	106,5	104,5	105,0	104,4	101,6	100,2	97,7	87,8	3,4
Działalność profesjonalna, na- ukowa i techniczna ^a	108,5	113,6	117,1	115,6	122,1	117,6	109,0	118,7	4,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	102,0	102,5	102,0	101,2	99,5	98,6	100,2	101,0	9,8

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W 2012 r., w skali roku, znacząco zmniejszyło się zatrudnienie m.in. w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 12,2%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 9,2%). W mniejszym stopniu zatrudnienie obniżyło się w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,1%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,8%). W przetwórstwie przemysłowym przeciętne zatrudnienie, w porównaniu z rokiem poprzednim, obniżyło się o 0,7% (wobec wzrostu o 2,4% przed rokiem). Najwyższy wzrost przeciętne zatrudnienia zanotowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 18,7%), a nieco mniejszy w transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,9%) oraz w górnictwie i wydobywaniu oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 1,0%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu grudnia 2012 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa podkarpackiego wyniosła 153,8 tys. osób i była większa od zanotowanej przed rokiem (o 7,6 tys. osób, tj. o 5,2%), natomiast mniejsza niż w 2005 r. (o 10,1 tys. osób, tj. o 6,2%). W kraju na koniec 2012 r. liczba bezrobotnych była o 7,8% większa niż rok wcześniej, ale w stosunku do 2005 r. mniejsza o 22,9% i spadek ten był znacznie większy niż w skali województwa.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami).

W końcu 2012 r. w województwie podkarpackim nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (największy wśród osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy). W porównaniu z 2011 r. odnotowano wzrost liczby zgłoszonych ofert zatrudnienia oraz wzrost stopy bezrobocia.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	2773,0	1982,7	2136,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	2793,2	2591,5	2655,0
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	3019,8	2563,5	2500,8
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	158	90	92
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	17,6	12,5	13,4
WOJ. PODKARPACKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	164,0	146,2	153,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	151,8	155,5	162,9
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	158,1	151,6	155,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	436	152	131
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	18,5	15,5*	16,3

^a W ciągu roku.

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia** (dok.)

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
M. RZESZÓW			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	8,6	8,4	9,1
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	9,2	10,2	10,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	9,3	10,0	9,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	61	26	39
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,2	7,6*	8,2

^a W ciągu roku.

W województwie podkarpackim w końcu 2012 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w dwudziestu dwóch powiatach, przy czym najwyższy w Krośnie (o 17,8%), a najniższy w Ileskim (o 0,1%). W pozostałych trzech powiatach zanotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, w tym największy w mieleckim (o 9,9%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Bez prawa do zasiłku pozostawało w końcu grudnia 2012 r. 130517 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 84,9% (przed rokiem – 85,9%). Mieszkańcy wsi stanowili 62,8% ogólnej liczby bezrobotnych (przed rokiem – 62,4%).

W końcu grudnia 2012 r. w województwie podkarpackim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety, które stanowiły 50,6% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 77880 i w porównaniu z grudniem 2011 r. zwiększyła się o 0,6%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 2,3 p. proc. Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2012 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat oraz od 18 do 24 lat. Ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniósł odpowiednio: 31,0% i 22,7%. Osoby w wieku od 35 do 44 lat stanowiły 20,1% bezrobotnych, od 45 do 54 lat – 17,4%, a powyżej 54 lat – 8,7%.

Większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (30,5%) oraz średnie zawodowe i policealne (25,6%) (przed rokiem odpowiednio 30,3% i 25,5% ogółu bezrobotnych). Wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadało 20,5%, licea ogólnokształcące ukończyło 10,3% bezrobotnych, a szkoły wyższe – 13,1%.

W 2012 r. bezrobotni poszukujący pracy ponad rok stanowili 41,7%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w odniesieniu do końca grudnia 2011 r. zwiększył się o 0,1 p. proc. Osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca w końcu 2012 r. stanowiły 9,0% (rok wcześniej 8,2%) bezrobotnych, od 1 do

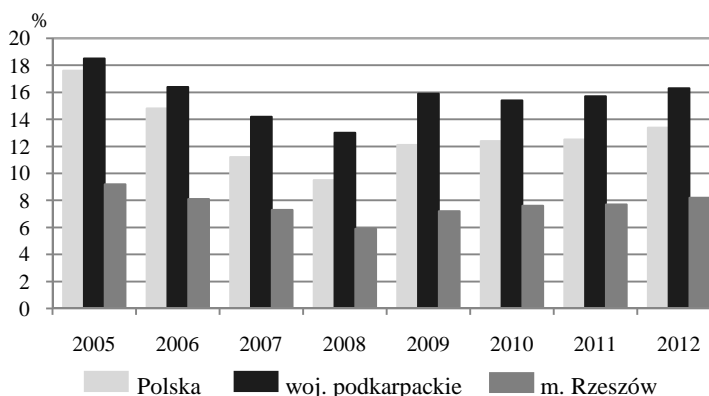
3 miesięcy – 17,8% (16,8%), od 3 do 6 miesięcy – 15,7% (16,1%), natomiast od 6 do 12 miesięcy – 15,8% (w końcu 2011 r. – 17,3%).

W ogólnej liczbie bezrobotnych 24,2% (rok wcześniej 26,1%) stanowiły osoby dotychczas niepracujące. Wśród bezrobotnych posiadających staż pracy, największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy 1-5 lat – 29,7% (29,8%) oraz ze stażem pracy do 1 roku – 20,5% (20,6%).

Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą m.in. długotrwale bezrobotni (tzn. pozostający bez pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy), których udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł w końcu grudnia 56,2% i w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zmniejszył się o 0,7 p. proc. W porównaniu z końcem grudnia 2011 r. zmalał udział osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat (z 23,8% do 22,7%), a wzrósł osób powyżej 50 roku życia (z 16,8% do 17,5%). Kwalifikacji zawodowych nie posiadało 24,7% zarejestrowanych bezrobotnych, 5,0% samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 lat, a 4,0% stanowili niepełnosprawni.

Wykres 12. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy województwa podkarpackiego w końcu grudnia 2012 r. stanowili 16,3% (rok wcześniej – 15,5%) cywilnej ludności aktywnej zawodowo. W kraju stopa bezrobocia wyniosła 13,4%, wobec 12,5% przed rokiem. W Rzeszowie stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 8,2% i była o 0,6 p. proc. wyższa niż rok wcześniej.

Wzrost omawianego wskaźnika w skali roku odnotowano w 21 powiatach i wyniósł on od 0,1 p. proc. w powiecie kolbuszowskim do 2,0 p. proc. w powiecie ropczycko-śędziszowskim. Największy spadek zanotowano w powiecie mieleckim (o 1,2 p. proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością tego wskaźnika w powiatach wyniosła 16,5 p. proc. i w skali roku zmniejszyła się o 0,5 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: nizańskim (24,7%), brzozowskim (24,2%) oraz bieszczadzkim (23,7%), zaś najniższą w Rzeszowie (8,2%) i Krośnie (8,3%).

Tabl. 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tys. osób	151,8	135,7	136,4	146,2	153,2	139,7	141,2	153,8
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	101,5	101,6	103,7	102,8	100,9	103,0	103,5	105,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tys. osób	41,3	30,9	41,3	42,0	39,4	31,0	43,8	48,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	96,6	85,2	90,5	84,4	95,3	100,2	106,2	115,8
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tys. osób	31,8	47,0	40,5	32,2	32,4	44,4	42,3	36,1
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	90,2	90,1	85,1	82,4	101,9	94,4	104,5	112,1
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tys. osób	9,5	-16,1	0,7	9,8	6,9	-13,4	1,5	12,6
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	16,1	14,7	14,8	15,5*	16,1	14,9	15,2	16,3

W 2012 r. w województwie podkarpackim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 162,9 tys. osób i była większa niż przed rokiem (o 7,4 tys., tj. o 4,7%) i większa w porównaniu z 2005 r. (o 11,1 tys., tj. o 7,3%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wyniósł 78,7% i zmniejszył się w stosunku do 2011 r. (o 0,9 p. proc.).

Jednocześnie z ewidencji bezrobotnych w ciągu 2012 r. skreślono 155,3 tys. osób, tj. o 2,4% więcej niż przed rokiem, a o 1,8% mniej niż w 2005 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 70,8 tys. osób (wobec 71,2 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w ujęciu rocznym o 1,3 p. proc. (do 45,6%). Drugą znaczącą przyczyną wyrejestrowania było niepotwierdzenie gotowości do pracy, w wyniku czego w 2012 r. wyrejestrowano 44,0 tys. osób (w 2011 r. – 48,1 tys.), a udział tej kategorii zmniejszył się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 3,4 p. proc. (do 28,3%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie podkarpackim w ciągu całego 2012 r. miały do dyspozycji 48,7 tys. ofert pracy, tj. o 14,4% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 131 bezrobotnych (wobec 152 osób przed rokiem).

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2012 r. w województwie podkarpackim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nastąpił wzrost bezrobocia; zwiększyła się liczba bezrobotnych oraz wzrosła stopa bezrobocia w populacji mężczyzn, jak również wśród mieszkańców wsi,
- nieznacznie zmniejszył się udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- wzrosło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się liczba biernych zawodowo.

W IV kwartale 2012 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim liczyła 942 tys. osób, a biernych zawodowo – 725 tys. Populacja aktywnych zawodowo w województwie podkarpackim, (na podstawie BAEL)¹ zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 1,8%, natomiast do IV kwartału 2010 r. zwiększyła się o 0,4%.

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Znaczący wpływ na ten spadek miała przede wszystkim niższa liczba pracujących – 810 tys. osób (o 2,6% mniej niż w 2011 r., tj. o 22 tys. osób). W IV kwartale 2012 r. zanotowano również nieznaczny wzrost liczby bezrobotnych do 132 tys. osób (o 3,9% więcej niż przed rokiem).

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17295	17394
pracujący	15557	15613	15636
bezrobotni	1597	1682	1757
Bierni zawodowo w tys.	13826	13729	13656
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	55,7	56,0
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,3	50,4
Stopa bezrobocia w %	9,3	9,7	10,1
WOJ. PODKARPACIE			
Aktywni zawodowo w tys.	938	959	942
pracujący	837	832	810
bezrobotni	100	127	132
Bierni zawodowo w tys.	744	730	725
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,8	56,8	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,8	49,3	48,6
Stopa bezrobocia w %	10,7	13,2	14,0

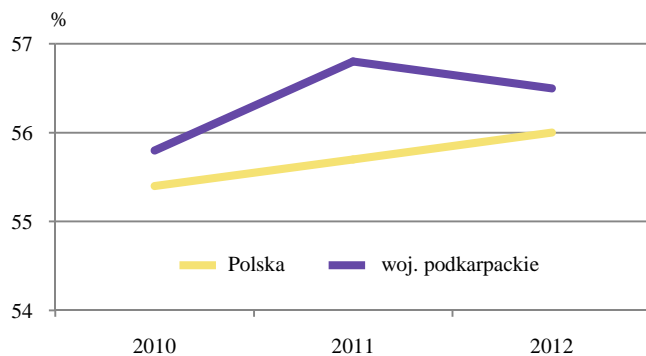
¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

Struktura ludności według statusu na rynku pracy w IV kwartale 2012 r. zarówno w województwie podkarpackim, jak i w kraju uległa zmianie. W porównaniu z sytuacją sprzed 2 lat w województwie podkarpackim odnotowano wzrost udziału liczby bezrobotnych o 2,0 p. proc. (w kraju o 0,5 p. proc.), a spadek udziału liczby pracujących o 1,2 p. proc. (w Polsce wzrost o 0,1 p. proc.). Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszenie na Podkarpaciu udziału osób biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności z 44,3% w IV kw. 2010 r. do 43,5% w IV kw. 2012 r. (w Polsce spadek ten wyniósł 0,6 p. proc.).

W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 56,5%, co oznacza, że na każde 100 osób (które ukończyły 15 lat) 57 było aktywnych zawodowo, czyli miało pracę lub jej poszukiwało.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wykres 13. **Współczynnik aktywności zawodowej w IV kwartale**

Współczynnik ten spadł w porównaniu do IV kwartału 2011 roku o 0,3 p. proc., natomiast wzrósł w odniesieniu do IV kwartału 2010 r. (o 0,7 p. proc.). W omawianym okresie wartość tego współczynnika była wyższa dla mężczyzn (63,6%) niż dla kobiet (49,6%). Na wsi wskaźnik osiągnął wartość wyższą niż w mieście (57,4% wobec 55,3%). W Polsce współczynnik aktywności zawodowej ludności wyniósł 56,0% i był wyższy zarówno w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego (o 0,3 p. proc.), jak i do IV kw. 2010 r. (o 0,6 p. proc.)

W IV kwartale 2012 r. populacja osób pracujących w województwie podkarpackim (na podstawie BAEL) wyniosła 810 tys. osób i stanowiła 86,0% aktywnych zawodowo. Wśród pracujących przeważali mężczyźni (55,3%), jak również mieszkańcy wsi (57,7%).

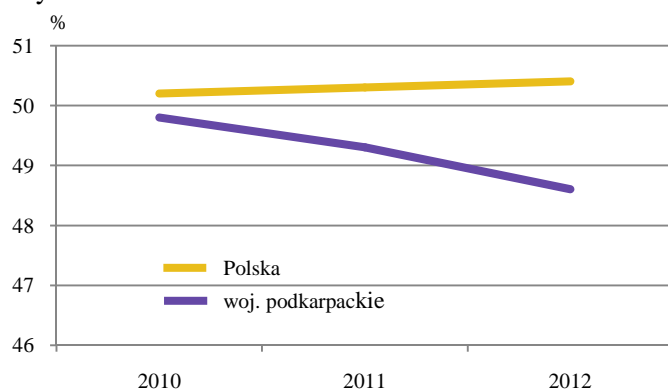
Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia

W Polsce na podstawie danych BAEL populacja pracujących wyniosła 15636 tys. osób i stanowiła 89,9% aktywnych zawodowo. Populacja ta uległa nieznacznemu zwiększeniu w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego oraz IV kw. 2010 r. odpowiednio (o 0,1% i 0,5%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących na Podkarpaciu największy udział w omawianej populacji miały osoby w wieku 25-34 lata – 28,0%, najmniejszy zaś osoby w wieku 15-24 lata – 5,9%. W województwie populacja pracujących uległa zmniejszeniu zarówno w stosunku do IV kw. 2011 r., jak i do IV kw. 2010 r. (odpowiednio: o 2,6% i o 3,2%).

Wykres 14. Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie podkarpackim w IV kw. 2012 r. wyniósł 48,6%. W odniesieniu do IV kw. 2011 r. nastąpił spadek wskaźnika zatrudnienia o 0,7 p. proc. (w skali kraju wzrost

o 0,1 p. proc.). Wskaźnik ten zmniejszył się zarówno w populacji kobiet, jak i mężczyzn (odpowiednio: o 0,2 p. proc. i o 1,0 p. proc.).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, w IV kwartale 2012 r. najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia na Podkarpaciu charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym (73,7%), najniższym zaś osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (17,6%). Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (37,5%).

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2012 roku na Podkarpaciu wyniosła 132 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, jak i do IV kw. 2010 roku wzrosła (odpowiednio o 3,9% i o 32,0%).

W analizowanym okresie w województwie podkarpackim wśród bezrobotnych większość stanowili mężczyźni – 54,5%.

Bezrobotni na podstawie BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

W Polsce liczba bezrobotnych (na podstawie danych BAEL) wyniosła 1757 tys. osób i w okresie roku zwiększyła się o 4,5%. Natomiast w porównaniu z tym samym kwartałem sprzed 2 lat była wyższa o 10,0%.

Biorąc pod uwagę strukturę wiekową bezrobotnych, w IV kwartale 2012 r. najliczniejszą grupę bezrobotnych odnotowano w przypadku osób młodych, tj. w wieku 25-34 lata (35,6%) oraz wśród osób wchodzących na rynek pracy (w wieku 15-24 lata – 25,8%), a najmniej liczną grupą bezrobotnych były osoby w wieku 55 lat i więcej (6,1%). Podobne tendencje można było zaobserwować przed 2 lata.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2012 r. w województwie podkarpackim przekraczał 10 miesięcy i był dłuższy o około miesiąc w odniesieniu do IV kw. 2011 r.

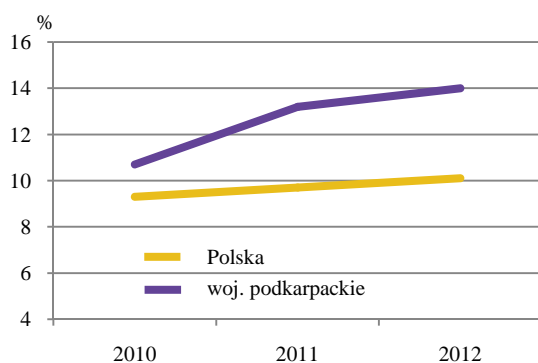
W Polsce przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kw. 2012 r. wyniósł blisko 12 miesięcy, natomiast w IV kwartale 2011 r. przekraczał 11 miesięcy. W analizowanym okresie w województwie podkarpackim liczba osób, które poszukiwały pracy dłużej niż rok wyniosła 42 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 32,1%, a w IV kwartale 2011 r. – 23,6%.

W Polsce w IV kw. 2012 r. bezrobotni długotrwale poszukujący pracy stanowili 35,7% ogólnej liczby bezrobotnych, natomiast w analogicznym okresie 2011 r. – 33,2%.

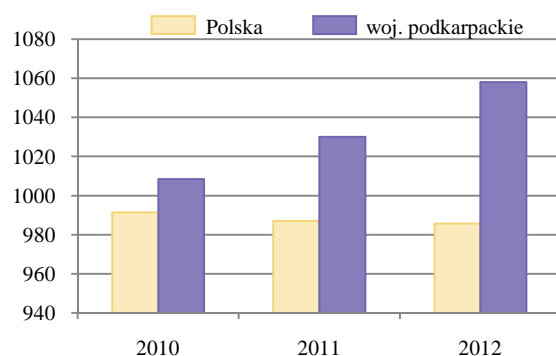
W IV kw. 2012 r. stopa bezrobocia w województwie podkarpackim wyniosła 14,0%, co oznacza, że wśród aktywnych zawodowo co siódma osoba była bez pracy. Wskaźnik ten dla województwa podkarpackiego był wyższy o 3,9 p. proc. od wskaźnika ogólnokrajowego. Stopa bezrobocia zwiększyła się nieznacznie na Podkarpaciu w stosunku do IV kw. 2011 r. o 0,8 p. proc. Natomiast znaczny jej wzrost odnotowano w porównaniu z sytuacją sprzed 2 lat (o 3,3 p. proc.).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Wykres 15. Stopa bezrobocia w IV kwartale

Wykres 16. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

W badanym okresie w województwie podkarpackim wskaźnik ten wyniósł 13,8% w populacji mężczyzn i 14,2% w populacji kobiet. Najwyższą stopą bezrobocia charakteryzowały się osoby w wieku 15-24 lata (41,5%), a najniższą osoby w wieku 55 lat i więcej (5,5%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwyższą stopą bezrobocia odznaczała się grupa osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (22,1%), a najniższą z wykształceniem wyższym (9,3%).

W kraju stopa bezrobocia w IV kwartale 2012 r. wyniosła 10,1% i była wyższa w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. (o 0,4 p. proc.), jak również do IV kwartału 2010 roku (o 0,8 p. proc.).

W analizowanym okresie zbiorowość biernych zawodowo w województwie podkarpackim liczyła 725 tys. osób i stanowiła 43,5 % ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej.

W Polsce w tym samym okresie udział biernych zawodowo stanowił 44,0% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. W województwie podkarpackim liczba biernych zawodowo uległa zmniejszeniu o 0,7% w odniesieniu do analogicznego okresu 2011 r. oraz o 2,6% w stosunku do IV kw. 2010 roku. W skali kraju również uległa zmniejszeniu zarówno w odniesieniu do IV kw. 2011 r., jak i IV kw. 2010 r. odpowiednio o 0,5% i 1,2%. W województwie podkarpackim większość biernych zawodowo stanowili mieszkańcy wsi – 56,1%, a biorąc pod uwagę płeć – kobiety (59,0%).

W IV kwartale 2012 r. w województwie podkarpackim na 1000 osób pracujących przypadało 1058 osób niepracujących, podczas gdy w analogicznym okresie 2011 r. 1030 osób, a w IV kw. 2010 r. 1008 osób. W skali kraju w analizowanym okresie oraz w IV kwartale 2011 i 2010 r. na 1000 osób pracujących przypadało mniej osób niepracujących niż w województwie podkarpackim.

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim w 2012 roku było wyższe niż przed rokiem, jednak tempo wzrostu słabło w kolejnych okresach narastających, w porównaniu z analogicznymi okresami ub. roku. W porównaniu z 2011 r. zmniejszył się czas przepracowany, natomiast wzrosło średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012		
	w złotych			2005=100	2011=100
Polska	2515,70	3604,68	3728,36	148,4	103,4
Woj. podkarpackie	1983,31	2914,02	3016,17	152,2	103,5
m. Rzeszów	2255,24	3523,96	3690,74	163,7	104,7

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 3016,17 zł i było o 3,5% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,9% w 2011 r.). W Polsce wyniosło 3728,36 zł i wzrosło o 3,4% w porównaniu z rokiem poprzednim (wobec wzrostu o 5,0% w 2011 r.). Pod względem wysokości płac nasze województwo plasuje się na piętnastym miejscu w kraju z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem brutto niższym o 1514,10 zł od województwa mazowieckiego, które zajmuje pierwsze miejsce w tym rankingu.

***Przeciętne wynagrodzenie brutto (z wypłatami z zysku)** to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.*

W sektorze publicznym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3538,43 zł i w porównaniu z 2011 r. wzrosło o 5,5%. W sektorze prywatnym ukształtowało się na poziomie 2965,88 zł, tj. o 3,5% wyższym niż przed rokiem.

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim**

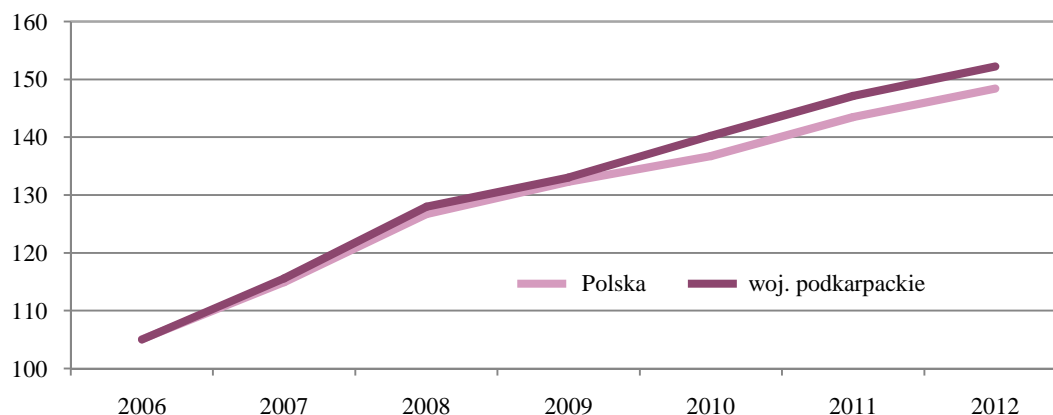
Sektory	2011				2012				w zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	105,1	105,8	105,1	104,9	105,3	104,3	103,8	103,5	3016,17
w tym:									
Przemysł	104,1	105,3	104,5	104,6	105,9	105,0	104,6	104,0	3154,19
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	104,1	105,5	104,9	105,0	106,8	105,6	105,0	104,8	3087,60
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną i gorącą wodę ^Δ	105,3	103,7	102,9	104,8	97,5	101,6	102,6	99,0	4497,11
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	102,8	102,5	103,3	103,0	107,6	107,2	106,2	106,6	3273,41
Budownictwo	109,9	109,4	108,7	108,7	98,2	97,8	97,0	97,5	2950,86
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	106,0	106,1	106,1	105,6	105,8	105,2	105,6	105,7	2544,19
Transport i gospodarka magazynowa	109,0	108,5	108,8	106,1	101,6	101,0	102,0	102,1	2590,76
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	103,8	103,0	104,7	105,6	105,0	106,0	107,0	107,5	1897,27
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	99,9	102,3	101,9	102,5	105,2	105,8	104,1	111,0	3260,85
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	105,1	102,6	100,7	97,5	111,7	107,0	109,8	97,2	3462,21
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	105,8	106,2	106,9	106,3	106,9	106,4	106,5	106,7	1718,53

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Wzrost wynagrodzeń, w porównaniu z 2011 r., wystąpił w większości sekcji, w tym największy m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 11,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,7%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,7%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 4,8%). Spadek wynagrodzeń odnotowano w sześciu sekcjach, w tym najwyższy w górnictwie i wydobywaniu (o 18,1%), a mniejszy m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,8%), budownictwie (o 2,5%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,0%).

W 2012 r. wyższe przeciętne wynagrodzenie od średniej wojewódzkiej odnotowano w dziewięciu sekcjach na 15 badanych. Najwyższe wynagrodzenie wystąpiło w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (4497,11 zł). Najniższe płace odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (1718,53 zł). W sekcji przetwórstwo przemysłowe, która jest najliczniejszą sekcją pod względem ilości osób zatrudnionych, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3087,60 zł i było wyższe o 71,43 zł od średniej dla województwa.

Wykres 17. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
2005 = 100

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie podkarpackim przepracowali ogółem 405,1 mln godzin, tj. o 0,3% mniej niż przed rokiem. Przepracowany czas zmniejszył się o 11,6% w sektorze publicznym, natomiast w sektorze prywatnym zwiększył się o 0,9%. Najwięcej godzin przepracowano w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 190,6 mln (47,0% ogółu) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 86,3 mln godzin (21,3%), natomiast najmniej w pozostałej działalności usługowej – 0,9 mln godzin (0,2%) oraz górnictwie i wydobywaniu – 3,0 mln godzin (0,8%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniósł 146,5 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 20,59 zł, przy czym w sektorze publicznym osiągnęło wartość 24,78 zł, a w sektorze prywatnym – 20,20 zł. W porównaniu z 2011 r. odnotowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 2,9% (w sektorze publicznym – o 6,1%, a prywatnym – o 2,8%). Wysokie wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 31,15 zł oraz górnictwo i wydobywanie – 29,56 zł, a najniższe w administrowaniu i działalności wspierającej – 11,83 zł.

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał, **jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).**
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie podkarpackim w 2012 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż w roku ubiegłym. Na przestrzeni analizowanych lat notuje się systematyczny spadek świadczeniobiorców. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów miała wpływ przede wszystkim malejąca zbiorowość rolników indywidualnych.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym niż przez ZUS.

W 2012 r. na Podkarpaciu przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 463,0 tys. osób i była niższa niż w ubiegłym roku o 0,8% oraz w odniesieniu do odnotowanej w 2010 r. i 2006 r. (odpowiednio o 1,9% i o 4,2%). Zmiany w tym zakresie stwierdzono także w skali kraju – w omawianym roku świadczenia otrzymało przeciętnie 8636,4 tys. osób, tj. o 1,2% mniej niż w roku ubiegłym, o 2,6% mniej niż w 2010 r. oraz o 1,9% mniej niż w 2006 r.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2006	2010	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych				2006 = 100	2011 = 100
POLSKA ^a						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:						
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7217,4	7491,4	7414,2	7350,7	101,8	99,1
rolników indywidualnych	1586,0	1374,6	1326,6	1285,7	81,1	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1214,75	1588,95	1669,22	1759,85	144,9	105,4
w tym emerytura	1310,75	1698,35	1783,06	1872,32	142,8	105,0
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	802,52	954,68	986,24	1054,61	131,4	106,9
w tym emerytura	841,06	996,18	1028,51	1097,75	130,5	106,7

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)

Wyszczególnienie	2006	2010	2011	2012		
	w liczbach bezwzględnych				2006 = 100	2011 = 100
WOJ. PODKARPACKIE						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:						
pobierających świadczenia wypłacane						
przez ZUS	375,4	380,8	379,1	379,2	101,0	100,0
rolników indywidualnych	108,2	91,4	87,4	83,8	77,5	95,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto						
wypłacana przez ZUS w zł	1028,42	1351,01	1423,74	1514,64	147,3	106,4
w tym emerytura	1127,54	1472,22	1549,66	1637,33	145,2	105,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto						
rolników indywidualnych w zł	767,03	925,13	958,23	1028,24	134,1	107,3
w tym emerytura	797,79	958,17	992,15	1063,57	133,3	107,2

W 2012 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe na Podkarpaciu w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 5,4% i był o 0,1 p. proc. większy niż przed rokiem. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa podkarpackiego stanowili 5,2%, natomiast KRUS 6,5% pobierających świadczenia.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

W 2012 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 379,2 tys. osób. Liczba emerytów wzrosła o 1,5% w stosunku do 2011 r. W porównaniu z rokiem poprzednim nie uległa istotnej zmianie liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,4% więcej), zmniejszyła się natomiast przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,6%).

W 2012 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (65,5% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty rodzinne (17,2%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	467,9	466,9	467,0	466,5	464,6	464,0	463,5	463,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100...	98,5	98,5	98,7	98,8	99,3	99,4	99,3	99,2
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	379,0	378,5	379,1	379,1	379,4	379,3	379,2	379,2
analogiczny okres poprzedniego roku = 100...	99,2	99,2	99,5	99,6	100,1	100,2	100,0	100,0
rolników indywidualnych	88,8	88,3	87,9	87,4	85,2	84,7	84,3	83,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100...	95,6	95,6	95,6	95,6	95,9	95,9	95,9	95,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1391,28	1408,96	1417,72	1423,74	1471,61	1498,52	1508,54	1514,64
analogiczny okres poprzedniego roku = 100...	106,0	105,5	105,4	105,4	105,8	106,4	106,4	106,4
rolników indywidualnych	943,81	952,96	956,13	958,23	989,97	1015,24	1023,70	1028,24
analogiczny okres poprzedniego roku = 100...	104,4	103,9	103,7	103,6	104,9	106,5	107,1	107,3

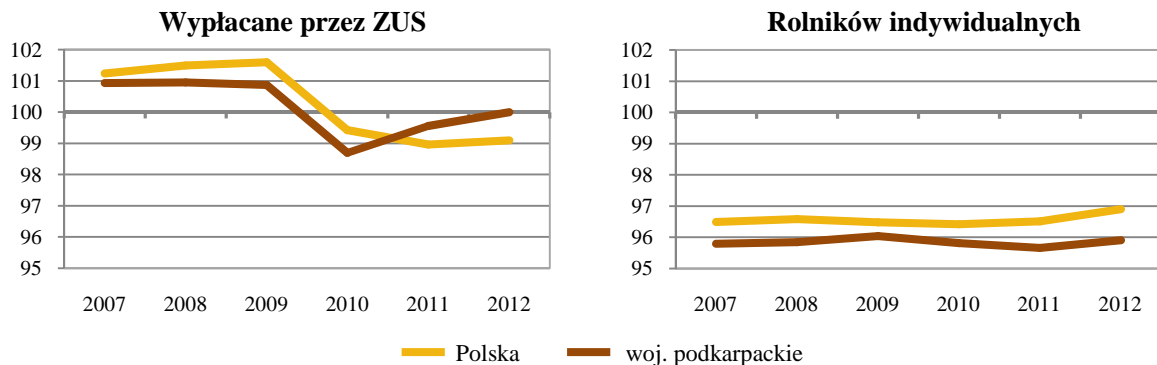
Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, gdzie we wszystkich kategoriach świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie zbiorowości w porównaniu z 2011 r. Emerytury i renty rolnicze w 2012 r. pobierało 83,8 tys. osób (o 4,1% mniej niż przed rokiem i o 22,5% mniej w stosunku do 2006 r.). W ciągu ostatniego roku zaobserwowano spadek w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy – o 3,2%, natomiast w niewielkim stopniu zwiększyła się zbiorowość osób korzystających z rent rodzinnych – o 0,6%. Wśród świadczeniobiorców KRUS, podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 80,1%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 2,8% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, gdzie we wszystkich kategoriach świadczeniobiorców zanotowano zmniejszenie zbiorowości w porównaniu z 2011 r.

Wykres 18. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia**

Rok poprzedni = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych), uwzględniając zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

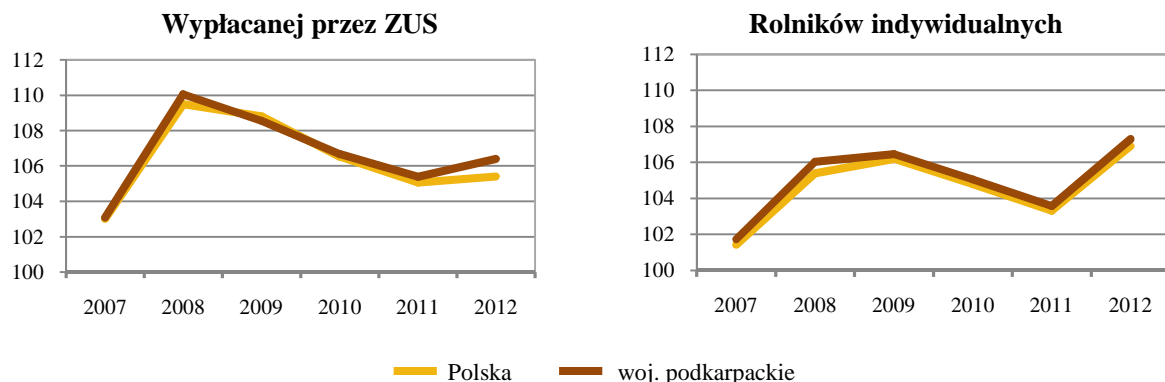
W województwie podkarpackim w 2012 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1514,64 zł i była wyższa o 6,4% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 5,4%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1028,24 zł i zwiększyło się o 7,3% w ciągu roku.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez KRUS niż to samo świadczenie z ZUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 0,9 p. proc. w województwie i 1,5 p. proc. w kraju. Rozpatrując zaś poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w ciągu roku odnotowano zarówno na Podkarpaciu, jak i w Polsce w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez ZUS (odpowiednio o 7,4% i o 6,4%), natomiast w świadczeniach wypłacanych przez KRUS największy wzrost odnotowano w przypadku rent rodzinnych (odpowiednio o 8,4% i o 8,7%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wykres 19. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**

Rok poprzedni = 100

W 2012 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS, województwo zajmowało ostatnie miejsce w kraju, natomiast analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych uplasowało się na trzynastym miejscu. W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano jednak mniejsze odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (o 3,1% przy emeryturach, 3,9% przy rentach rodzinnych, natomiast renty z tytułu niezdolności do pracy były wyższe o 1,6%) w porównaniu z wypłatami z ZUS (gdzie emerytury były niższe od średniej krajowej o 12,6%, renty rodzinne – o 14,7%, natomiast renty z tytułu niezdolności do pracy – o 16,7%).

*Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie podkarpackim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego”, który co kwartał dostępny jest na stronie internetowej Urzędu, **jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).***

CENY

W województwie podkarpackim w 2012 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był wolniejszy od notowanego w 2011 r. Ceny konsumpcyjne wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim w większym stopniu niż w skali kraju. Podobnie jak w kraju wzrost cen nastąpił w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w zakresie transportu, a spadek cen odnotowano jedynie w grupie odzież i obuwie.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim w 2012 r. w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 4,1% (w Polsce średni wzrost wyniósł 3,7%). W województwie najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 7,0%), z mieszkaniem (o 5,4%) oraz z edukacją (o 5,2%).

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

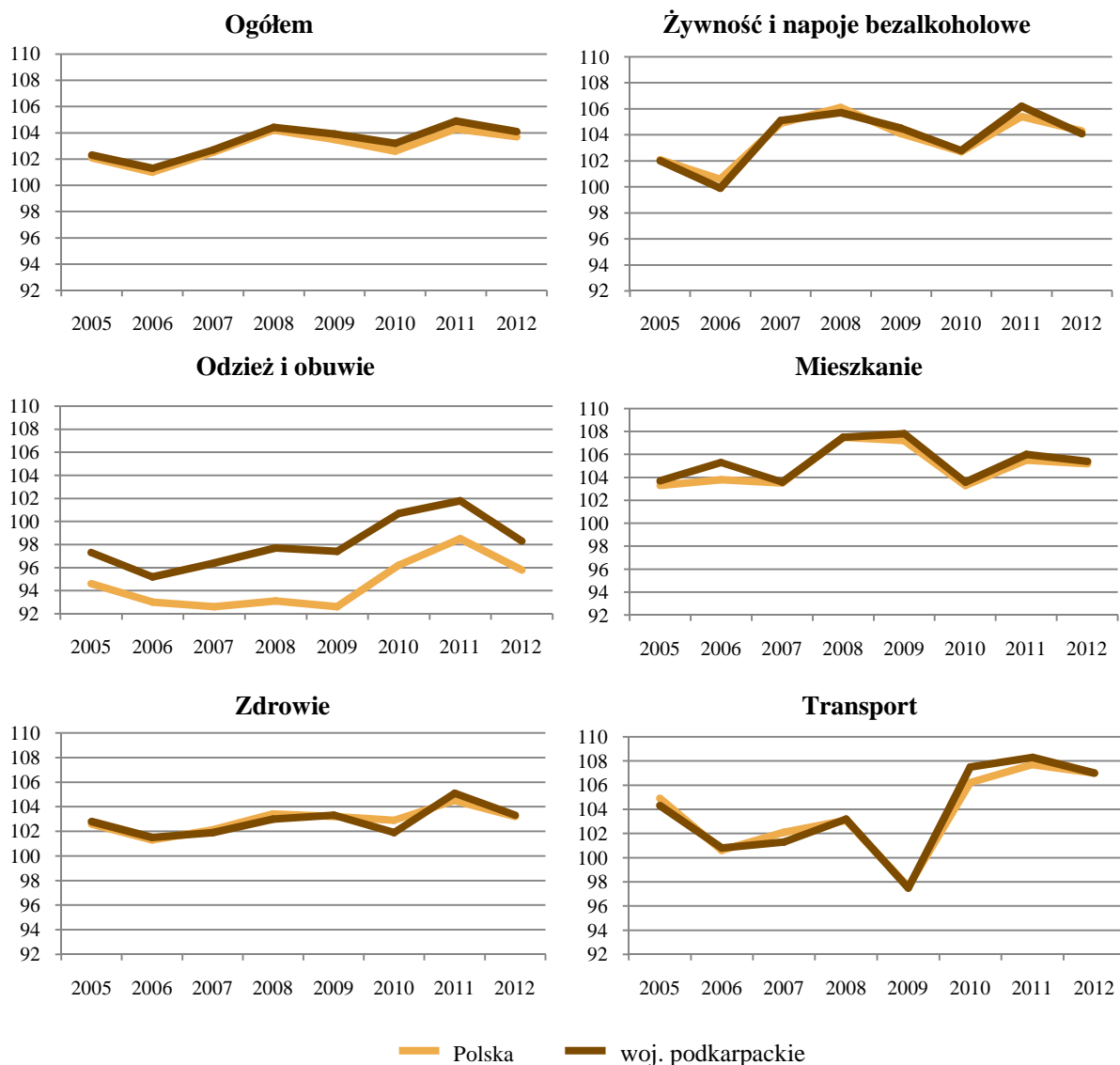
Wyszczególnienie	2005	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,1	104,3	103,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,1	105,4	104,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	103,7	104,1
Odzież i obuwie	94,6	98,5	95,8
Mieszkanie	103,3	105,5	105,2
Zdrowie	102,6	104,5	103,2
Transport	104,9	107,7	107,0
Rekreacja i kultura	100,6	100,5	101,1
Edukacja	103,2	103,4	104,2

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
WOJ. PODKARPACKIE			
O g ó ł e m	102,3	104,9	104,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	106,2	104,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,0	102,0	104,3
Odzież i obuwie	97,3	101,8	98,3
Mieszkanie	103,7	106,0	105,4
Zdrowie	102,8	105,1	103,3
Transport	104,3	108,3	107,0
Rekreacja i kultura	100,5	101,0	102,0
Edukacja	103,6	103,3	105,2

Wykres 20. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

W 2012 r. największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w I i II kw. (o 4,5%), a najmniejszy w IV kw. (o 3,0%). W I, II i III kw. 2012 r. w największym stopniu wzrosły ceny w zakresie transportu (odpowiednio o 9,4%, 8,3% i 7,2%). W IV kw. najbardziej zdrożały towary i usługi związane z mieszkaniem (o 4,5%) oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 4,4%). Spadki cen w odniesieniu do analogicznego okresu 2011 r. dotyczyły jedynie odzieży i obuwia i wystąpiły we wszystkich kwartałach.

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	104,8	105,4	104,4	105,0	104,5	104,5	104,3	103,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	106,9	108,8	104,5	104,5	104,1	103,7	105,0	103,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,5	101,2	102,1	102,4	103,8	104,7	104,3	104,4
Odzież i obuwie	100,8	103,9	101,8	100,7	99,8	98,3	97,2	98,0
Mieszkanie	105,9	105,6	106,1	106,3	105,4	106,3	105,6	104,5
Zdrowie	103,8	105,2	105,3	106,2	104,5	104,1	103,3	101,3
Transport	107,5	107,5	107,9	110,2	109,4	108,3	107,2	103,3
Rekreacja i kultura	100,8	100,4	100,7	101,9	102,7	102,3	102,0	101,1
Edukacja	101,8	101,6	102,5	107,1	106,9	106,9	105,8	101,6

W grudniu 2012 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie podkarpackim najbardziej podrożały: cebula (o 39,1%), ziemniaki (o 34,8%) oraz cytryny (o 29,1%). Zdecydowanie mniej niż przed rokiem płacono m.in. za karpia świeżego (o 14,4%), masło świeże o wartości tłuszczu ok. 82,5% (o 7,7%). Wśród usług konsumpcyjnych znacznie wzrosła opłata za wizytę u lekarza specjalisty (o 11,2%) oraz za ciepłą wodę (o 9,2%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu (w 2005 roku 3 razy w miesiącu).

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2005	2011	2012	
	w złotych			XII 2011 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,33	2,25	2,25	100,0
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,63	7,12	7,18	100,8
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,07	15,34	15,96	104,0
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,67	22,95	23,88	104,1
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,45	2,78	2,73	98,2
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	3,10	4,63	4,29	92,7
Cebula – za 1 kg	1,20	1,40	1,48	105,7
Ziemniaki – za 1 kg	0,89	0,74	0,91	123,0
Cukier biały kryształ – za 1 kg	3,03	3,95	3,93	99,5
Sok jabłkowy – za 1 l	2,83	3,73	3,82	102,4
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny – za 1 kpl.	458,31	484,87	476,09	98,2
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	146,77	172,72	180,58	104,6
Proszek do prania – za 400 g	2,97	4,46	4,60	103,1
Ciepła woda – za 1 m ³	14,10	18,61	19,83	106,6
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	1,94	2,46	2,64	107,3
Bilet do kina	12,72	15,89	16,68	105,0
Wizyta u lekarza specjalisty	51,31	74,13	79,90	107,8
WOJ. PODKARPACKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,28	2,13	2,11	99,1
Kurczęta patroszone – za 1 kg	4,62	7,23	7,22	99,9
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	14,70	16,79	16,23	96,7
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	17,92	20,10	20,81	103,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,42	2,76	2,73	98,9

Tabl. 15. **Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012	
	w złotych			XII 2011 = 100
WOJ. PODKARPACKIE (dok.)				
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5%				
– za 200 g	3,07	4,56	4,21	92,3
Cebula – za 1 kg	1,09	0,92	1,28	139,1
Ziemniaki – za 1 kg	0,92	0,66	0,89	134,8
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,92	3,88	3,86	99,5
Sok jabłkowy – za 1 l	2,91	3,88	3,99	102,8
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowej				
– za 1 kpl.	469,07	576,30	532,73	92,4
Półbuty skórzane męskie na podszewie nie- skórzanej – za 1 parę	129,16	167,24	172,83	103,3
Proszek do prania – za 400 g	4,17	4,46	107,0
Ciepła woda – za 1 m ³	15,32	18,68	20,39	109,2
Bilet normalny na przejazd				
autobusem miejskim, jednorazowy	1,78	2,17	2,29	105,5
Bilet do kina	11,65	13,45	13,55	100,7
Wizyta u lekarza specjalisty	47,44	66,67	74,17	111,2

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Siewy zbóż ozimych oraz rzepaku ozimego, pomimo przesuszenia gleby jesienią 2011 r., przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, a wschody były dość szybkie i wyrównane. Wyjątkowo długa jesień i sprzyjające warunki wegetacji spowodowały, że oziminy wyrosły i rozkrzewiły się bardzo dobrze. Utrzymująca się w grudniu 2011 r. i w pierwszej połowie stycznia 2012 r. wysoka, jak na tę porę roku, temperatura powietrza zakłócała zimowy spoczynek roślin, powodując przejściowe pobudzenie procesów życiowych ozimin. Ujemnym skutkiem tego procesu było osłabienie zimujących roślin i zmniejszenie ich mrozoodporności. Od drugiej połowy stycznia stopniowo się ochładzało i występowały opady śniegu. Pod koniec miesiąca i w pierwszej połowie lutego odnotowano duże spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu dochodzące lokalnie nawet do $-34,0^{\circ}\text{C}$, ale dzięki zalegającej okrywie śnieżnej nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby na głębokości węzła krzewienia. Straty w uprawach ozimych wystąpiły zwłaszcza w północnej części województwa gdzie okrywa śnieżna była mniejsza. W drugiej połowie lutego temperatura powietrza stopniowo wzrastała do plusowych w ciągu dnia i obniżała się w ciągu nocy (do -10°C). W wyniku stopniowego ocieplania się okrywa śnieżna powoli topniała, nie tworzyły się zastoiska wody i nie odnotowano podtopień.

Ciepła i słoneczna pogoda w marcu spowodowała wcześniejsze niż przed rokiem ruszenie wegetacji i umożliwiła wysiew zbóż jarych. Pogoda w kwietniu sprzyjała prowadzonym pracom polowym oraz przyczyniła się do znacznego przyspieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin. Początek maja był bardzo ciepły i słoneczny. W drugiej dekadzie miesiąca znacznie się ochłodziło jednak nie odnotowano przymrozków. Warunki pogodowe w czerwcu sprzyjały wegetacji roślin, lecz utrudniały zbiór siana łąkowego ze względu na opady deszczu, lokalnie intensywne.

Występujący w pierwszej dekadzie lipca niedobór opadów, przy utrzymującej się upalnej i słonecznej pogodzie spowodował niedobór wilgoci w glebie. Upalna i słoneczna pogoda sprzyjała dojrzewaniu rzepaku i rzepiku oraz zbóż. W drugiej połowie miesiąca ochłodziło się i wystąpiły opady deszczu, lokalnie burze. Pod koniec miesiąca znowu wróciły upały. Wysokie temperatury powietrza spowodowały szybsze dojrzewanie zbóż, w związku z czym zaawansowanie żniw było znacznie wyższe niż w roku ubiegłym. Żniwa i zbiór drugiego pokosu siana łąkowego odbywały się w korzystnych warunkach atmosferycznych. Pogoda w sierpniu sprzyjała wegetacji roślin sadowniczych i warzyw gruntowych.

Wrzesień był ciepły, słoneczny, z przelotnymi opadami deszczu. Warunki uwilgotnienia gleby były nieco lepsze niż przed rokiem, chociaż rejonami warstwa orna była przesuszona. Intensywne opady deszczu w trzeciej dekadzie miesiąca znacznie poprawiły uwilgotnienie gleby, które korzystnie wpłynęły na wschody i wegetację ozimin. Warunki agrometeorologiczne w październiku sprzyjały wykonywaniu prac polowych oraz wegetacji upraw ozimych.

Spadki temperatury powietrza w listopadzie (do -4°C) spowodowały zimowe zahamowanie wegetacji roślin. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu ozimin. Rośliny w końcowej fazie rozwoju były dostatecznie wyrosnięte i rozkrzewione, a ich stan oceniono jako lepszy od ubiegłorocznego.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	31,5	32,9	34,6
rzepak i rzepik	26,3	22,4	25,9
ziemniaki	176	230	242
buraki cukrowe	416	574	582
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	34,5	37,3	38,4
trzoda chlewna ^a	113,9	87,5	77,0
owce	2,0	1,6	1,8
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	845,1	825,9	753,6
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	36,69	81,99	89,34
ziarno żyta za 1 dt	27,64	74,24	74,23
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	37,05	49,57	44,97
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,05	5,58	6,40
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,82	4,52	5,40
mleko krowie za 1 l	0,93	1,21	1,20
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	45,49	95,51	94,65
ziarno żyta za 1 dt	34,67	78,79	80,85
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	52,87	111,47	60,59
prosię na chów za 1 szt.	131,00	121,13	173,57
WOJ. PODKARPACKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	28,8	30,2	32,4
rzepak i rzepik	20,7	22,4	21,6
ziemniaki	164	198	219
buraki cukrowe	348	487	575
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha			
użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):			
bydło	23,6	15,1	16,3
trzoda chlewna ^a	48,9	27,8	29,8
owce	2,5	3,1	3,7
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	830,1	678,1	581,0
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	33,44	72,88	84,25
ziarno żyta za 1 dt	25,69	70,78	68,45
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	30,94	36,29	32,64
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	3,88	4,94	6,10
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,75	4,62	5,31
mleko krowie za 1 l	0,76	1,06	1,10
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	46,26	103,64	90,22
ziarno żyta za 1 dt	34,29	84,98	79,86
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	56,81	123,95	66,01
prosię na chów za 1 szt.	130,07	133,34	196,07

^a Stan w końcu lipca.

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

W województwie podkarpackim w 2012 r. uzyskano wyższą niż przed rokiem produkcję zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, rzepaku i rzepiku oraz buraków cukrowych. Zbiory ziemniaków w omawianym roku były natomiast niższe niż rok wcześniej. O wyższym poziomie produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i buraków cukrowych zadecydowały wyższe wydajności z jednostki powierzchni, a w przypadku rzepaku i rzepiku większa powierzchnia uprawy. Zmniejszenie areалу uprawy ziemniaków miało wpływ na niższą produkcję, choć ich plonowanie było lepsze niż przed rokiem.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2012 r. wyniosła 203,9 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 2,6%, natomiast w porównaniu z powierzchnią z 2005 r. zmniejszyła się o 25,0%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2012 r. osiągnęły poziom 32,4 dt z 1 ha i były wyższe o 7,3% w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2011 r., i wyższe o 12,5% w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2005 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były niższe o 6,4%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi kształtowały się na poziomie 660,1 tys. ton i były wyższe o 4,3% niż przed rokiem, a niższe (o 15,7%) niż w 2005 r. Zwiększenie produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w odniesieniu do roku poprzedniego było wynikiem wyższego plonowania wszystkich gatunków o czym zadecydowały bardzo dobre warunki wilgotnościowo-termiczne w okresie wegetacji i zbiorów zbóż, ponadto zboża ozime nie zostały uszkodzone w okresie zimy.

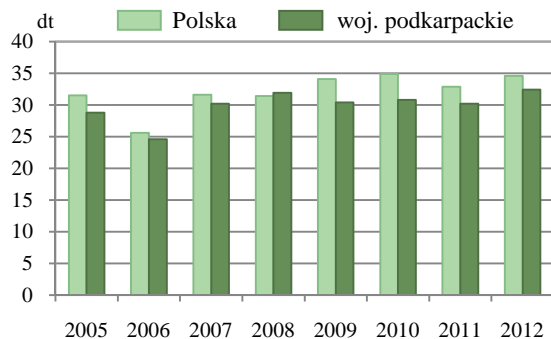
W 2012 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w województwie wyniosła 18,8 tys. ha i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 11,8%, a w stosunku do 2005 r. wzrosła o ponad 80%. Uzyskane z 1 ha powierzchni plony – 21,6 dt – były niższe (o 3,6%) od uzyskanych w roku poprzednim, a w odniesieniu do 2005 r. były o 4,3% wyższe. Zbiory rzepaku i rzepiku przy zwiększonym areale uprawy i mimo mniejszej wydajności z 1 ha były wyższe od notowanych przed rokiem o 8,2% i wyniosły 40,7 tys. ton. W porównaniu z 2005 r. zbiory rzepaku i rzepiku były prawie 2-krotnie wyższe. Stopniowo zwiększa się udział województwa podkarpackiego w krajowej produkcji rzepaku i rzepiku od 1,5% w 2005 r. do 2,2% w 2012 r. (w 2011 r. – 2,0%).

W województwie podkarpackim powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2012 r. wyniosła 3,8 tys. ha i była o 15,4% większa niż rok wcześniej, a o 49,0% mniejsza w odniesieniu do 2005 r. Omawiany rok był korzystny pod względem warunków agrometeorologicznych dla wzrostu korzeni w okresie wegetacji buraków cukrowych, plony tej uprawy osiągnęły poziom 575 dt/ha i były wyższe zarówno od uzyskanych w 2011 r., jak i w 2005 r. (odpowiednio o 18,1% i o 65,2%). Zbiory buraków cukrowych wyniosły 218,5 tys. ton i były większe w porównaniu z rokiem poprzednim o 36,1%, ale mniejsze w relacji z 2005 r. o 15,8%.

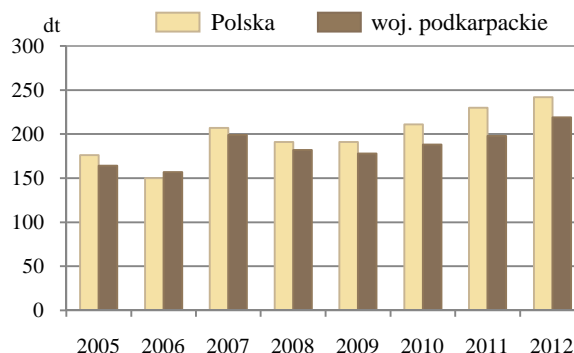
Uprawa ziemniaków od wielu lat ulega ograniczeniu. Powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych) w 2012 r. wyniosła 27,5 tys. ha i była mniejsza o 20,5% niż przed rokiem i o 48,6% w porównaniu z 2005 r. W omawianym roku średni plon ziemniaków z 1 ha wyniósł 219 dt i był wyższy zarówno od uzyskanego w roku ubiegłym o 10,6%, jak i od plonu z 2005 r. o 33,5%. Plony ziemniaków uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były niższe o 9,5%. Pomimo wyższych plonów produkcja ziemniaków w wojewódz-

twie w 2012 r. wyniosła 601,4 tys. ton i była o 11,9% niższa niż w 2011 r. i o 31,3% niższa w porównaniu z 2005 r., ze względu na znaczne zmniejszenie areału uprawy.

Wykres 21. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

Wykres 22. **Plony ziemniaków z 1 ha**

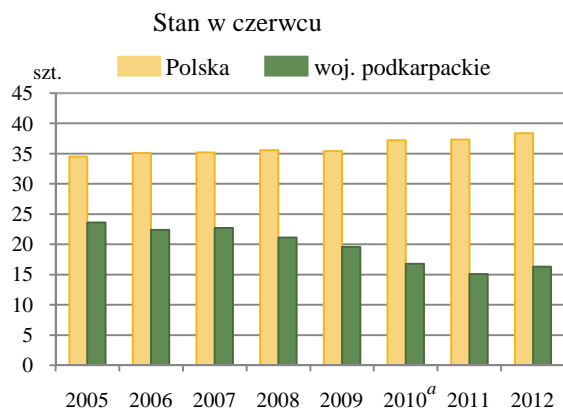
■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W odniesieniu do roku poprzedniego w województwie podkarpackim zmniejszyło się pogłowie bydła, trzody chlewnej i drobiu, natomiast odnotowano zwiększenie pogłowia owiec.

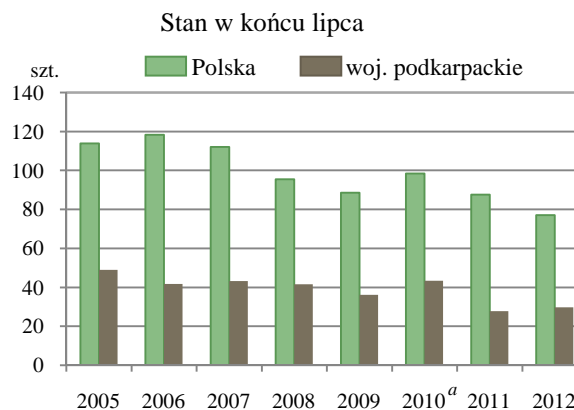
Pogłowie bydła w 2012 r. w województwie liczyło 102,0 tys. szt., co stanowiło 1,8% pogłowia bydła w kraju. W porównaniu z 2011 r. liczebność stada zmniejszyła się o 2,2% (w Polsce zarejestrowano wzrost o 0,3%), natomiast w odniesieniu do 2005 r. zmniejszyła się o 42,5% (w kraju odnotowano wzrost o 5,4%). W ogólnym pogłowie bydła 66,8% stanowiły krowy (dla Polski odsetek ten wyniósł 44,6%).

*Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła** i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

Wykres 23. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**

Wykres 24. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**

^a Powszechny Spis Rolny 2010 według stanu w dniu 30 VI.

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 186,3 tys. szt. (w tym 22,0 tys. szt., tj. 11,8% stanowiły lochy). W porównaniu z 2011 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 3,0% (w Polsce odnotowano spadek o 14,3%), a w porównaniu z 2005 r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 49,4% (w kraju zmniejszyło się o 36,1%). Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowym pogłowie trzody wyniósł 1,6%.

W 2012 r. stado owiec liczyło 23,2 tys. szt., co stanowiło 8,7% pogłowia krajowego. W porównaniu z 2011 r. pogłowie owiec zwiększyło się o 9,3% (w Polsce odnotowano wzrost o 6,3%). Tendencję wzrostową odnotowano porównując stan stada owiec z 2005 r., w województwie jego pogłowie zwiększyło się o 24,4%, (w kraju natomiast zmniejszyło się o 15,6%).

Pogłowie drobiu ogółem w 2012 r. liczyło 4051,1 tys. sztuk, a jego udział stanowił 3,1% pogłowia w Polsce. W porównaniu z 2011 r. jego liczebność w województwie zmniejszyła się o 22,7% (w kraju spadło o 9,0%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2005 r. pogłowie drobiu zarówno w województwie, jak i w kraju było mniejsze odpowiednio o 43,2% i o 14,5%.

Drób kurzy w województwie podkarpackim stanowił 89,8% drobiu ogółem, a jego pogłowie w 2012 r. wyniosło 3636,3 tys. sztuk. Było ono mniejsze zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i w odniesieniu do 2005 r. (odpowiednio o 22,3% i o 41,8%).

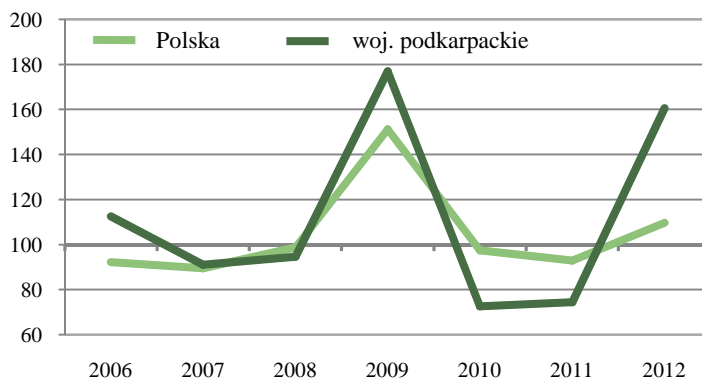
▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w województwie podkarpackim odnotowano wzrost skupu ziarna pszenicy, żyta, ziemniaków oraz mleka. Mniej niż przed rokiem skupiono żywca rzeźnego (w wadze żywej).

W 2012 r. skupiono 113,3 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego). Skup był większy zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i do 2005 r. (odpowiednio o 60,6% i o 49,0%). Podobną tendencję zaobserwowano również w kraju, gdzie skup był większy o 9,8% od uzyskanego w roku poprzednim, jak i w porównaniu z 2005 r. (o 22,6%). Skup zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) województwa podkarpackiego stanowił 1,4% skupu ogólnokrajowego. W 2012 r. w województwie skupiono 100,8 tys. ton pszenicy. Skup pszenicy był wyższy zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim (o 58,4%), jak i w odniesieniu do 2005 r. (o 57,6%) i stanowił 1,8% skupu w kraju. Żyta skupiono 4,2 tys. ton, tj. 21,0% więcej niż rok temu, a o 26,6% mniej w porównaniu z 2005 r.

Wykres 25. **Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**

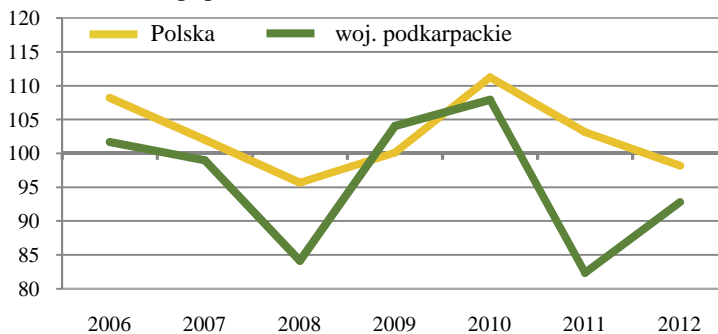
Rok poprzedni = 100

ton żywca rzeźnego w wadze żywej (co stanowiło 1,6% skupu ogólnokrajowego), tj. o 7,2% mniej niż przed rokiem i o 27,3% mniej niż w 2005 r. W kraju odnotowano spadek o 1,8% w odniesieniu do roku poprzedniego, a wzrost o 19,2% w porównaniu z 2005 r.

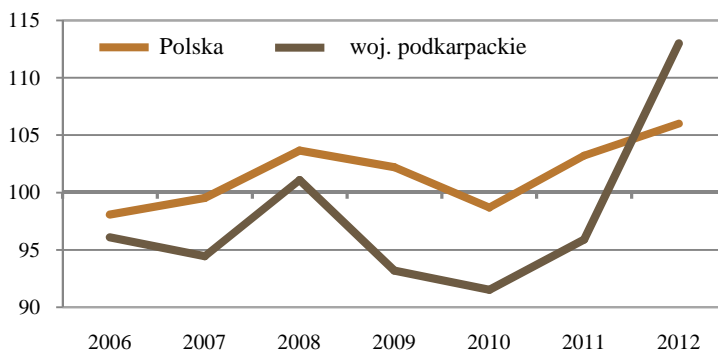
Wykres 26. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)**

Rok poprzedni = 100

Wykres 27. **Dynamika skupu mleka krowiego**

Rok poprzedni = 100

w porównaniu ze skupem z roku poprzedniego, a o 15,2% mniejszy niż siedem lat wcześniej. W kraju skupiono więcej mleka w porównaniu ze skupem sprzed roku, jak i z 2005 r. (odpowiednio o 6,0% i o 11,7%).

W omawianym roku skup ziemniaków kształtował się na poziomie 29,8 tys. ton i był wyższy zarówno w porównaniu z 2011 r. (o 8,1%), jak i 2005 r. (ponad 2-krotny wzrost). Skup ziemniaków w województwie podkarpackim stanowił 2,0% skupu ogólnokrajowego. W kraju również odnotowano wzrost skupu ziemniaków (o 18,4% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 40,4% w stosunku do 2005 r.).

W 2012 r. skupiono 70,2 tys.

W ciągu ostatniego roku skupiono 30,9 tys. ton żywca wieprzowego w wadze żywej, tj. o 2,0% mniej niż rok wcześniej i o 25,8% mniej niż w 2005 r. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 6,2 tys. ton i był mniejszy w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i w stosunku do 2005 r. (odpowiednio o 31,0% i o 60,4%).

Mniejszy był również skup żywca drobiowego. W 2012 r. skupiono 31,7 tys. ton tego surowca (spadek o 4,9% w porównaniu z 2011 r. i o 6,6% z 2005 r.).

W województwie podkarpackim w 2012 r. skupiono 109,7 mln litrów mleka (co stanowiło 1,1% ogółu mleka skupionego w kraju). Skup mleka w województwie był większy o 13,0%

■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost cen większości produktów rolnych w skupie (z wyjątkiem żyta i ziemniaków), natomiast na targowiskach ceny były niższe niż przed rokiem (oprócz prosiąt z przeznaczeniem do dalszego chowu).

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2012 r. wyniosła 84,25 zł za 1 dt (w kraju – 89,34 zł) i była o 15,6% wyższa niż przed rokiem i ponad dwukrotnie wyższa w porównaniu z 2005 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 90,22 zł (w kraju – 94,65 zł) i cena ta była niższa w porównaniu z ceną z 2011 r. (o 12,9%), natomiast w porównaniu z ceną uzyskaną w 2005 r. prawie dwukrotnie wyższa.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Cena skupu żyta w omawianym roku ukształtowała się na poziomie 68,45 zł za 1 dt (w kraju – 74,23 zł) i była niższa (o 3,3%) w porównaniu z ceną uzyskaną w 2011 r. i prawie trzykrotnie wyższa niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena żyta była niższa niż rok wcześniej (o 6,0%), a w odniesieniu do ceny uzyskanej przed siedmioma laty znacznie wyższa (ponad 2-krotnie), osiągając poziom 79,86 zł (w Polsce – 80,85 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

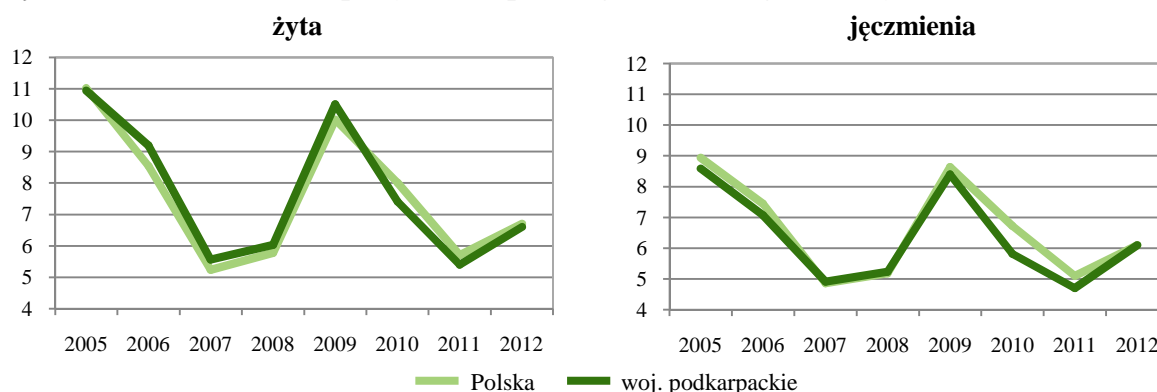
W 2012 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 32,64 zł za 1 dt (w kraju – 44,97 zł), tj. o 10,1% mniej niż przed rokiem, natomiast o 5,5% więcej niż w 2005 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 66,01 zł za 1 dt, tj. o 46,7% niższym w stosunku do zanotowanego w 2011 r. i o 16,2% wyższym niż w 2005 r. W Polsce cena ziemniaków w 2012 r. wyniosła 60,59 zł za 1 dt.

Cena skupu żywca wołowego w 2012 r. wyniosła 6,10 zł za 1 kg (w kraju – 6,40 zł) i zwiększyła się zarówno w stosunku do ceny uzyskanej w roku poprzednim, jak i w odniesieniu do 2005 r. (odpowiednio o 23,5% i o 57,2%).

W omawianym roku za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono średnio 5,31 zł (w kraju 5,40 zł), tj. o 14,9% więcej niż w roku poprzednim i o 41,6% więcej niż w 2005 r.

W 2012 r. w odniesieniu do roku poprzedniego polepszyła się relacja skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta, natomiast w odniesieniu do 2005 r. uległa pogorszeniu. W badanym roku w województwie podkarpackim relacja ta ukształtowała się na poziomie 6,6 (wobec 5,4 w 2011 r. i 10,9 w 2005 r.), a w kraju wyniosła 6,7 (wobec 5,7 w roku poprzednim i 11,0 w 2005 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie również uległa zwiększeniu i wyniosła 6,1 w 2012 r. wobec 4,7 w 2011 r. i 8,6 w 2005 r. (w kraju relacja ta kształtowała się odpowiednio: 6,1; 5,1; 8,9).

Wykres 28. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych:

Cena skupu żywca drobiowego w województwie w 2012 r. osiągnęła poziom 4,02 zł za 1 kg (w kraju – 4,18 zł) i była o 7,8% wyższa w porównaniu z notowaną w roku poprzednim i o 38,1% wyższa niż w 2005 r.

W 2012 r. za 1 litr mleka płacono w skupie 1,10 zł (w kraju – 1,20 zł), tj. o 3,8% więcej niż przed rokiem i o 44,7% więcej w odniesieniu do 2005 r.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W 2011 r. w województwie podkarpackim odnotowano zwiększenie globalnej produkcji rolniczej w odniesieniu do 2010 r. (w cenach stałych) o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano również w produkcji końcowej. Natomiast notowano zmniejszenie wartości w produkcji towarowej (przy wzroście produkcji roślinnej i spadku produkcji zwierzęcej).

Globalna produkcja rolnicza w 2011 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyła się o 0,6%, o czym zadecydowała o 10,1% wyższa niż rok wcześniej produkcja roślinna. W produkcji zwierzęcej odnotowano spadek o 10,4%. Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji w 2011 r. wyniósł 2,7% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 3,0%, a zwierzęcej – 2,4%. W 2011 r. produkcja globalna w kraju była wyższa (o 2,1%) w porównaniu z rokiem poprzednim, przy czym wzrost w produkcji roślinnej wyniósł 5,8%, natomiast spadek odnotowano w produkcji zwierzęcej o 2,1%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- *produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);*
- *produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.*

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w 2011 r., w województwie podkarpackim 55,1% stanowiła produkcja zwierzęca, natomiast na produkcję roślinną przypadało 44,9%. Wartość produkcji końcowej w 2011 roku w porównaniu z rokiem poprzednim była o 4,0% wyższa, wsku-

tek wzrostu o 29,9% produkcji roślinnej, przy spadku produkcji zwierzęcej o 10,6%.

W towarowej produkcji rolniczej w 2011 r. odnotowano spadek wartości produkcji ogółem (o 1,6%) przy spadku wartości produkcji zwierzęcej (o 9,0%) i wzroście produkcji roślinnej (o 12,3%).

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

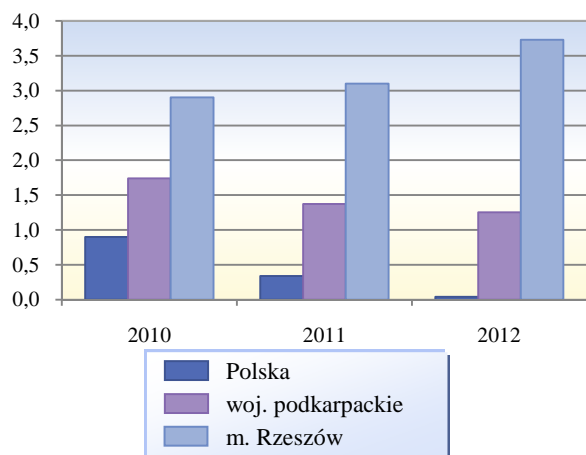
Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej wyniósł odpowiednio 2,4% i 2,1%.

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

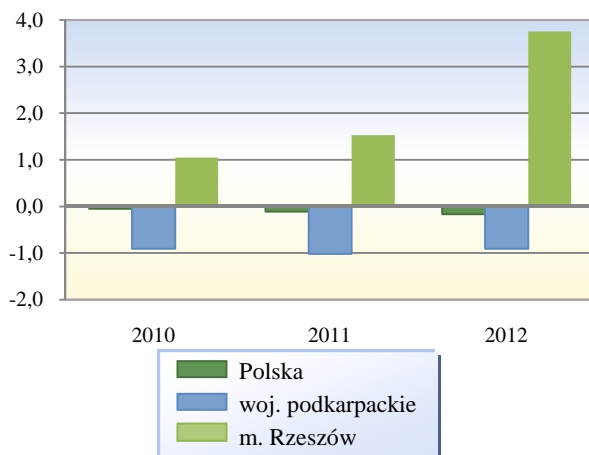
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Rolnictwo w województwie podkarpackim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

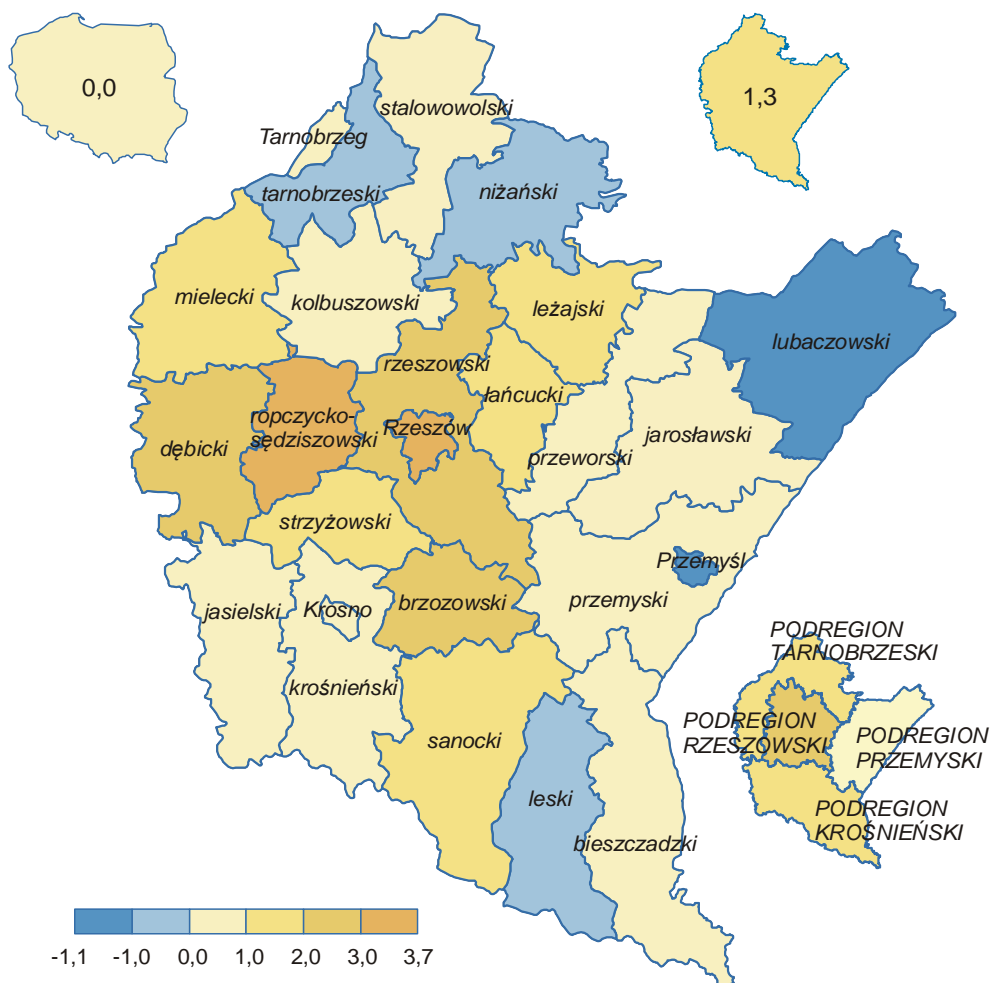
Wykres 29. Przyrost naturalny na 1000 ludności

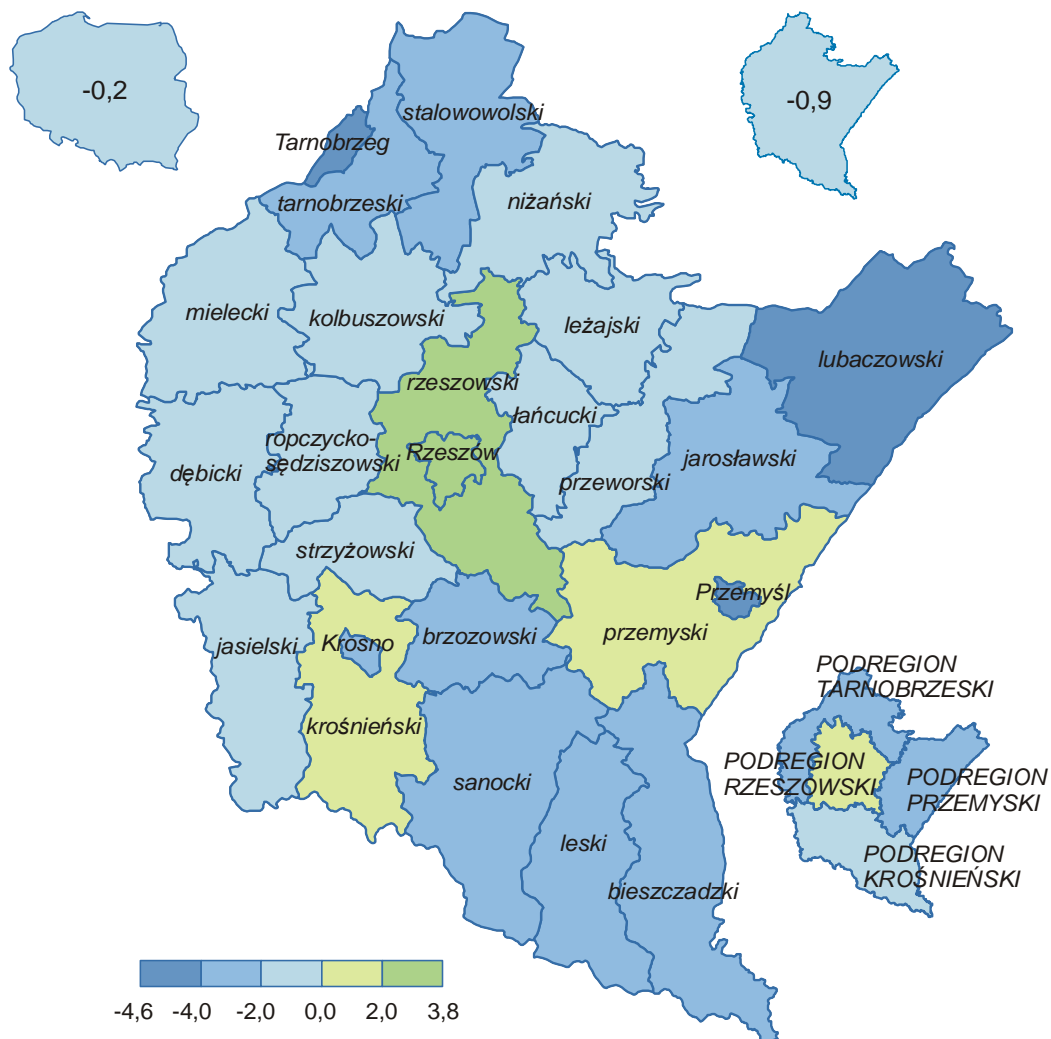
Wykres 30. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

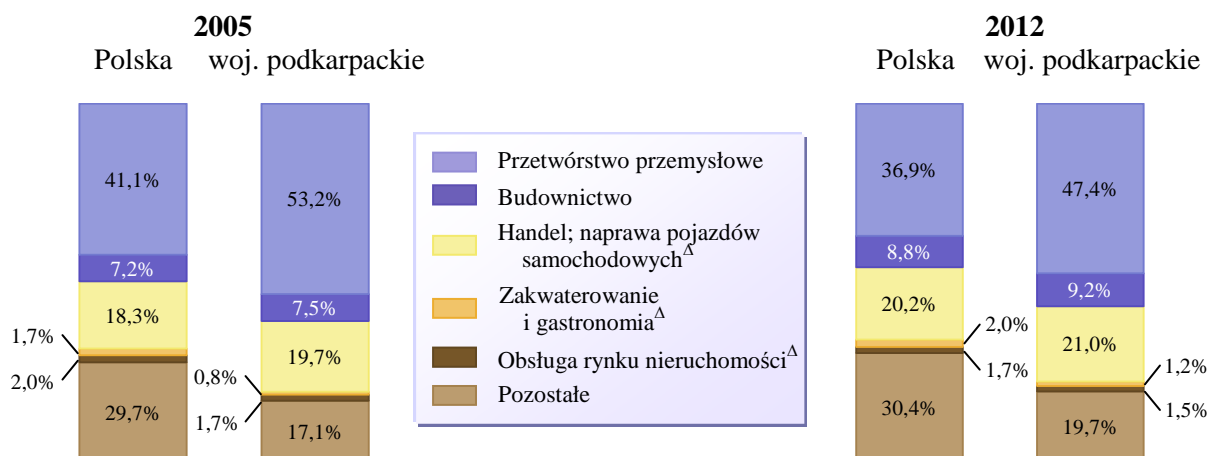
Wykres 31. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2012 r.

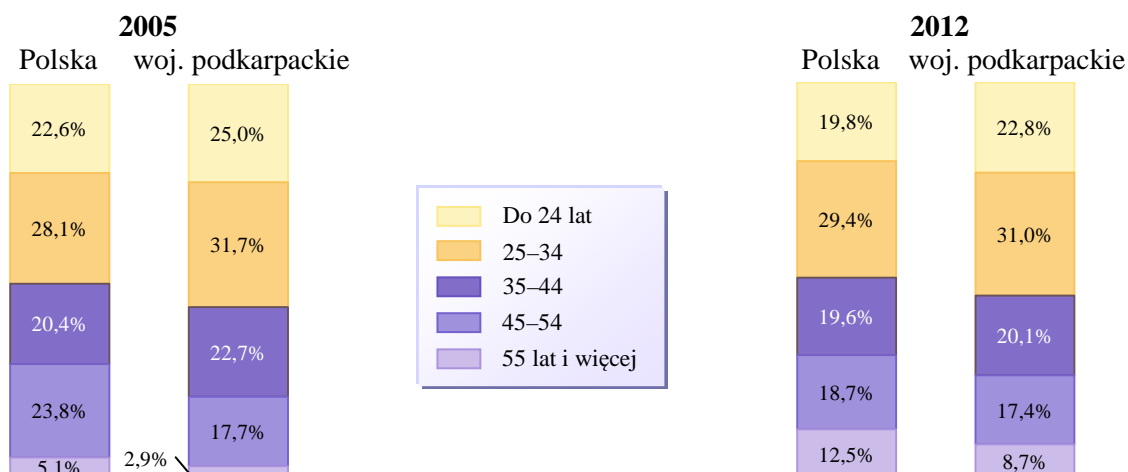
Wykres 32. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2012 r.

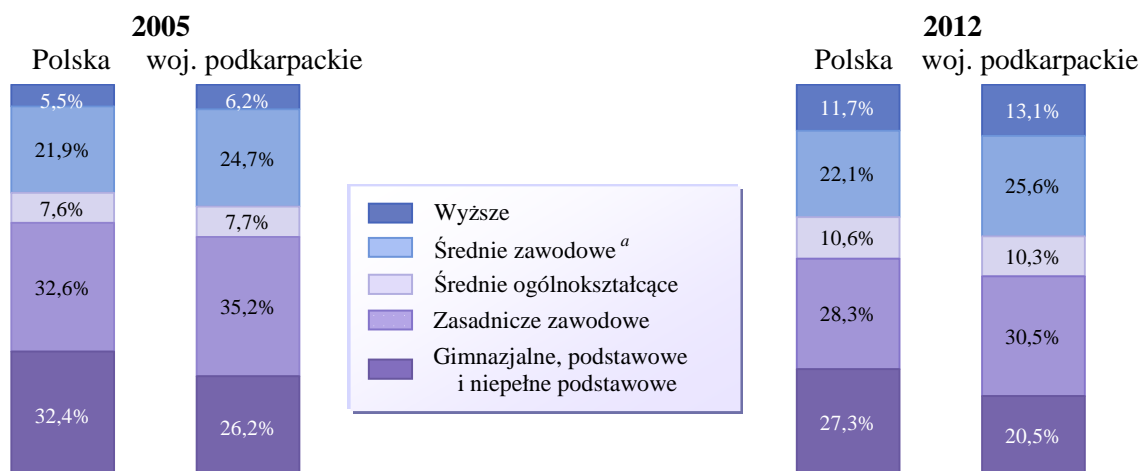
Wykres 33. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Wykres 34. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

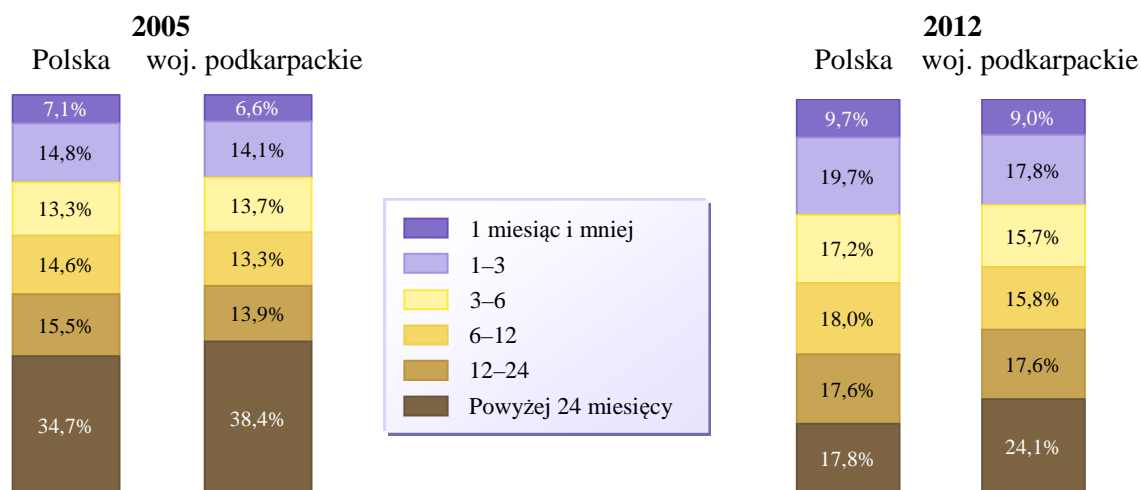

Wykres 35. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

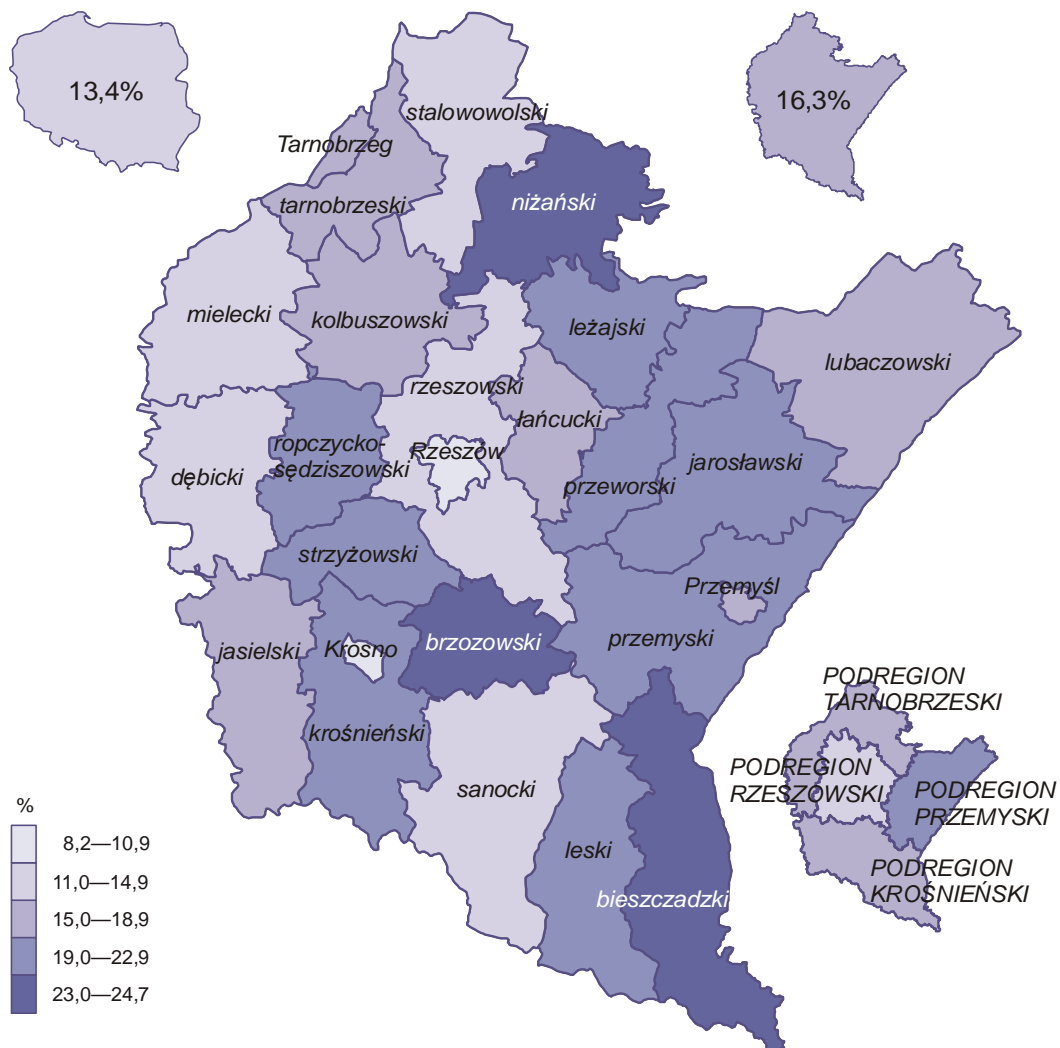
^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Wykres 36. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawiania bez pracy^a**
Stan w dniu 31 XII

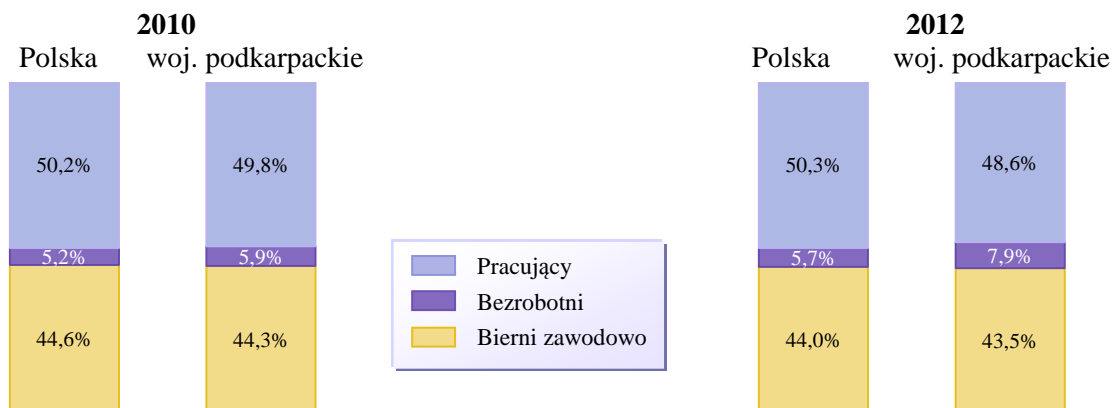

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

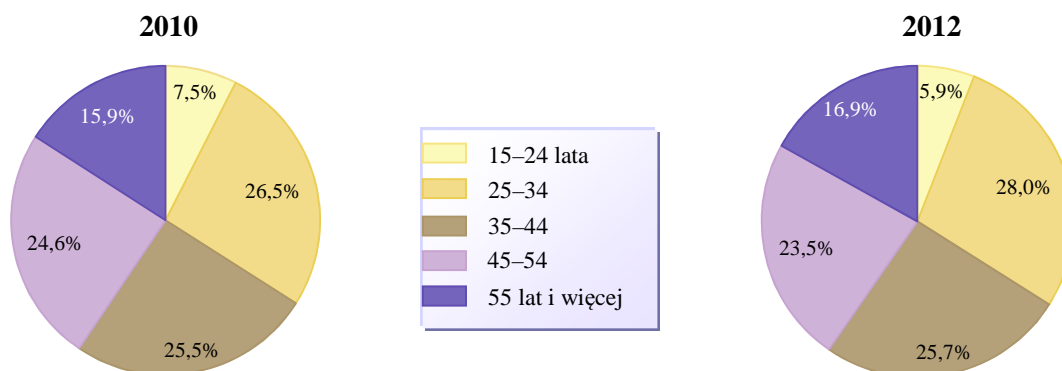
Wykres 37. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

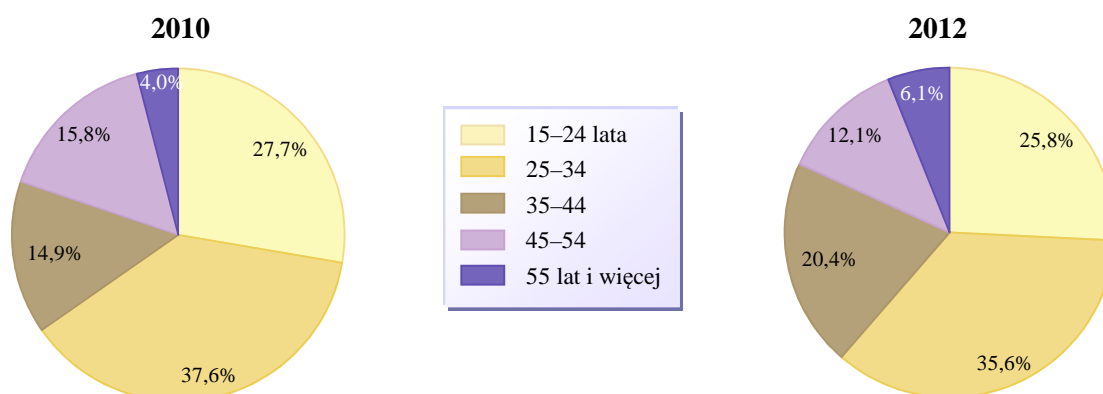
Wykres 38. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale według BAEL

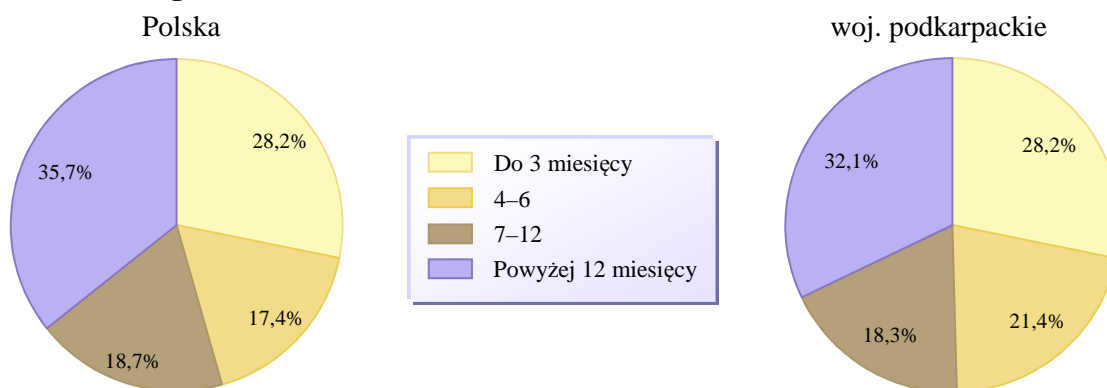
Wykres 39. **Struktura pracujących według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL**

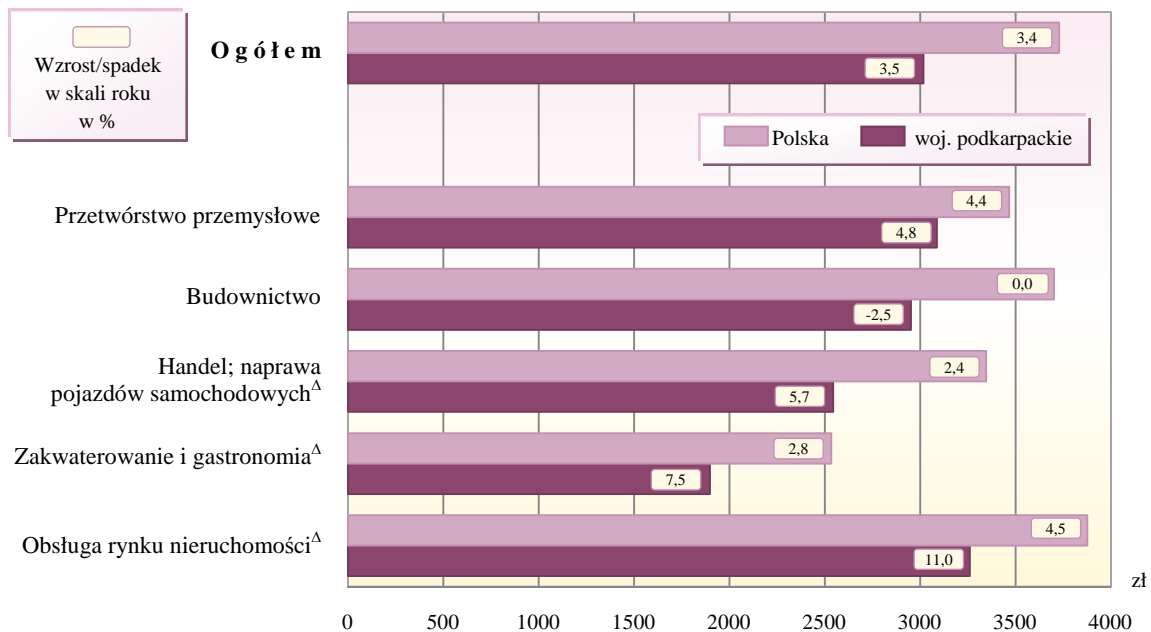
Wykres 40. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL**

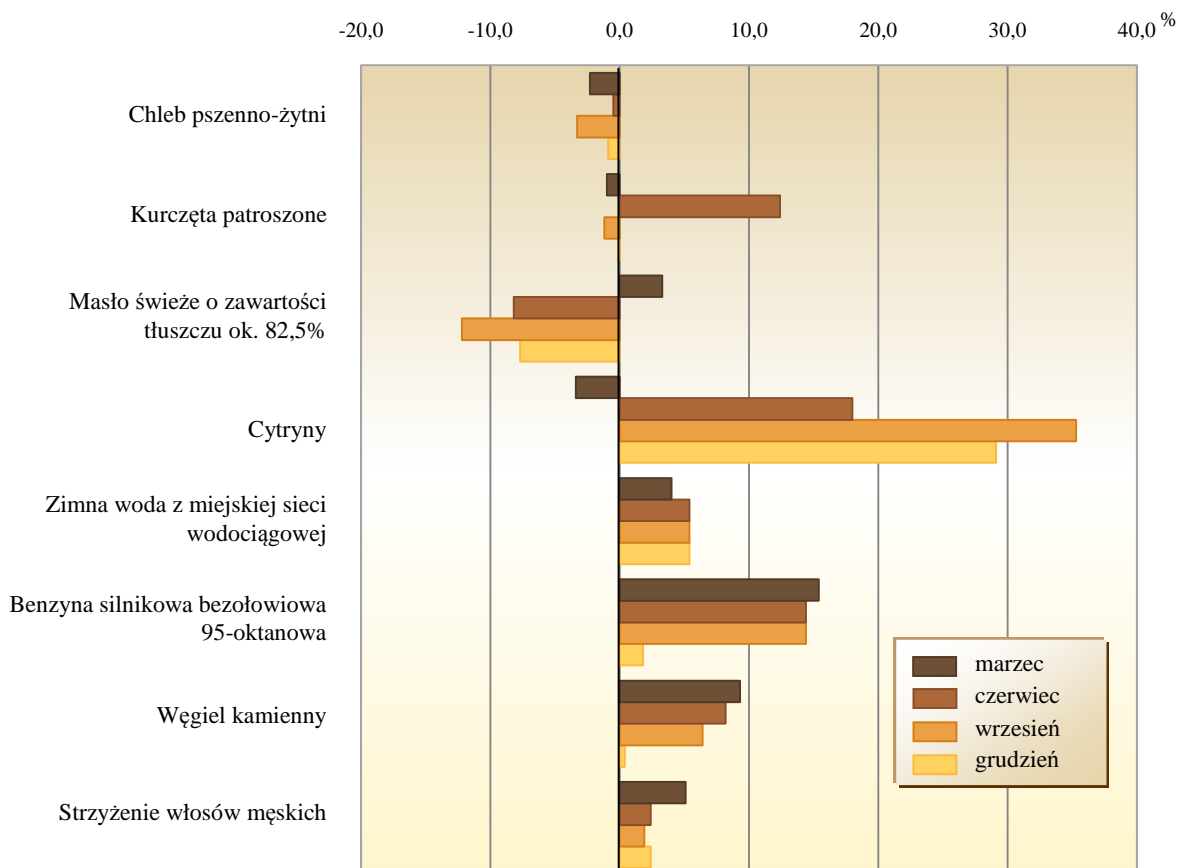
Wykres 41. **Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2012 r. według BAEL**

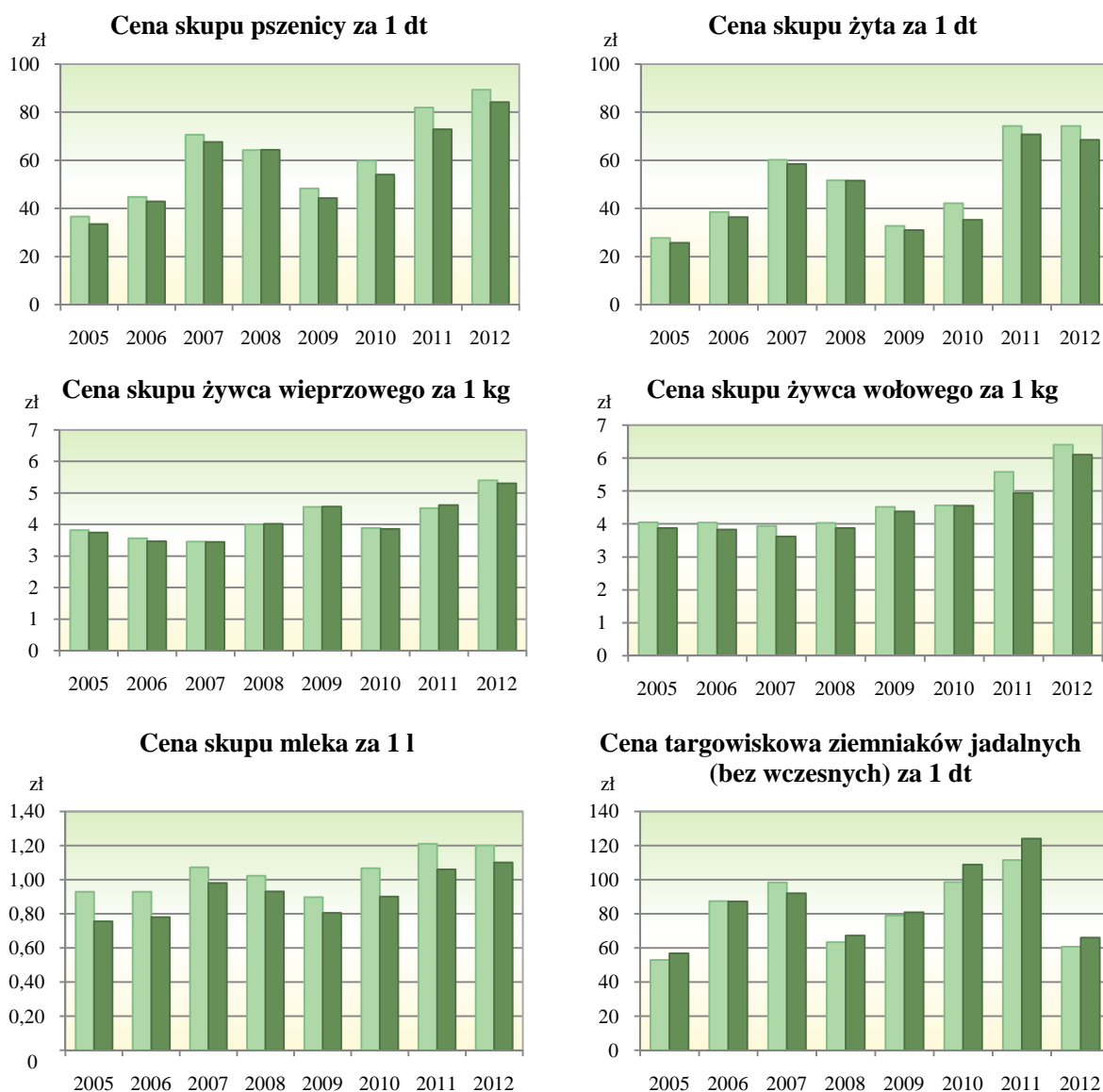
Wykres 42. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2012 r.**

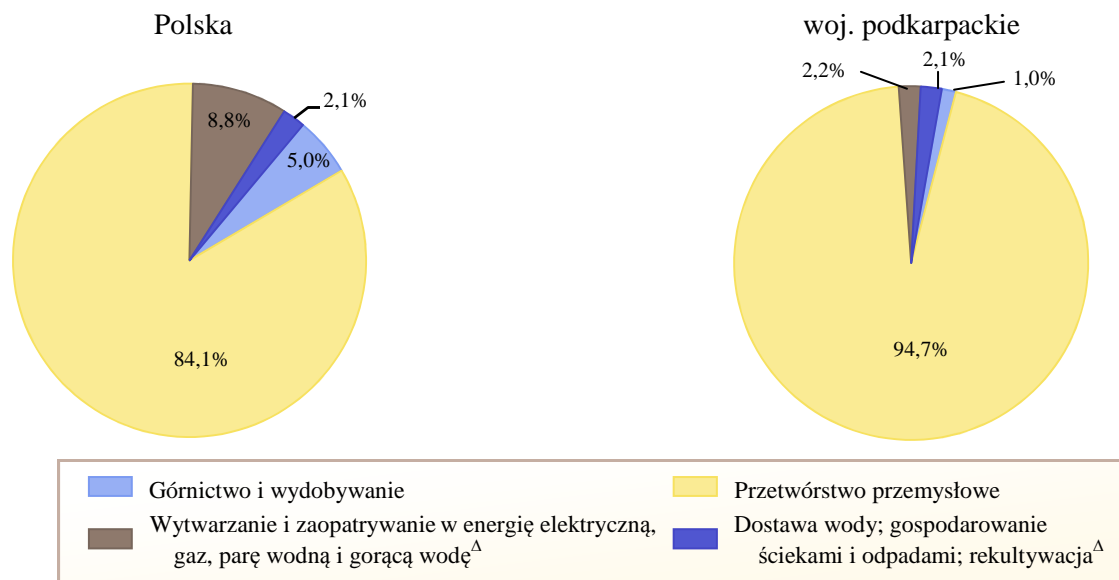
Wykres 43. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie podkarpackim w 2012 r.**

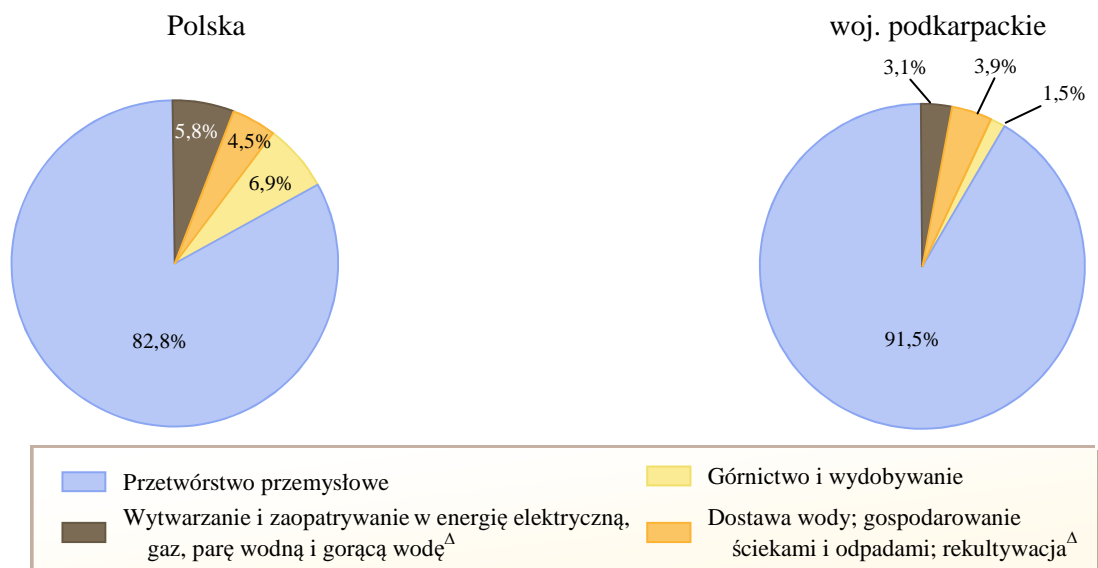
Wykres 44. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

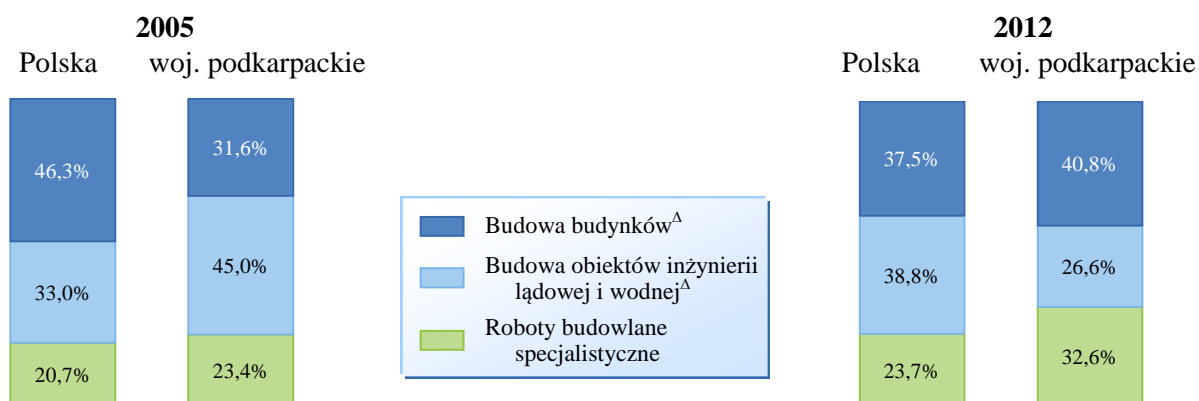
Wykres 45. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2012 r. (ceny bieżące)

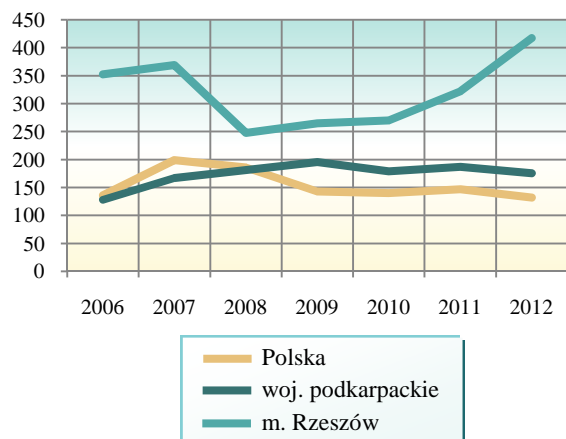
Wykres 46. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2012 r.**

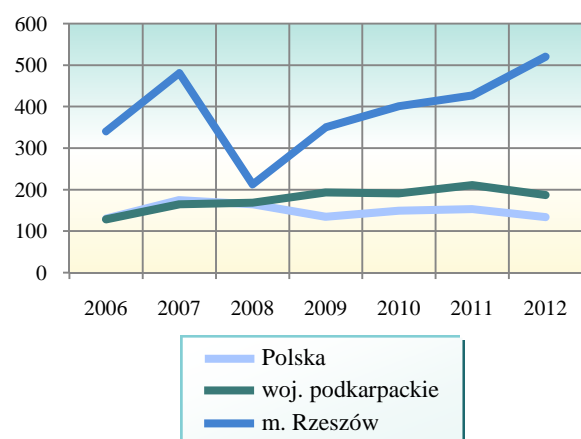
Wykres 47. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)**

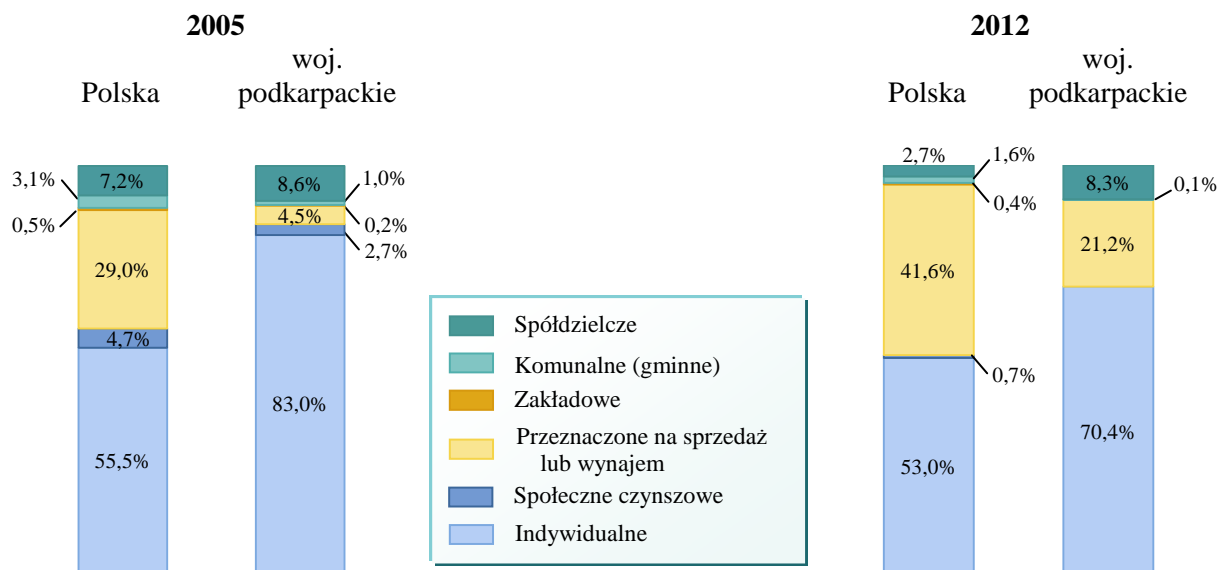
Wykres 48. **Dynamika liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia 2005 = 100**

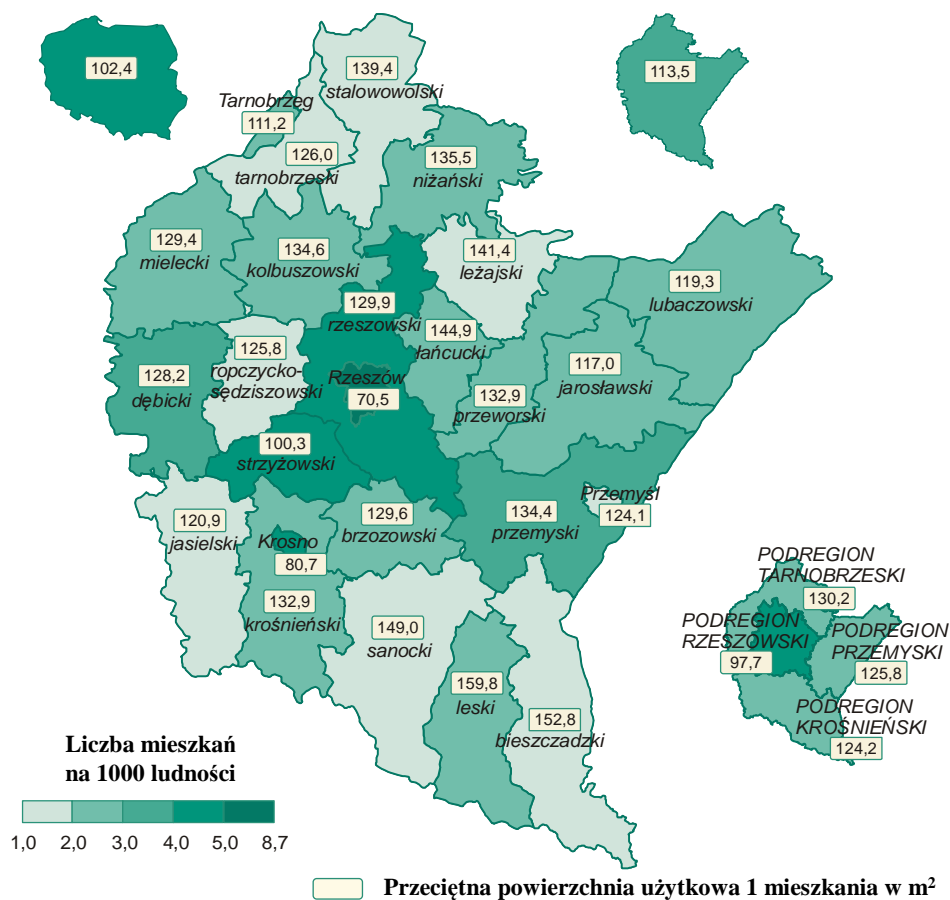
Wykres 49. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto 2005 = 100**

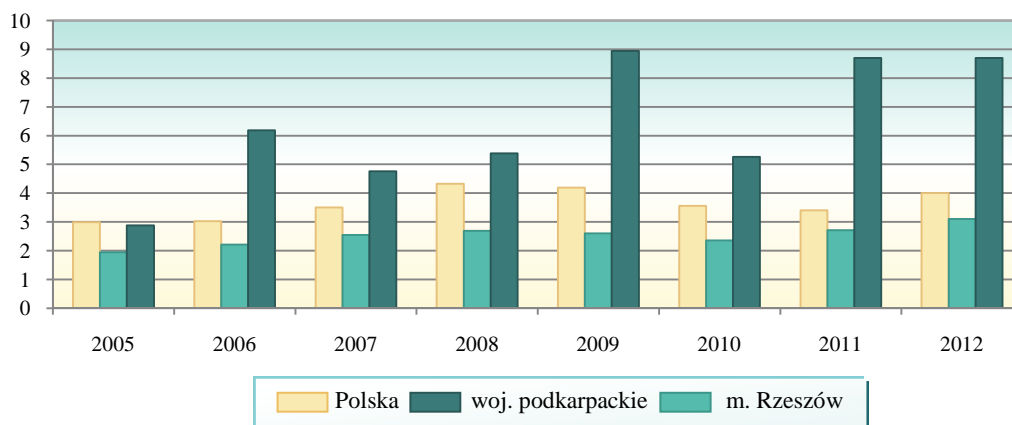
Wykres 50. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

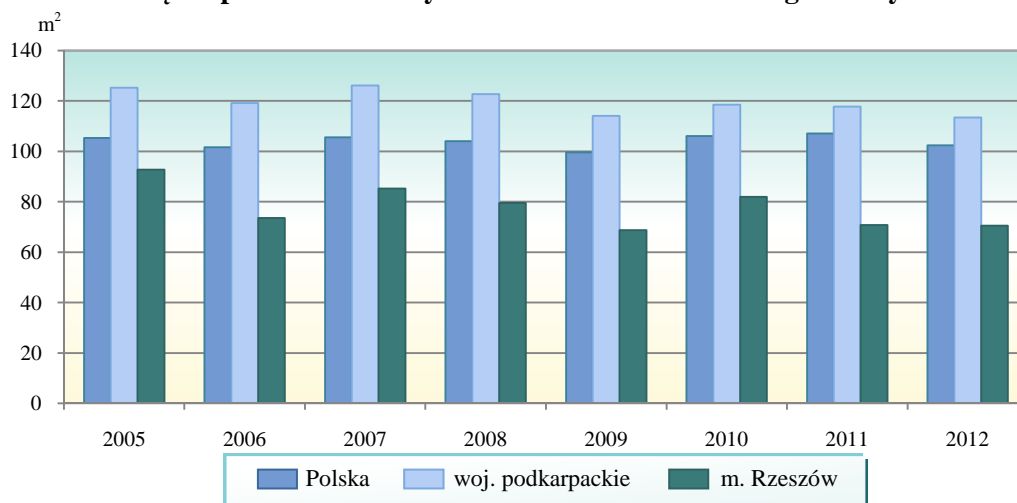
Wykres 51. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim według podregionów i powiatów w 2012 r.

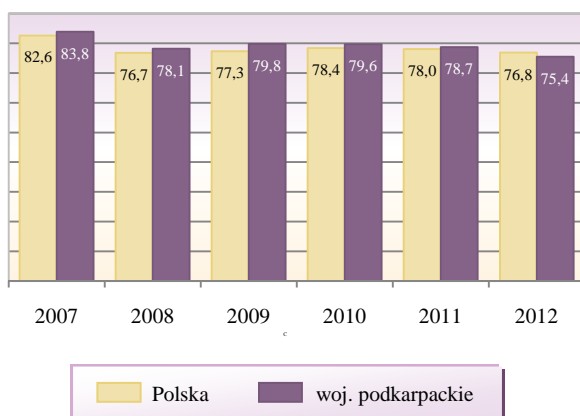
Wykres 52. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

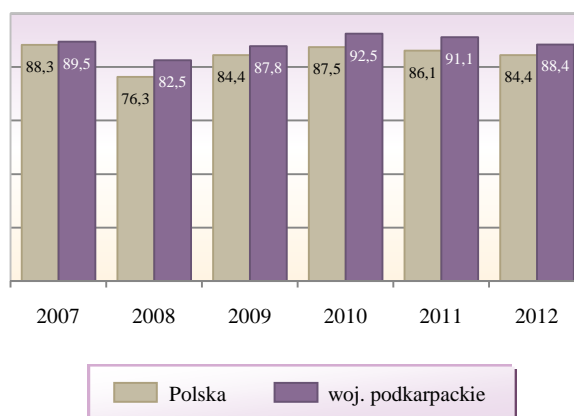
Wykres 53. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

Wykres 54. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów

Wykres 55. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

PRZEMYSŁ

W 2012 r. produkcja sprzedana przemysłu w województwie podkarpackim wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim, jednak w ciągu roku w kwartalnych okresach narastających obserwowano spowolnienie jej tempa wzrostu. Wzrosła również wydajność pracy, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.

Obserwowany od IV kwartału 2008 roku spadek produkcji (o 5,8%), w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku, utrzymał się przez cały 2009 r. Począwszy od I kwartału 2010 r. zanotowano wzrosty produkcji (najwyższy w IV kwartale – o 32,7%). Tendencja wzrostowa utrzymała się przez cały 2011 i 2012 rok, ale produkcja sprzedana przemysłu wzrastała w tempie wolniejszym niż w 2010 roku. Produkcja sprzedana przemysłu liczona w cenach bieżących w 2012 roku wyniosła 35629,0 mln zł

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

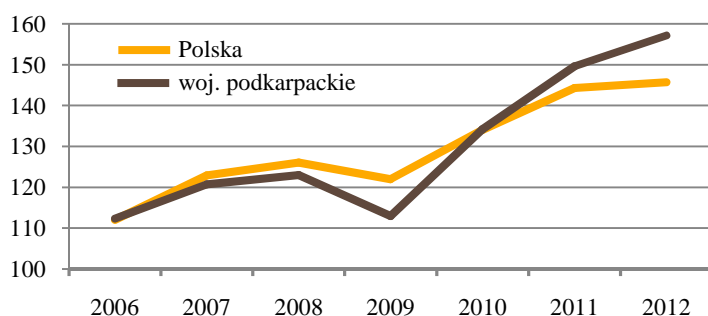
i w stosunku do roku poprzedniego wzrosła w cenach stałych o 5,0% (w 2011 roku była wyższa o 11,5%). Po notowanym w I kwartale 2012 r. dość wysokim wzroście produkcji sprzedanej w skali roku (o 7,1%), w kolejnych okresach narastających wystąpiło niewielkie spowolnienie tempa tego wzrostu (w I półroczu wzrosło o 6,1%, a w okresie trzech pierwszych kwartałów o 4,4%). W kraju produkcja sprzedana była o 1,0% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 7,7% w 2011 r.).

Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	651874,8	1094654,5	1138861,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	83,8	84,1
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2384,2	2494,5	2470,5
WOJ. PODKARPACKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	22750,0	33324,6	35629,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	91,3	94,8	94,7
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	119,5	120,4	119,3

Tabl. 17. **Przemysł** (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
M. RZESZÓW			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	2711,6	3520,4	3927,3
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	63,3	88,9	91,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	17,5	16,6	15,6

Wykres 56. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2005 = 100

Decydujący wpływ na ogólną dynamikę przemysłu ma sekcja przetwórstwo przemysłowe, której udział w produkcji całkowitej wyniósł 94,7% (w kraju 84,1%). W sekcji tej produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 33726,5 mln zł i w stosunku do 2011 r. wzrosła o 4,9%. Wysoki wzrost produkcji

wystąpił w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 15,8%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 10,3%). Pośród działów przetwórstwa przemysłowego największy udział w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu miały m.in.: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (14,7% wobec 15,3% w 2011 r.), produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (10,4% wobec 10,3% w 2011 r.) oraz produkcja pozostałego sprzętu transportowego (9,2% wobec 6,8% w poprzednim roku). Udział produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim stanowił 3,1% przychodów krajowych.

W 2012 r. wzrost produkcji sprzedanej wystąpił w 20 działach przemysłu, spośród 29 badanych. Sprzedaż zwiększyła się m.in. w produkcji: pozostałego sprzętu transportowego (o 35,2%), wyrobów z metali (o 11,2%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 7,6%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 4,8%) oraz wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 4,5%). Obniżyła się natomiast produkcja m.in.: mebli (o 13,0%), maszyn i urządzeń (o 5,4%) oraz metali (o 2,1%).

*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

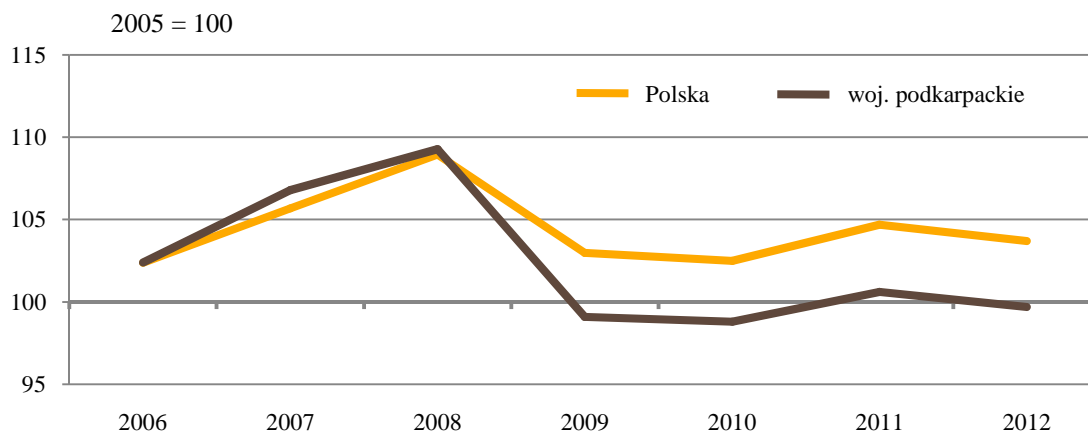
Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim**
(ceny stałe)

Sektory i działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	117,9	115,8	114,1	111,5	107,1	106,1	104,4	105,0
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe ...	121,4	118,8	117,0	114,0	107,6	106,8	104,5	104,9
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	101,5	101,6	99,3	105,7	105,8	105,9	106,4	101,7
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	113,5	103,3	99,3	96,8	103,8	106,5	105,0	104,8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	130,2	120,0	108,9	104,6	103,9	101,2	103,2	103,1
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ...	105,8	96,2	98,8	101,3	111,6	109,0	105,5	104,3
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	79,4	76,5	79,5	83,0	85,5	93,1	93,0	90,6
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	123,4	120,8	111,9	110,3	98,7	99,6	102,0	101,6
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	122,3	105,9	105,2	101,8	108,5	106,8	102,1	102,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	123,3	123,2	122,1	115,3	111,2	103,8	102,5	104,5
Produkcja metali	144,2	138,2	130,6	125,9	101,9	99,2	98,6	97,9
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	135,6	128,3	130,6	126,7	115,8	119,8	113,5	111,2
Produkcja urządzeń elektrycznych	126,5	129,3	128,0	113,6	82,2	89,6	90,8	101,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	103,3	110,6	112,1	109,9	124,3	109,5	100,8	94,6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	132,9	129,0	126,0	120,9	107,8	107,1	108,2	107,6
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	102,7	124,3	125,4	121,4	136,3	135,5	134,5	135,2
Produkcja mebli	138,4	156,4	157,5	162,5	108,8	98,3	89,8	87,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	59,7	58,2	39,9	45,0	75,1	74,5	112,7	110,3
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	96,4	96,4	95,3	95,6	126,2	117,2	115,3	115,8
w tym:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczenie wody	115,3	114,5	114,8	114,2	89,5	91,0	90,1	88,8
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ	88,6	89,0	88,7	88,5	201,0	168,5	159,3	165,4

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2012 r. wyniosło 119,3 tys. osób i zmniejszyło się w odniesieniu do 2011 r. o 0,9% (wobec wzrostu o 1,8% w roku poprzednim). W kraju, w skali roku, obniżyło się o 1,0% (wobec wzrostu o 2,1% przed rokiem). W województwie spadek zatrudnienia wystąpił w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 3,6%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,8%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 0,7%).

W 2012 r. wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na jednego zatrudnionego, zwiększyła się do roku poprzedniego w cenach stałych o 5,9% (w kraju o 2,0%). Wzrost wydajności pracy odnotowano w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 20,1%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 13,4%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 5,7%).

Wykres 57. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w *Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe)*.

BUDOWNICTWO

W 2012 r. produkcja sprzedana budownictwa w województwie podkarpackim była wyższa niż przed rokiem, ale w kolejnych kwartalnych okresach narastających obserwowano stopniowe zmniejszanie tempa wzrostu. W odniesieniu do 2011 r. wzrosła również wydajność pracy w budownictwie, przy jednoczesnym niewielkim wzroście przeciętnego zatrudnienia, obniżyła się natomiast produkcja budowlano-montażowa.

Produkcja sprzedana budownictwa w 2012 r. w cenach bieżących osiągnęła wartość 6126,0 mln zł i była o 2,3% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 15,7% w analogicznym okresie ub. roku). W kraju w stosunku rocznym zwiększyła się o 0,5% (wobec wzrostu o 17,3% w 2011 r.).

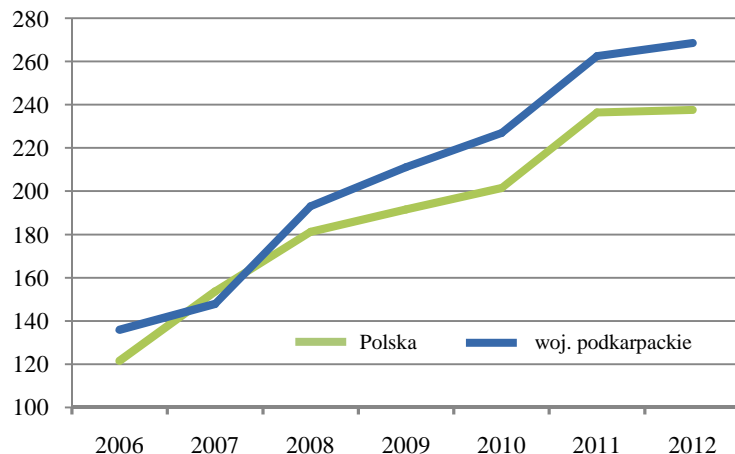
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- *wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	79669,3	188127,5	189076,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	54,5	51,6	50,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	344,5	476,5	486,3
WOJ. PODKARPACKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	2280,7	5989,2	6126,0
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	67,9	64,3	62,3
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	15,3	21,1	21,2
M. RZESZÓW			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	883,6	2096,7	2160,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	63,6	64,2	59,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	4,8	5,6	5,5

Wykres 58. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa**
(ceny bieżące)
2005 = 100

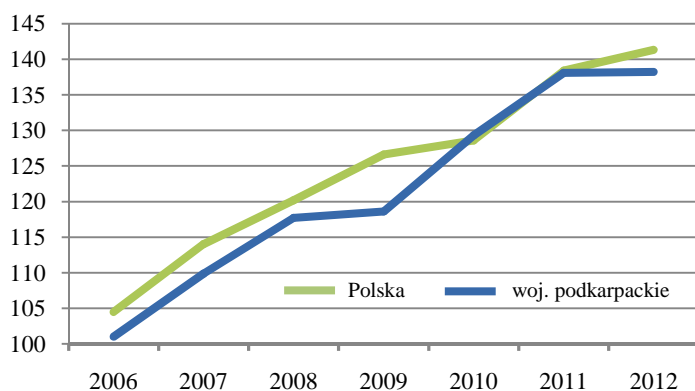
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa zaliczane do sekcji budownictwo ukształtowała się na poziomie 3819,5 mln zł i była o 0,8% (w cenach bieżących) niższa w porównaniu z rokiem poprzednim (w Polsce odnotowano spadek o 1,1%). W województwie podkarpackim produkcja budowlano-montażowa stanowiła 62,3% przychodów

ogółem budownictwa. Spadek produkcji budowlano-montażowej był wynikiem zmniejszenia sprzedaży w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 20,2%), przy wzroście w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 19,7%) oraz w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 1,5%).

*Dane o sprzedaży **produkcji budowlano-montażowej** dotyczą robót zrealizowanych na terenie kraju, wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców) na rzecz zleceniodawców przez podmioty budowlane zaliczane zgodnie z PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Obejmują roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów.*

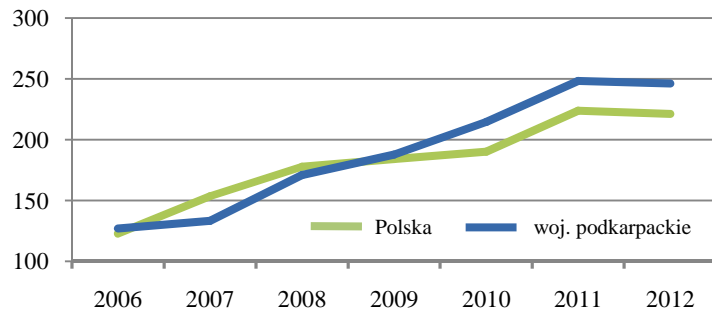
Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył nieznaczny wzrost przeciętnego zatrudnienia. Zatrudnienie wzrosło o 0,1% w stosunku do 2011 r. (w kraju o 2,1%).

Wykres 59. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**
2005 = 100

W 2012 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących ukształtowała się na poziomie 289,6 tys. zł i była o 2,2% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku (wobec wzrostu o 8,4% w 2011 r.).

Wykres 60. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (spadek o 6,5 p. proc.).

W działalności budowlano-montażowej, w porównaniu z 2011 rokiem, zwiększył się udział przedsiębiorstw wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 5,5 p. proc.) oraz specjalizujących się w budowie budynków (o 1,0 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział jednostek, których

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie podkarpackim**
(ceny bieżące)

Działy	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	129,8	130,4	124,3	115,7	100,0	107,0	97,2	99,2
Budowa budynków ^Δ	145,2	141,4	138,6	130,1	100,2	107,5	104,4	101,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	79,7	95,4	95,8	88,2	83,9	78,6	70,4	79,8
Roboty budowlane specjalistyczne	181,8	170,8	156,6	148,0	111,3	133,9	119,1	119,7

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

– „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

– „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Uzyskane w 2012 r. w województwie podkarpackim efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze niż rok wcześniej. Wzrosła liczba i powierzchnia ogółem mieszkań oddanych do użytkowania. Mniejsza była liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz ilość rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była niższa niż przed rokiem.

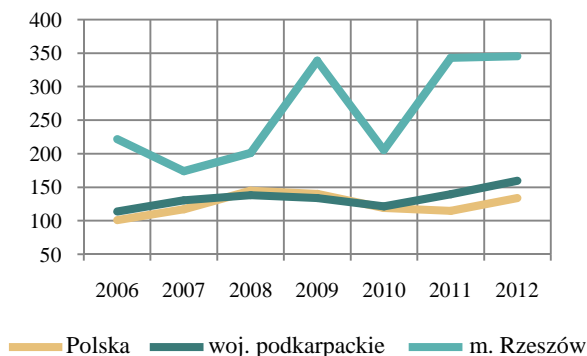
W 2012 r. w województwie podkarpackim oddano do użytkowania 6526 mieszkań, tj. o 14,6% więcej niż rok wcześniej, a w porównaniu z liczbą mieszkań oddanych w 2005 r. odnotowano wzrost o 60,0%. W kraju natomiast oddano o 16,8% więcej mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 34,0% więcej niż w 2005 r.

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tabl. 21. Budownictwo mieszkaniowe

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,0	3,4	4,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	105,3	107,1	102,4
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	3,3	4,8	4,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,8	4,2	3,7
WOJ. PODKARPACKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	1,9	2,7	3,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	125,3	117,8	113,5
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	2,2	4,1	3,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	1,9	4,0	3,5
M. RZESZÓW			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,9	8,7	8,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	92,7	70,8	70,5
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia na 1000 ludności	2,9	8,3	10,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	2,4	8,9	10,8

Wykres 61. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2005 = 100

W formach budownictwa o znaczącym udziale w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania w 2012 r., tj. w budownictwie indywidualnym (udział 70,4%) i w przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (udział 21,2%) odnotowano wzrost liczby mieszkań w stosunku do 2011 r. odpowiednio o 9,8% oraz o 31,1%.

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim**

Formy budownictwa	2011				2012			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2010 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	5697	100,0	114,7	117,8	6526	100,0	114,6	113,5
w tym:								
spółdzielcze	331	5,8	90,7	55,3	539	8,3	162,8	55,6
komunalne (gminne) ...	68	1,2	66,7	39,8	8	0,1	11,7	34,6
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1055	18,5	156,8	57,2	1383	21,2	131,1	61,1
indywidualne	4184	73,4	111,3	140,1	4596	70,4	109,8	136,1

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie podkarpackim w 2012 r. wyniosła 113,5 m² (w kraju – 102,4 m²) i zmniejszyła się o 4,3 m² w porównaniu z powierzchnią z roku poprzedniego (w kraju o 4,8 m²). W porównaniu z 2005 r. przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w województwie uległa zmniejszeniu o 11,8 m², a w kraju zmniejszyła się o 2,9 m².

Najwyższa średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wystąpiła w budownictwie indywidualnym – 136,1 m², a najmniejszą charakteryzowały się mieszkania komunalne – 34,6 m².

W 2012 r. największe mieszkania budowano w powiecie leskim (przeciętna powierzchnia użytkowa wyniosła 159,9 m²) i bieszczadzkiem (152,8 m²), a najmniejsze w Rzeszowie (70,5 m²) i Krośnie (80,7 m²).

Według danych meldunkowych w ciągu 2012 r. w województwie wydano pozwolenia na budowę 8125 mieszkań, tj. o 6,3% mniej niż rok wcześniej i o 91,0% więcej niż w 2005 r. (podobnie w kraju wydano mniej pozwoleń niż przed rokiem i więcej niż w 2005 r., odpowiednio o 10,3% i o 31,7%).

Najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań w 2012 r. wydano inwestorom indywidualnym (77,3% ogółu) oraz budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (19,7%). Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia zmniejszyła się w skali roku w budownictwie indywidualnym – o 12,3%, natomiast zwiększyła się budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – o 17,3%.

Tabl. 23. **Mieszkania^a, na realizację których wydano pozwolenia w województwie podkarpackim**

Formy budownictwa	2011			2012		
	w liczbach bezwzględ- nych	w odset- kach	2010 = = 100	w liczbach bezwzględ- nych	w odset- kach	2011 = = 100
O g ó ł e m	8670	100,0	105,2	8125	100	93,7
w tym:						
spółdzielcze	124	1,4	147,6	1	0,0	0,8
komunalne (gminne)	22	0,3	15,5	125	1,5	568,2
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1366	15,8	105,1	1603	19,7	117,3
indywidualne	7157	82,5	108,1	6277	77,3	87,7

^a Dane meldunkowe.

Mniejszą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na budowę lokali mieszkalnych wydano w 21 powiatach województwa, przy czym najwyższy spadek odnotowano w Przemyślu (o 56,3%) oraz w powiecie strzyżowskim (o 45,1%), natomiast największy wzrost zaobserwowano w Tarnobrzegu (o 39,2%), Rzeszowie (o 29,5%) oraz powiatach: niżańskim (o 25,4%) i stalowowolskim (o 0,9%).

W 2012 r. rozpoczęto budowę 7453 mieszkań, tj. o 11,5% mniej niż w 2011 r. (w skali kraju zanotowano spadek o 12,6%). W porównaniu z 2005 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zwiększyła się o 86,6% (w kraju o 34,0%).

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto w 2012 r. w województwie podkarpackim, zanotowano w budownictwie indywidualnym – 5681, tj. o 17,2% więcej niż rok wcześniej oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 1467, tj. o 21,9% mniej niż w 2011 r.

W porównaniu z 2011 r. spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto, wystąpił w dwudziestu trzech powiatach, z czego największy – w Przemyślu (o 68,9%) oraz Krośnie (o 63,4%), natomiast wyraźny wzrost odnotowano w powiecie niżańskim (o 39,8%) oraz Rzeszowie (o 21,9%).

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
 - „Budownictwo mieszkaniowe w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w **Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe)**.
-

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2012 roku w województwie podkarpackim, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej. Obniżyła się natomiast sprzedaż hurtowa, zarówno w jednostkach handlowych, jak i hurtowych.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w 2012 r. była podobnie jak w Polsce o 5,6% wyższa niż przed rokiem, ale tempo jej wzrostu w województwie stopniowo słabło w kolejnych kwartalnych okresach narastających.

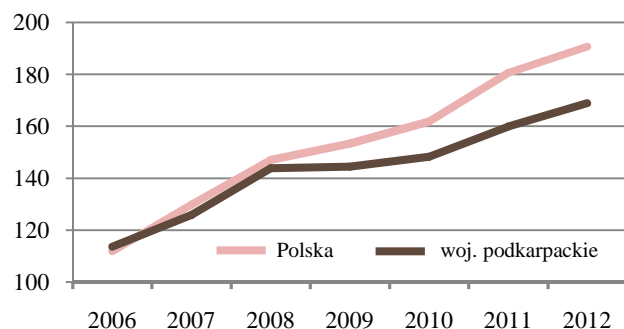
Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2006	2011	2012
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	111,9	111,6	105,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	113,9	101,9	103,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	120,1	109,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	111,4	102,8	104,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	119,0	130,3	113,2
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	116,8	117,8	106,9
Włókno, odzież, obuwie	118,3	112,5	104,4
Meble, RTV, AGD	120,9	106,7	117,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	105,6	107,0	87,6
Pozostałe	105,5	116,7	101,3
WOJ. PODKARPACIE			
O g ó ł e m	113,7	107,8	105,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	118,1	98,6	110,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	111,4	94,2	129,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	107,3	110,4	103,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	110,1	65,5	94,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	127,5	118,3	92,5
Włókno, odzież, obuwie	120,9	138,2	88,8
Meble, RTV, AGD	148,3	112,6	97,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	152,7	168,8	98,6
Pozostałe	108,6	113,3	110,5

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Wykres 62. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2005 = 100

W 2012 r. wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano w czterech grupach jednostek, których łączny udział w ogólnej sprzedaży detalicznej wyniósł 76,4%. Najwyższy wzrost wystąpił w jednostkach zajmujących się sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 29,6% wobec spadku o 5,8% w 2011 r.), pojazdów samochodowych, motocykli, części oraz w grupie „pozostałe” (po 10,5%). Wolniej niż w poprzednim roku

rosła sprzedaż w jednostkach zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 3,7% wobec 10,4% w poprzednim roku). W pozostałych grupach jednostek sprzedaż detaliczna w skali roku zmniejszyła się. Największy spadek wystąpił w sprzedaży włókna, odzieży, obuwia (o 11,2%), a mniejszy w sprzedaży farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 7,5%), pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 5,1%), mebli, rtv, agd (o 2,8%) oraz w jednostkach zajmujących się sprzedażą prasy, książek, pozostałą sprzedażą w wyspecjalizowanych sklepach (o 1,4%).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie podkarpackim** (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2011				2012			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	112,2	110,8	110,2	107,8	111,2	107,8	107,3	105,6
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	94,9	97,8	96,6	98,6	119,9	115,7	119,6	110,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	98,5	97,7	101,2	94,2	122,4	121,5	130,1	129,6
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	109,6	111,5	111,7	110,4	109,1	105,7	104,0	103,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	66,9	69,2	66,2	65,5	97,9	96,6	95,7	94,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	125,0	118,9	115,2	118,3	99,1	96,2	95,7	92,5
Włókno, odzież, obuwie	152,8	151,1	143,7	138,2	96,3	90,7	94,5	88,8
Meble, RTV, AGD	138,4	122,6	110,9	112,6	96,2	97,6	102,1	97,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	149,5	172,9	181,2	168,8	105,2	97,9	97,1	98,6
Pozostałe	133,8	118,2	118,8	113,3	122,1	117,0	110,8	110,5

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 71.

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2012 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą: żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (32,0% wobec 32,6% w 2011 r.), należące

do grupy „pozostałe” (23,7% wobec 22,7% w 2011 r.), zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (11,2% wobec 10,7% w 2011 r.) oraz sprzedające paliwa stałe, ciekłe i gazowe (9,5% wobec 7,7% w roku poprzednim).

W 2012 r. sprzedaż hurtowa w cenach bieżących w przedsiębiorstwach handlowych była o 1,2% niższa (w kraju wyższa o 3,0%) niż przed rokiem, w tym w jednostkach hurtowych zmniejszyła się o 0,2% (w Polsce wzrosła o 6,4%). W województwie podkarpackim w ujęciu rocznym spadek wystąpił w większości grup jednostek zajmujących się sprzedażą hurtową. Najbardziej obniżyła się sprzedaż hurtowa narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia (o 26,9%) oraz produktów rolnych i żywych zwierząt (o 25,8%). W najbardziej znaczącej grupie zajmującej się sprzedażą żywności sprzedaż wzrosła o 5,4%.

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał.
-

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2012 r. w województwie podkarpackim wyniki finansowe osiągnięte przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były mniej korzystne niż w roku ubiegłym (z wyjątkiem wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów). Wolniejszy wzrost przychodów z całokształtu działalności, niż kosztów ich uzyskania wpłynął na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Niewielki spadek zanotowały wskaźniki rentowności, natomiast wyższe były wskaźniki płynności finansowej.

Podstawowe wyniki finansowe uzyskane w 2012 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie podkarpackim były słabsze w porównaniu z rokiem poprzednim (oprócz wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów), a wzrosły w stosunku do 2007 r. Podobnie w kraju, gdzie wyniki finansowe uzyskane w badanym roku były mniej korzystne niż w 2011 r., jak i w porównaniu z 2007 r. (z wyjątkiem wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów).

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Przychody z całokształtu działalności osiągnęły wartość 71965,0 mln zł i były o 4,7% wyższe niż w roku ubiegłym, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 68938,0 mln zł i wzrosły o 5,3%. Niższa

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów w skali roku o 0,5 p. proc. do poziomu 95,8% (w kraju z 94,6% do 95,8%).

Zanotowano wzrost wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów zarówno w stosunku do roku poprzedniego, jak i do 2007 r. (analogicznie w kraju zaobserwowano zbliżone tendencje wzrostowe). W 2012 r. w województwie podkarpackim przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnęły wartość 69869,2 mln zł, a koszty ich uzyskania wyniosły 67013,1 mln zł. Zarówno przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, jak i koszty tej działalności były wyższe niż przed rokiem (odpowiednio o 5,0% i o 5,1%).

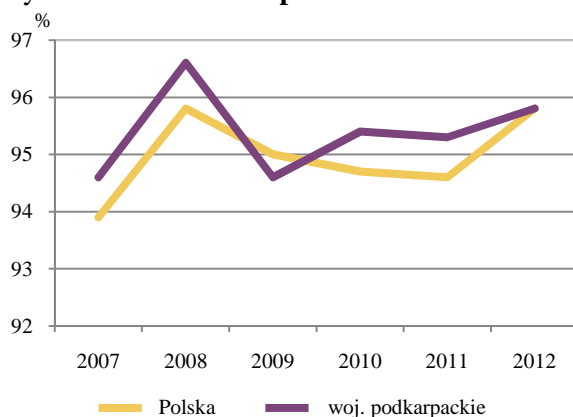
Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, do 2009 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, tj. o podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych.

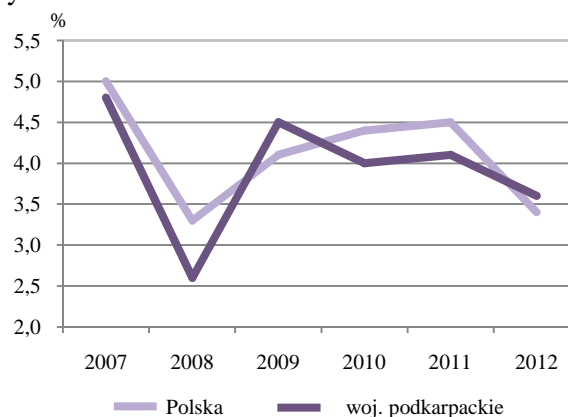
Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 2856,1 mln zł) był o 1,8% wyższy niż w poprzednim roku. W ostatnich pięciu latach spadek zanotowano jedynie w 2010 r., natomiast w 2012 r. tempo wzrostu było wolniejsze niż rok wcześniej (w 2011 r. wzrost o 10,1%). Spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (z 387,2 mln zł w 2011 r. do 280,4 mln zł w 2012 r.) oraz pogorszenie wyniku na operacjach finansowych (z 51,2 mln zł do minus 109,5 mln zł) ukształtowało wynik finansowy na działalności gospodarczej na poziomie 3027,0 mln zł (o 6,7% niższym od zanotowanego w roku poprzednim). Analizując ostatnie lata można zauważyć, że po spadku w 2008 r. wynik na działalności gospodarczej notował rokrocznie wzrost, jednak tempo tego wzrostu wyraźnie spadło (z 53,1% w 2009 r. do 12,2% w 2010 r. i 13,2% w 2011 r.). Po uwzględnieniu wyniku zdarzeń nadzwyczajnych w kwocie minus 31,5 mln zł wynik finansowy brutto osiągnął wartość 2995,5 mln zł, tj. o 7,8% niższą niż w 2011 r. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego podatkiem dochodowym obniżyły się w skali roku o 0,1%, do 403,9 mln zł, co skutkowało zamknięciem roku wynikiem finansowym netto na poziomie 2591,6 mln zł (o 8,9% niższym niż w 2011 r.).

W 2012 r. zysk netto wykazało 75,4% badanych przedsiębiorstw, wobec 78,7% przed rokiem (jest to najniższy poziom wskaźnika w ostatnich sześciu latach), a ich udział w przychodach ogółem spadł do 88,4% z 91,1% zanotowanych w 2011 r. (najniższy był w 2009 r. – 87,8%).

Wykres 63. Wskaźnik poziomu kosztów

Wykres 64. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W skali roku odnotowano niewielkie zmiany w podstawowych wskaźnikach ekonomiczno-finansowych. Obniżyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto i obrotu netto (po 0,5 p. proc.) oraz nieznacznie wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,1 p. proc.). W stosunku do poprzedniego roku wzrosły wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio z 25,3% do 27,5% i z 102,5% do 104,3%). W kraju odnotowano pogorszenie zarówno wskaźników rentowności, jak i wskaźników płynności w stosunku do 2011 r.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2007	2011	2012
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	93,9	94,6	95,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,6	5,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,1	5,4	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,0	4,5	3,4
Wskaźnik płynności I stopnia	33,7	38,1	34,1
Wskaźnik płynności II stopnia	98,9	102,7	97,4
WOJ. PODKARPACKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,6	95,3	95,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,1	4,2	4,1
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,4	4,7	4,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,8	4,1	3,6
Wskaźnik płynności I stopnia	30,6	25,3	27,5
Wskaźnik płynności II stopnia	99,6	102,5	104,3

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

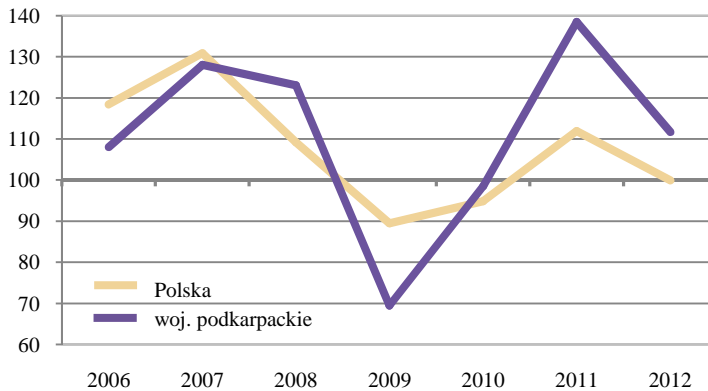
- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).**

NAKLĄDY INWESTYCYJNE

W 2012 r. nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa podkarpackiego wzrosły stosunku do poprzedniego roku (po dwóch latach spadków). W porównaniu z 2011 r. wyższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy mniejszej liczbie nowych inwestycji.

Wykres 65. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2012 r. przez badane przedsiębiorstwa województwa podkarpackiego osiągnęły wartość 2967,0 mln zł i były (w cenach bieżących) wyższe od zrealizowanych rok wcześniej o 11,7% (w kraju zmniejszyły się o 0,1%).

Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne**

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	62160,6	99853,7	99719,0
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	36,3	39,1	40,6
Zakupy	63,0	59,5	58,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	52,4	47,1	47,4
środków transportu	10,6	12,4	11,1

Tabl. 27. Nakłady inwestycyjne (dok.)

Wyszczególnienie	2005	2011	2012
WOJ. PODKARPACKIE			
O g ó ł e m w m l n z ł	1645,9	2655,4	2967,0
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	35,6	37,1	36,2
Zakupy	64,0	62,5	63,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	57,2	55,1	57,5
środków transportu	6,8	7,4	5,9

Największy wzrost w stosunku do ub. roku odnotowano w nakładach na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (o 16,3% więcej), a nieco niższy na budynki i budowle (o 9,0% więcej). Natomiast spadek wystąpił w nakładach na środki transportu (o 10,0%). Wartość zakupów inwestycyjnych wynio-

sła 1881,8 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 13,2%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem wzrósł w skali roku o 0,8 p. proc.

Wzrost nakładów inwestycyjnych, w porównaniu z 2011 r., odnotowano m.in. w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 18,4%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 7,8%). Niższe nakłady, w stosunku do poprzedniego roku, poniosły m.in. przedsiębiorstwa zajmujące się transportem i gospodarką magazynową (o 25,3%) oraz działalnością profes-

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

fesjonalną, naukową i techniczną (o 23,4%).

Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 63,1% ogółu poniesionych nakładów), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (8,0%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (4,3%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (2,5%). W strukturze nakładów według sekcji, w porównaniu z poprzednim rokiem, najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (o 3,5 p. proc), a najbardziej zmniejszył się udział nakładów przedsiębiorstw zajmujących się budownictwem oraz transportem i gospodarką magazynową (po 1,9 p. proc.).

W ciągu 2012 roku rozpoczęto 1641 inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 1206,4 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 1705 nowych inwestycji o wartości 921,8 mln zł). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji spadła o 1,9%, a ich wartość kosztorysowa obniżyła się o 14,5%. Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 16,6% wartości kosztorysowej wszystkich rozpoczętych inwestycji (przed rokiem 24,5%). Zwiększyła się w skali roku wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przez przedsiębiorstwa działające m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 58,6%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 7,6%), natomiast niższa była w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 11,3%).

Dane prezentujące ludność w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-
-

OBRÓT TOWARÓW I USŁUG W RUCHU GRANICZNYM NA GRANICY POLSKO-UKRAIŃSKIEJ

Granica Polski z Ukrainą przebiegająca w województwie podkarpackim wynosi 239 km. Na Podkarpaciu w strefie przygranicznej z Ukrainą znajdują się 43 gminy położone w 7 powiatach (bieszczadzkim, brzozowskim, jarosławskim, leskim, lubaczowskim, przemyskim i sanockim) oraz miasto na prawach powiatu – Przemyśl.

Strefa przygraniczna – strefa, która nie sięga dalej niż 30 kilometrów od granicy. Jednostki podziału administracyjnego, które mają być uznane za strefę przygraniczną, są określane przez zainteresowane państwa w umowach dwustronnych. Jeżeli część którejkolwiek takiej jednostki jest położona między 30 a 50 kilometrem od linii granicy, uznaje się ją mimo to za część strefy przygranicznej¹.

Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez obcokrajowców przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2012 r. (podobnie jak w roku poprzednim) wyniosła ponad 1,9 mld zł.

Biorąc pod uwagę sposób przekraczania granicy najwyższe wydatki na towary i usługi ponieśli cudzoziemcy zmotoryzowani. W 2012 roku stanowiły one 93,9% wydatków ogółem, a rok wcześniej 96,0%.

Z analizy wydatków poniesionych przez cudzoziemców, według odległości od granicy miejsca dokonania zakupów wynika, że najczęściej wydano na zakup towarów i usług w odległości do 50 km od granicy. Wydatki w tym pasie w 2012 r. (podobnie jak w roku poprzednim) wyniosły 1,8 mld zł, co stanowiło odpowiednio 92,2% w 2012 r. i 94,5% w 2011 r. ogółu wydatków. Zdecydowana większość tych kwot wydatkowana była w odległości do 30 km od granicy. Wydatki poniesione w tym pasie wyniosły prawie 1,4 mld zł w 2012 r. oraz nieco ponad 1,3 mld zł rok wcześniej i stanowiły odpowiednio 71,6% i 68,3% ogółu wydatków.

Przedmiotem badania są m.in. wydatki cudzoziemców w Polsce oraz Polaków za granicą poniesione na zakup towarów oraz pozostałe wydatki, w tym m.in. na opłaceniu usług noclegowych i gastronomicznych. Badanie dotyczy obrotu nierejestrowanego na zgłoszeniach celnych.

W analizowanych latach najczęściej środków przeznaczono na zakup towarów nieżywnościowych (w strukturze wydatków stanowiły one 87,4% w 2012 r. i 90,3% w 2011 r.). Spośród towarów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cieszyły się materiały budowlane (56,5% wydatków na towary nieżywnościowe w 2012 r. i 52,4% w 2011 r.) oraz sprzęt gospodarstwa domowego i RTV (18,9% w 2012 r. i 25,2% w 2011 r.). Na towary żywnościowe przeznaczono 11,4% wydatków ogółem w 2012 r., a 8,8% rok wcześniej. Spośród towarów żywnościowych największym zaintereso-

¹ Rozporządzenie nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.Urz. UE nr L 29 z dnia 3 lutego 2007 r., z późn. zm.).

waniem cieszyło się mięso i wyroby mięsne (nieco ponad 53% wydatków na towary żywnościowe w obu badanych latach).

Najmniej środków obcokrajowcy przeznaczali w Polsce na pozostałe wydatki obejmujące usługi. W ogólnej strukturze wydatków stanowiły one 1,2% w 2012 r. i 0,9% w 2011 r. Spośród tych wydatków najwięcej przeznaczali na usługi gastronomiczne oraz na opłaty za noclegi.

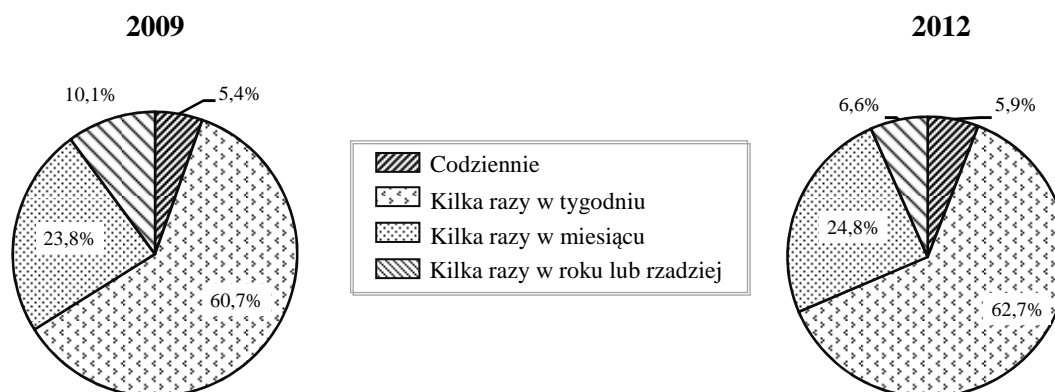
Tabl. 28. Średnie wydatki poniesione przez 1 cudzoziemca w Polsce przekraczającego zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie województwa podkarpackiego w zł

Wyszczególnienie	2009	2011	2012
Wydatki ogółem	606,98	630,73	561,54
z tego:			
zakup towarów żywnościowych	59,49	55,51	63,96
zakup towarów nieżywnościowych	534,94	569,70	490,71
pozostałe wydatki	12,54	5,52	6,87

Cudzoziemcy przekraczający granicę polsko-ukraińską w województwie podkarpackim, jako główny cel wizyty w latach 2011-2012 podawali „dokonanie zakupów”. Cel ten zadeklarowało w 2012 roku 89,7% obcokrajowców opuszczających Polskę (w 2011 r. – 89,5%). Udział obcokrajowców przekraczających granicę w województwie podkarpackim, przybywających do Polski w związku z pracą, wyniósł w 2012 roku 1,9% (w 2011 r. – 2,0%). Przeważały osoby pracujące na własny rachunek i prowadzące interesy. W 2012 roku było ich dwukrotnie więcej niż osób przyjeżdżających w związku z pracą najemną (rok wcześniej więcej o 64,1%).

Cudzoziemcy podróżujący przez Polskę tranzytem, którzy przekraczali badany odcinek granicy w 2012 r. stanowili 2,6% (w 2011 r. – 3,5%), przybywający w odwiedziny 1,6% (w 2011 r. – 1,7%), a w celach turystycznych 1,4% (w 2011 r. – 0,4%).

Wykres 66. Struktura cudzoziemców przekraczających zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie województwa podkarpackiego według częstotliwości przekraczania granicy

Wartość wydatków poniesionych za granicą w 2012 r. przez Polaków przekraczających granicę polsko-ukraińską w województwie podkarpackim wyniosła 129,6 mln zł (przed rokiem 152,4 mln zł).

Najwięcej środków przeznaczyli na zakup paliwa – 84,0 mln zł (przed rokiem 103,3 mln zł), a ich udział w wydatkach ogółem stanowił 64,8%. Na wszystkie towary nieżywnościowe w 2012 r. Polacy wydali za granicą 87,2 mln zł (67,2% ogółu wydatków), a w 2011 r. 108,0 mln zł. Niższe niż w roku poprzednim, były kwoty wydatkowane na napoje alkoholowe (11,1 mln zł wobec 14,7 mln zł w 2011 r.), które w ogólnej strukturze wydatków stanowiły 8,6%. Spośród towarów żywnościowych, na które w 2012 r. Polacy przeznaczyli 9,3 mln zł (tj. 7,2% wydatków ogółem) najchętniej kupowano wyroby cukiernicze. W strukturze wydatków ogółem stanowiły one 5,1%, a ich wartość wyniosła 6,6 mln zł. W ciągu roku nieznacznie spadły wydatki Polaków na wyroby tytoniowe i wyniosły 4,0 mln zł, tj. 3,1% ogółu wydatków (przed rokiem 5,3 mln zł). Niemal dwukrotnie wzrosły pozostałe wydatki obejmujące usługi, na które Polacy wydali w 2012 r. 18,1 mln zł, co stanowiło 14,0% ogółu ich wydatków (przed rokiem 9,7 mln zł).

Tabl. 29. Średnie wydatki poniesione przez 1 Polaka za granicą przekraczającego zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie woj. podkarpackiego w zł

Wyszczególnienie	2009	2011	2012
Wydatki ogółem	120,76	162,93	185,59
w tym:			
zakup towarów żywnościowych	14,52	15,82	13,30
zakup towarów nieżywnościowych	66,61	115,41	124,80
pozostałe wydatki	24,09	10,39	25,96

Przystąpienie Polski do strefy Schengen zapewniło swobodę przepływu osób na granicy RP z państwami Unii Europejskiej, ale spowodowało także pewne utrudnienia w przekraczaniu granicy przez cudzoziemców zza wschodniej granicy (konieczność posiadania wiz). W celu ułatwienia przekraczania granicy polsko-ukraińskiej 28 marca 2008 r. między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy została podpisana Umowa o zasadach małego ruchu granicznego², która weszła w życie z dniem 1 lipca 2009 r.

Funkcjonowanie małego ruchu granicznego wywarło korzystny wpływ na zwiększenie ruchu oraz wielkość wydatków ponoszonych przez cudzoziemców w polskiej strefie przygranicznej. W 2012 r., według danych Komendy Głównej Straży Granicznej, w ramach małego ruchu granicznego odnotowano 3,6 mln przekroczeń granicy polsko-ukraińskiej na terenie województwa podkarpackiego (o 11,7% więcej niż w 2011 r.). Stanowiło to 50,8% przekroczeń cudzoziemców tego odcinka granicy.

Dane prezentujące badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym dostępne są w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu w zakładce:

Statystyka publiczna na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski.

² Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisana w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokół, podpisany w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku (DzU nr 103 poz. 858, z dnia 1 lipca 2009 r.).

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Ludność ^a (w tys.)	2098,3	2097,6	2097,3	2099,5	2101,7	2127,9 ^b	2128,7 ^b	2130,0 ^b	Population ^a (in thous.)
Na 1000 ludności:									Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,59	6,02	6,54	6,59	6,62	6,21 ^b	5,79 ^b	5,57 ^b	marriages contracted
urodzenia żywe	9,74	9,63	9,95	10,55	10,61	10,34 ^b	9,93 ^b	9,89 ^b	live births
zgony	8,68	8,34	8,50	8,65	8,85	8,60 ^b	8,56 ^b	8,64 ^b	deaths
przyrost naturalny	1,06	1,29	1,45	1,90	1,75	1,74 ^b	1,37 ^b	1,25 ^b	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,13	-1,89	-1,50	-1,10	-0,89	-0,91 ^b	-1,02 ^b	-0,91 ^b	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c (w tys.)	203,9	210,3	221,4	231,8	219,4	225,2	232,6	230,5	Average paid employment in the enterprise sector ^c (in thous.)
rok poprzedni = 100	103,2	105,3	104,7	94,7	102,6	103,3	99,1	previous year = 100
udział sektora prywatnego (w %)	82,3	83,5	85,7	88,0	88,5	89,4	90,2	91,2	private sector participation (in %)
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	164,0	145,3	126,4	115,6	141,9	142,3	146,2	153,8	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	18,5	16,4	14,2	13,0	15,9	15,4	15,5*	16,3	Registered unemployment rate ^a (in %)
Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)									Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	89,0	89,4	88,7	83,9	82,4	85,5	85,9	84,9	
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	436	160	170	176	156	148	152	131	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d (w %)	54,2	54,0	54,5	54,7	56,6	55,6	56,3	56,3	Activity rate by LFS ^d (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d (w %)	45,2	46,7	49,3	50,2	50,9	50,0	49,3	48,8	Employment rate by LFS ^d (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^d (w %)	16,6	13,6	9,6	8,2	10,0	11,6	12,4	13,2	Unemployment rate by LFS ^d (in %)

a Stan w końcu roku. *b* Dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011. *c* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *d* Przeciętna w roku. Dla lat 2010-2012 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

a As of the end of the year. *b* Data have been prepared on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011. *c* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *d* Annual average. For 2010-2012 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (cd.)
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	1983,31	2082,39	2293,46	2538,00	2635,98	2777,74	2914,02	3016,17	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	487,0	483,5	482,5	481,8	481,2	472,2	466,5	463,0	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	98,9	99,3	99,8	99,9	99,9	98,1	98,8	99,2	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	955,13	1028,42	1060,11	1166,82	1266,60	1351,01	1423,74	1514,64	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	102,8	107,7	103,1	110,1	108,6	106,7	105,4	106,4	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	722,98	767,03	780,25	827,28	880,67	925,13	958,23	1028,4	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	101,7	106,1	101,7	106,0	106,5	105,0	103,6	107,3	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):									Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,3	101,3	102,7	104,4	103,9	103,2	104,9	104,1	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	99,9	105,1	105,7	104,5	102,8	106,2	104,1	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	97,3	95,2	96,4	97,7	97,4	100,7	101,8	98,3	clothing and footwear
mieszkanie	103,7	105,3	103,6	107,5	107,8	103,6	106,0	105,4	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	28,8	24,6	30,2	31,9	30,4	30,8	30,2	32,4	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:									Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	23,6	22,4	22,7	21,1	19,6	16,8 ^c	15,1	16,3	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	48,9	41,8	43,2	41,5	36,2	43,3 ^c	27,8	29,8	pigs ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w czerwcu. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d Stan w końcu lipca.
^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b As of June. ^c Data of Agricultural Census as of 30 June. ^d As of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (cd.)
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):									<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	73,9*	126,6*	154,1*	92,0	71,9*	125,2*	127,5*	116,3	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	113,5*	98,7*	94,5*	107,2*	112,9*	103,9*	108,6*	123,5	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywcza rzeźnego wieprzowego	91,9*	92,5*	99,4*	116,5*	113,7*	84,5*	119,7*	114,9	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:									<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	10,9	9,2	5,6	6,0	10,5	7,4	5,4	6,6	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	8,6	7,1	4,9	5,2	8,4	5,8	4,7	6,1	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	112,3	107,5	101,9	91,9	118,8	111,5	105,0	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	119,6	122,4	127,7	130,6	118,5	118,2	120,4	119,3	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	102,4	104,3	102,3	90,7	99,7	101,8	99,1	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	132,5	114,3	133,7	109,4	107,5	115,7	102,3	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	127,7	105,4	128,2	109,9	114,2	115,7	99,2	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	15,3	15,5	16,8	18,0	18,2	19,8	21,1	21,2	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	101,0	108,8	107,1	100,8	109,0	106,8	100,1	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM (dok.)
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	4080	4652	5335	5646	5466	4965	5697*	6526	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	89,3	114,0	114,7	105,8	96,8	90,8	114,9	114,6	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,9	2,2	2,5	2,7	2,6	2,3*	2,7	3,1	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	125,3	119,2	126,1	122,7	114,1	118,5	117,8	113,5	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	113,7	110,6	114,3	100,5	102,6	107,8	105,6	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	139059	140656	142056	144263	144999	152618	151091	155034	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	101,1	101,0	101,6	100,5	105,3	99,0	102,6	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	5822	6062	6413	6629	7004	7452	7996	8660	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,1	105,8	103,4	105,7	106,4	107,3	108,3	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	739	766	824	865	913	973	1042	1157	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	103,7	107,6	105,0	105,5	106,6	107,1	111,0	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c (w %)	.	.	94,6	96,6	94,6	95,4	95,3	95,8	<i>Cost level indicator in enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c (w %):									<i>Turnover profitability rate in enter- prises^c (in %):</i>
brutto	5,4	3,4	5,4	4,6	4,7	4,2	<i>gross</i>
netto	4,8	2,6	4,5	4,0	4,1	3,6	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- zięciach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	1645,9	1777,5	2275,7	2800,7	1945,2	1916,7	2655,4	2967,0	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	108,0	128,0	123,1	69,5	98,5	138,5	111,7	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Ludność ^a (w tys.)	A	x	x	2127,2	x	x	2127,8	x	x	2128,7	x	x	2128,6
Population ^a (in thous.)	B	x	x	2128,6	x	x	2128,9	x	x	2130,0	x	x	2129,9
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	227,4	228,3	228,5	229,8	230,3	231,5	232,1	232,1	231,4	231,2	230,2	229,9
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	232,3	231,7	231,3	230,8	229,9	228,5	228,3	229,1	229,4	229,0	227,8	226,4
poprzedni miesiąc = 100	A	100,2	100,4	100,1	100,6	100,3	100,5	100,3	100,0	99,7	99,9	99,6	99,9
previous month = 100	B	101,1	99,7	99,8	99,8	99,6	99,4	99,9	100,3	100,1	99,8	99,5	99,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,5	105,5	105,1	104,6	104,3	104,1	103,8	103,2	102,6	101,9	101,3	101,2
corresponding month of previous year = 100	B	102,2	101,5	101,2	100,5	99,8	98,7	98,4	98,7	99,1	99,0	98,9	98,5
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	150,5	153,2	151,8	144,7	138,8	135,7	135,9	136,3	136,4	137,5	141,1	146,2
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	154,3	156,4	153,2	146,8	142,0	139,7	140,5	142,0	141,2	142,9	147,3	153,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	16,0	16,3	16,1	15,5	15,0	14,7	14,7	14,7	14,8	14,9	15,2	15,7
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	16,2	16,4	16,1	15,6	15,1	14,9	15,0	15,1	15,1	15,2	15,6	16,3
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	2332	2420	5500	5476	4471	3905	3060	4230	3774	2690	2434	2262
Job offers declared during a month	B	2381	3543	5718	4659	3880	3885	3660	4825	5998	4480	3085	2575
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	113	103	63	71	60	66	88	58	68	94	108	152
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	128	91	76	84	83	72	72	50	75	80	96	131
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	2785,78	2767,34	2838,62	2968,00	2818,73	2843,04	2909,33	2916,77	2939,91	2978,58	2976,37	3140,15
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	2973,34	2910,76	2972,08	3052,37	3008,34	2933,96	2967,28	2994,11	2960,81	3042,15	3046,11	3217,57
poprzedni miesiąc = 100	A	91,5	99,3	102,6	104,6	95,0	100,9	102,3	100,3	100,8	101,3	99,9	105,5
previous month = 100	B	94,7	97,9	102,1	102,7	98,6	97,5	101,1	100,9	98,9	102,7	100,1	105,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,8	106,8	102,4	108,5	104,9	105,2	105,0	105,3	105,7	105,4	104,8	103,1
corresponding month of previous year = 100	B	106,7	105,2	104,7	102,8	106,7	103,2	102,0	102,7	100,7	102,1	102,3	102,5

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Wskaźnik cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	A	x	x	104,8 ^a	x	x	105,4 ^b	x	x	104,4 ^c	x	x	105,0 ^d
	B	x	x	104,5 ^a	x	x	104,5 ^b	x	x	104,3 ^c	x	x	103,0 ^d
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain ^e :													
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A	113,9	105,2	97,6	104,1	106,1	103,4	77,8	86,9	99,1	95,8	105,6	102,8
	B	102,1	105,3	99,3	111,6	106,0	93,1	104,4	99,6	104,5	98,7	107,5	101,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	182,7	186,7	194,8	204,3	208,6	202,4	152,7	112,0	100,2	95,4	99,2	92,9
	B	83,3	83,4	84,9	91,0	91,0	82,0	110,0	126,1	133,0	137,0	139,5	137,8
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves) ^e :													
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A	102,1	111,3	99,8	102,5	101,0	94,6	95,1	105,1	108,0	101,4	115,6	108,2
	B	83,0	113,4	98,9	98,3	102,4	93,4	103,0	99,7	102,7	103,8	93,6	102,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	103,3	112,8	106,6	107,1	106,8	109,7	106,9	118,0	122,5	128,9	144,7	152,1
	B	123,7	126,0	124,8	119,8	121,4	119,9	129,8	123,0	117,0	119,9	97,0	92,1
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter ^e :													
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A	97,1	101,9	106,3	111,1	100,4	102,0	105,0	102,7	100,6	102,2	100,0	107,4
	B	93,3	99,8	98,4	101,2	99,8	106,3	99,4	104,5	104,8	98,8	94,8	98,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	100,3	109,5	114,4	129,7	127,7	115,3	118,9	116,9	120,5	134,8	136,6	142,6
	B	136,9	134,1	124,2	113,1	112,4	117,1	111,0	112,9	117,6	113,7	107,8	98,5

a-d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII. e Ceny bieżące bez VAT

a-d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII. e Current prices excluding VAT

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Relacja ceny skupu ^a 1kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	4,8	4,3	4,9	5,0	4,6	4,6	5,5	5,6	7,0	6,8	6,5	6,9
	B	6,3	6,4	5,8	6,8	5,9	7,0	6,5	7,3	6,9	8,0	7,1	6,8
<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>													
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	87,3	104,6	119,7	87,8	105,2	100,6	99,1	105,3	110,1	94,7	98,2	89,4
<i>previous month = 100</i>	B	106,6	98,1	109,6	91,2	103,4	104,3	95,1	103,8	107,0	105,1	90,9	99,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	118,9	118,2	117,2	117,0	119,2	111,7	110,0	116,4	113,1	109,9	111,5	96,8
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	115,5	108,2	99,3	103,7	101,6	106,1	101,6	100,6	97,7	108,0	101,0	113,1
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	29,0	103,4	150,4	100,7	145,6	104,4	98,4	101,5	135,1	90,7	102,3	120,0
<i>previous month = 100</i>	B	32,4	93,3	135,4	107,6	121,8	176,3	63,8	106,4	121,2	100,9	100,7	145,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	143,1	129,4	121,9	119,5	151,8	120,7	114,8	101,6	117,5	96,5	103,6	103,8
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	116,1	104,8	94,4	100,8	84,3	142,4	92,4	96,9	86,9	96,7	95,2	115,6
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	413	1063	1536	1912	2226*	2513*	3053*	3506*	3915*	4434*	4941*	5697*
	B	458	978	1535	2045	2490	2991	3553	3976	4436	5050	5561	6526
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	96,7	146,4	141,6	132,7	117,6*	114,4*	119,2*	119,3*	114,8*	115,8*	114,2*	114,7*
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	110,9	92,0	99,9	107,0	111,9	119,0	116,4	113,4	113,3	113,9	112,5	114,6

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON PODKARPACKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2011													
B – 2012													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	71,5	101,3	117,7	105,5	101,5	100,0	102,2	107,4	99,9	101,3	90,7	113,3
<i>previous month = 100</i>	B	76,3	99,5	119,0	98,8	105,7	98,6	104,6	100,1	95,2	102,2	94,1	104,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	108,2	117,9	108,5	112,7	113,4	108,6	103,4	109,1	111,1	105,1	103,6	104,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	111,2	109,2	110,4	103,4	107,7	106,2	108,7	101,3	96,5	97,5	101,1	93,6
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	152398	152558	152893	151026	151254	151780	152046	152065	152015	152007	151778	151091
<i>Entities of the national economy^b</i>	B	150264	150500	151008	151563	152186	152563	152835	153253	153692	154275	154867	155034
w tym spółki handlowe	A	7500	7533	7562	7586	7629	7670	7710	7764	7826	7873	7920	7996
<i>of which commercial companies</i>	B	8037	8089	8126	8185	8224	8257	8309	8379	8442	8504	8576	8660
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	980	984	988	989	994	998	1004	1007	1016	1020	1025	1042
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	1048	1055	1065	1071	1077	1082	1090	1107	1122	1132	1144	1157
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Profitability rate of turnover in enterprises^c:</i>													
brutto (w %)	A	x	x	4,5	x	x	6,1	x	x	5,2	x	x	4,7
<i>gross (in %)</i>	B	x	x	4,7	x	x	4,6	x	x	4,5	x	x	4,2
netto (w %)	A	x	x	3,8	x	x	5,4	x	x	4,5	x	x	4,1
<i>net (in %)</i>	B	x	x	3,9	x	x	3,9	x	x	3,9	x	x	3,6
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	x	x	377,8	x	x	918,2	x	x	1528,6	x	x	2655,4
<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>	B	x	x	461,9	x	x	1162,1	x	x	2008,0	x	x	2967,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	x	x	109,4	x	x	109,6	x	x	129,8	x	x	138,5
(ceny bieżące)	B	x	x	122,2	x	x	126,6	x	x	131,4	x	x	111,7
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>													

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.